Παρνασσός
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ
Λεωφόρος Πανεπιστημίου 36
Τηλέφ. 30-232

Παγκόσμια περιεργα.-Ἀνέκδοτα.-Εὔθυμοι διάλογοι

Ὁ φιλαλήθης Θωμᾶς

— Ὥστε τιμωρήθηκες στὸ σχολεῖο σου χθὲς Θωμᾶ ἔ; λέγει ὁ μπαμπᾶς εἰς τὸ δωδεκαετὲς παιδί του.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ φιλαλήθης Θωμᾶς· τιμωρήθηκα ἐπειδὴ εἶπα τὴν ἀλήθεια, μπαμπᾶ, σχετικῶς μὲ τὴν ἡλικία τῆς δασκάλας.

— Πῶς αὐτό ; Ἡ δασκάλα σου μοῦ εἶπε πώς σ' ἐτιμώρησε ἐπειδὴ τῆς αὐθαδίασες.

—Αὐτὴ τὸ πῆρε ἔτσι τὸ πρᾶγμα, μπαμπᾶ. Στὸ μάθημα τῆς ἰχνογραφίας ἐζωγράφησε στὸν πίνακα ἕνα καλάθι μ' αὐγὰ καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο ἐγὼ σηκώθηκα, πῆγα στὸν πίνακα καὶ ἔγραψα κάτω ἀπὸ τὸ καλάθι: «Ἡ κόττα ποὺ ἔκαμε αὐτὰ τ' αὐγὰ εἶνε γρηὰ κόττα».

Λόγια τοῦ ἀέρος

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα ἐδιδάσκοντο εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον τὰ περὶ ἀέρος — ἡ δύναμίς του, ἡ ἐπίδρασίς του κλπ. — μέχρις ὅτου τὸ ζήτημα εἶχεν ἐξαντληθῆ. Διὰ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μικρῶν, ἡ δασκάλα, εἶπε μὲ ἐνθουσιώδη τρόπον:

— Παιδιά, καθὼς ἐρχόμουνα στὸ σχολειό, μέσα στὸ τρὰμ, κάτι μπῆκε ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ μ' ἐφίλησε ἁπαλὰ στὸ μάγουλο. Τί νομίζετε πὼς ἦταν ;

Καὶ τὰ παιδιὰ χαρούμενα ἀπήντησαν ἐν χορῷ:

— Ὁ ὁδηγός....

Ἀνέκδοτον τοῦ Βίσμαρκ

Εἰς τὴν ἑβδομηκοστὴν ἐπετηρίδα τοῦ Βίσμαρκ, οἱ Γερμανοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἔστειλαν ἕνα ὡραῖο ἱστορικὸ σπαθί, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ἄλλοτε ὁ Ἀλῆ πασσᾶς τῶν Ἰωαννίνων. Τὸ σπαθὶ αὐτὸ ἔφερεν ἀραβιστὶ τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν: «Ὅποιος σκοτωθῇ ἀπὸ τὸ σπαθὶ αὐτὸ θὰ αἰσθάνεται καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του τὴν ἡδονὴν ποὺ πέθανε μὲ μιὰ τέτοια ὡραία λεπίδα».

Ὅταν τοῦ ἀνέγνωσαν τὴν ἐπιγραφὴν ὁ σιδηροῦς Καγκελλάριος εἶπε:

— Ἐγὼ ὅμως προτιμῶ νὰ τὸ βλέπω μόνον μόνον καὶ νὰ τὸ ἔχω.

Ἔπεισε καὶ τὸν ἴδιον

Ὁ μπάρμπα-Γιάννης εἶχε μιὰ ἀγελάδα ποὺ δὲν ἄξιζε τίποτε καὶ ἤθελε νὰ τὴν πωλήσῃ σὲ μιὰ πανήγυρι ἐμπορική. Ἦταν σχεδὸν τυφλὴ καὶ δὲν ἔδιδε γάλα πλέον. Τὴν ἔδωσεν λοιπὸν σ' ἕνα ἐκ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος πωλητήν, ὅστις τὴν διεφήμιζε.

— Πόσο θὰ μοῦ δώσουν γι' αὐτὴ τὴν ἀγελάδα ποὺ εἶνε ἀπὸ ράτσα καὶ πῆρε καὶ βραβεῖο στὴν ἔκθεσι ; ἐφώναζε μὲ μεγάλη φωνὴ ὁ πωλητής. Δίνει ἄφθονο, παχύ, καλὸ γάλα τὴν ἡμέρα καὶ κάνει δαμαλάκι κάθε χρόνο. Εἶνε ἥρεμη....

— Στάσου, στάσου, διέκοψε ὁ μπάρμπα-Γιάννης. Δὲν ἤξερα, τί καλὴ ποὺ ἦταν αὐτὴ ἡ ἀγελάδα. Τώρα ποὺ τὸ ἄκουσα ἀπὸ σένα δὲν τὴν πουλῶ.

Ὁ Ζὸφρ καὶ ὁ σωφὲρ

Ὁ «Φαντάρος» μιὰ μικρή, ἀλλὰ γεμάτη ζωὴ ἐφημερίς, ἡ ὁποία ἐξεδίδετο κατὰ τὸν πόλεμο στὰ Γαλλικὰ χαρακώματα, εἶχε δημοσιεύσει τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον περὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου Ζόφρ.

Ὁ σωφὲρ τοῦ ἀρχιστρατήγου, Λ.... συνωμίλει κάποτε μετὰ στρατιωτῶν.

— Λοιπόν, τὸν ἠρώτησαν τί λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος περὶ τῆς καταστάσεως ;

— Ὤ, ὄχι καὶ πολλά. Ὁμιλεῖ πολὺ ὀλίγο. Ἀλλά....

— Ἀλλά ;

— Χθὲς παραδείγματος χάρι, μόλις εἰσήρχετο στὸ αὐτοκίνητο μοῦ εἶπε:

«Ἔ, Λ.... Πῶς πᾶν τὰ πράμματα, καλά ;»

«Μάλιστα στρατηγέ μου» τοῦ ἀπήντησα.

— Δὲν εἶπε τίποτ' ἄλλο ;

— Μιὰ ἄλλη φορὰ μοῦ εἶπε: «Φαίνεσαι εὐχαριστημένος, Λ....».

«Μάλιστα, στρατηγέ μου», τοῦ εἶπα.

— Ἀλλὰ δὲν ὁμιλεῖ ποτὲ περὶ πολέμου;

— Ὄχι καὶ τόσο συχνά. Ἐν τούτοις χθὲς μοῦ εἶπε: «Ἄ ἀγαπητέ μου Λ... πότε ἐπὶ τέλους νομίζεις πὼς θὰ τελειώσῃ αὐτὸς ὁ πόλεμος ;».

Ἀπὸ τὴν Ρωσσικὴν κρίσιν

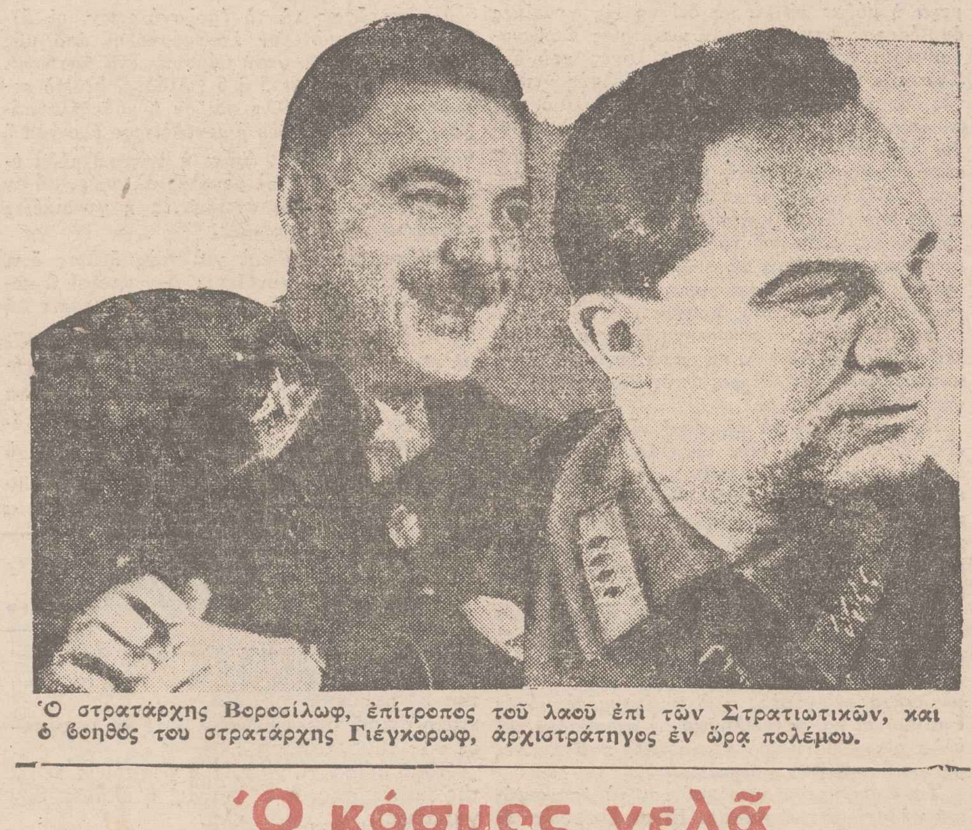

Ὁ στρατάρχης Βοροσίλωφ, ἐπίτροπος τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὁ βοηθός του στρατάρχης Γιέγκορωφ, ἀρχιστράτηγος ἐν ὥρᾳ πολέμου.

Ὁ κόσμος γελᾶ

Μιὰ μέρα ἦλθε στὸ γραφεῖο τοῦ περιφήμου μαέστρου τῆς Μετροπόλιταν Ὄπερας Μποντάνσκι ὁ βασιλεὺς τῆς τζὰζ Παῦλος Βάϊτμαν, ποὺ θὰ εἶνε τὸ ὄνομά του ἀσφαλῶς γνωστὸν εἰς τὸν ἀναγνώστην, ἂν ὄχι ἀπὸ τὶς πολλὲς πλάκες φωνογράφου ποὺ κυκλοφοροῦν, πάντως ὅμως ἀπὸ τὶς φωτογραφίες τῆς «ὀρχήστρας» του, ποὺ ἐδημοσιεύθηκαν ἐπανειλημμένως καὶ εἰς τὸν ἰδικόν μας τύπον καὶ ποὺ τὸν παρουσιάζουν νὰ διευθύνῃ πεταχτὸς-πεταχτὸς ἕνα ὁλόκληρο μικρὸ δάσος ἀπὸ διάφορα μουσικὰ ὄργανα μὲ τὰ πιὸ ἀπίθανα καὶ ἐξωφρενικὰ σχήματα.

— Τιμημένε διδάσκαλε, τοῦ ἐπρότεινε ὁ Βάϊτμαν, σᾶς πληρώνω 25.000 δολλάρια ἐὰν μοῦ μάθετε νὰ διευθύνω «κλασσικὴ μουσική».

— Τί κερδίζετε τὸ χρόνο, κύριε Βάϊτμαν; ρώτησε ὁ Μποντάνσκι.

— Διακόσιες πενῆντα χιλιάδες δολλάρια.

— Μμμμ! ἔκαμε ὁ Μποντάνσκι σκεπτικὸς καὶ γελῶντας, δὲν μοῦ μαθαίνετε καλλίτερα σεῖς πῶς τὸ κάνει κανεὶς αὐτό ;

— Ξέρει τὸν πατέρα του

Κάποιος Σκωτσέζος ἀπίστησε στὴν συνήθειά του καὶ ἀγόρασε ἕνα καλὸ ὕφασμα γιὰ νὰ κάμῃ ἕνα καινούργιο φόρεμα.

Τὸ γεγονὸς κατασυγκίνησε ὅλην τὴν οἰκογένεια. Ὅλοι συνεκεντρώθησαν ὄρθιοι γύρω στὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας, ὅπου ἦταν ἁπλωμένο τὸ ὕφασμα καὶ δὲν χόρταιναν νὰ τὸ θαυμάζουν. Ἐπίσης καὶ ὁ γυιός του παρατηροῦσε μὲ προσοχὴ τὸ ὕφασμα, μόνο ποὺ τὸ κύτταζε ἀπ' τὴν ἀνάποδη.

— Μά, παιδί μου, τοῦ λεει ὁ πατέρας του, ἐσὺ τὸ κυττᾶς, καημένε, ἀπ' τὴν ἀνάποδη !

— Φυσικά, ἀπήντησε γελαστὸς ὁ νεαρός, ὅταν θἄρθῇ ἡ σειρά μου νὰ τὸ φορέσω, τότε θὰ γυρισθῇ βέβαια !

— Μιὰ ἀπρόοπτη ἐμφάνισις

Ὁ διάσημος Οὖγγρος θεατρικὸς συγγραφεὺς Φράντς Μολνάρ, γνωστὸς καὶ εἰς τὸ κοινό μας ἀπὸ τὸν χαριτωμένον του «Λίλιομ» καὶ τὴν «Νεράϊδα» του, διηγόταν τελευταῖα τὸ ἑξῆς :

«Μετὰ τὸ τέλος κάποιας πρεμιέρας στὸ θέατρο τοῦ Γιόζεφσταντ, στὴν Βιέννη, ὁ Μὰξ Ράϊνχαρτ ποὺ εἶχε σκηνοθετήσει τὸ ἔργο, ἔδωσε μιὰ δεξίωσι στὶς αἴθουσες Στράσσολ. Οἱ προσκεκλημένοι συνεκεντρώθησαν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὰ δύο πλάγια τῆς αἰθούσης, δεξιὰ κι' ἀριστερά, στὸ μέσο δὲν ἦταν κανείς.

«Στεκόμουν μὲ τὸν Τάλλεμπεργκ (τὸν διάσημο κωμικὸ) κοντὰ στὴν εἴσοδο. Ἔξαφνα μπαίνει μιὰ πανάρχαιη κυρία, ντυμένη μ' ἕνα προϊστορικὸ κίτρινο βραδυνὸ φόρεμα. Ὅλος ὁ κόσμος κυττάζει ἐμβρόντητος τὸ φαινόμενον ἐκεῖνο. Καὶ μονομιᾶς ὁ Τάλλεμπεργκ γυρίζει πρὸς τὴν σάλα καὶ φωνάζει μὲ τὴν χαρακτηριστικὴ χοντρὴ φωνή του :

— Τὸ μωρό μου ἐμένα εἶνε μόλις ἑβδομῆντα ἐτῶν !

— Ἕνας βιαστικός !

Ὁ παραγγελιοδόχος Κ. πέρασε τὴν νύκτα στὸ ξενοδοχεῖον «Ἀπόλλων». Ξύπνησε λιγάκι ἀργὰ καὶ ἔπρεπε νὰ βιασθῇ λίγο ἂν ἤθελε νὰ προφθάσῃ τὸ τραῖνο. Ὅταν τοῦ ἔδωσαν τὸν λογαριασμὸ καὶ τὸν πλήρωσε στὸ χὼλλ τοῦ ξενοδοχείου, πρόσεξε ἔξαφνα ὅτι τοῦ ἔλειπε ἕνας χαρτοφύλακας ποὺ τὸν ἄφησε στὸ τρίτο πάτωμα, στὸ δωμάτιό του. «Ἔλα δῶ γρήγορα! φώναξε νευρικὰ ἑνὸς μικροῦ γκρούμ, τρέχα μιὰ στιγμούλα νὰ δῇς στὸν ἀριθμὸ 173 μὴν εἶν' ἐκεῖ ἕνας χαρτοφύλακας!»

Μετὰ μερικὰ λεπτά, ἐπιστρέφει ὁ μικρὸς καὶ λέγει: «Μάλιστα, κύριε, ὁ χαρτοφύλαξ εἶνε πάνω στὸν σοφᾶ!»

— Ἡ αἰώνιες μικροφάρσες τοῦ Τριστὰν Μπερνὰρ

Μιὰ μέρα ὁ Τριστὰν Μπερνάρ, ὁ γνωστὸς Γάλλος κωμῳδιογράφος καὶ ἀμείλικτος εἴρων, ἀφοῦ τὸν ἐξόρισε καλὰ-καλὰ κάποιος νεαρὸς ποὺ τὸν ἐπέθανε διαβάζοντός του μιὰ ὁλόκληρη πρᾶξι τῆς πρώτης του κωμῳδίας ποὺ ἔγραφε καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπέμενε νὰ ἔχῃ τὴν γνώμη του, γυρίζει καὶ λέει στὸν νεαρόν, μὲ ὅλο τὸ σοβαρό του — καὶ ὥς τὴν στιγμὴ ἐκείνη δὲν εἶχε ἀκόμη ἀνοίξει τὸ στόμα του, τὸ θηρίο! γιὰ νὰ τὸν διακόψῃ :

— Πρὸ παντὸς ὅμως μὴν ξεχᾶστε ἕνα πρᾶγμα. Ὅταν τελειώσῃ τὸ ἔργο, τότε νὰ εἶσθε ἕτοιμος κιόλας ἀπὸ τὰ παρασκήνια, βγαίνετε τὸ λοιπὸν στὴν σκηνὴ καὶ μὲ μερικὲς κομψὲς κινήσεις χαιρετᾶτε τὸ κοινόν. Ἔπειτα, πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, διακριτικά, σπεύδετε νὰ ἀποσυρθῆτε πάλι στὰ παρασκήνια...

— Γιατί ὅμως στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, Διδάσκαλε ;

— Γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσετε κανένα.

Διὰ νὰ ἀπέλθῃ !...

Μίαν φορὰν εἰς τὸ Βερολῖνον ὁ ποιητὴς Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἄλλοι πρέσβεις ἐν οἷς καὶ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας, προσεκλήθησαν σὲ γεῦμα ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ὁ πρέσβυς τῆς Τουρκίας ἔλαβε ἐπεῖγον τηλεγράφημα διὰ τοῦ ὁποίου προσεκαλεῖτο ὑπὸ τῆς Πύλης δι' ἐνδιαφέρουσαν ὑπόθεσιν. Ἠγέρθη λοιπὸν καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν διὰ νὰ ἀπέλθῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο πολὺ γέρων, ὁ Ραγκαβῆς προθύμως τὸν βοήθησε νὰ φορέσῃ τὸ ἐπανωφόρι του.

Τότε ἕνας ἐκ τῶν πρεσβευτῶν τῶν Μ. Δυνάμεων θέλων νὰ πειράξῃ τὸν Ραγκαβῆν τοῦ εἶπε:

— Ἡ Ἑλλὰς βοηθεῖ τὴν Τουρκίαν....

Καὶ ὁ Ἕλλην ποιητὴς ὑπερηφάνως ἀπεκρίθη:

— Μάλιστα διὰ νὰ ἀπέλθῃ γρήγορα...

Τὸ καταλαβαίνετε ;

Ἀπὸ ἕνα μεγάλο παραγγελιοδοχικὸ γραφεῖο χάθηκαν μερικὰ τσέκ, ὁ δὲ ἀστυνόμος μετέβη ἐκεῖ ν' ἀνακρίνῃ τὸν κλητῆρα.

— Νομίζω ὅτι ἔρχεσαι πρῶτ' ἀπ' ὅλους στὸ γραφεῖο ἢ ὄχι ; τὸν ἠρώτησε.

— Μάλιστα, κύριε.

— Τώρα μπορεῖς νὰ μοῦ πῇς ποιὸς ἔρχεται πρῶτα ὁ κ. Κώστας ἢ ὁ συνέταιρός του ;

— Πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος.

— Ἀλλὰ ποιὰ μέρα ἔρχεται πρῶτος ὁ κ. Κώστας καὶ ποιὰ ὁ ἄλλος ;

— Χμ. Ἀκριβῶς δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ, κύριε. Στὴν ἀρχὴ ὁ κ. Κώστας ἐρχόταν πάντα τελευταῖος κατόπιν ὅμως ἄρχισε νἄρχεται ἐνωρίτερα μέχρις ὅτου τέλος κατώρθωσε νἄρχεται πρῶτος ἂν καὶ πάντα ἀργοῦσεν ὁπωσδήποτε. Ἔπειτα πάλι ἄρχισε νἄρχεται ἀργὰ ἂν καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρχόταν ἐνωρίτερα. Τώρα ἀργεῖ σχεδὸν ὅπως καὶ πρῶτα ἀλλὰ ἢ ἀργὰ ἢ γρήγορα δὲ θ' ἀργήσῃ νἄρχεται ἐνωρίτερα.

— Αὐτὸ μόνο ἤθελα νὰ ξέρω, ἀπήντησεν ὁ ἀστυνόμος.

Φαιδρὰ παιδικὰ

Ὁ δάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Ἀλέκον:

— Ἂν ὁ πατήρ σου δανεισθῇ 1000 δραχμὰς μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ δίδῃ 250 δραχμὰς ἐτησίως ἄνευ τόκου, πόσα ὀφείλει στὸ τέλος τοῦ τετάρτου ἔτους;

— Χιλίας δραχμάς.

— Μὰ σύ, παιδί μου, δὲν ξεύρεις οὔτε πρόσθεσιν βλέπω.

— Πιθανόν.... Ἀλλ' ὅμως ξεύρω πολὺ καλὰ τὸν πατέρα μου.

* * *

Ὁ μικρὸς Ἀνδρέας μπαίνει ἀσθμαίνων στὸ δωμάτιο τῆς μαμᾶς του καὶ μὲ ὕφος θριαμβευτικὸν φωνάζει:

— Μαμά, μαμά. Ἀνεκάλυψα ἕνα μέσον ἀλάνθαστον νὰ μὴν τρώγω τὰ νύχια μου.

— Ποιὸ εἶνε ;

— Νά, νὰ μὴ βάζω ποτὲ τὰ δάκτυλά μου στὸ στόμα.

* * *

— Νῖκο, γιατὶ εἰς τὰς λέξεις Γενικὴ καὶ Δοτικὴ βάζεις περισπωμένην ; ρωτᾷ ὁ δάσκαλος.

— Διότι ἡ μακροκατάληκτος «γενικὴ» καὶ «δοτικὴ» τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπᾶται, ἀπαντᾷ ὁ Νῖκος θριαμβευτικῶς.

* * *

Ἡ Μαμά.—Μπέμπη, ἂν σοῦδινα δέκα μῆλα καὶ ἔπειτα ἄλλα πέντε τί θὰ εἶχες ;

Ὁ Μπέμπης.—Κόψιμο.... μαμά.

Τὸ ἤξερε

— Θὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἀστειοτέρα ἱστορία ποὺ ἄκουσες ποτέ.

— Δὲν θέλω νὰ τὴν ἀκούσω.

— Γιατί ;

— Ἐπειδὴ μὲ πιάνει στὰ νεῦρα ἡ ἰδέα ὅτι δὲ θὰ μπορέσω νὰ γελάσω ὅσο περιμένεις.

Παιδικὸν πνεῦμα

Πατήρ.— Κωστάκη ἀπὸ τί ζῶον προμηθευόμεθα αὐτὸ τὸ ὡραῖο ζαμπόν ;

Κωστάκης.—Ἀπὸ τὸν ἀντικρυνὸν μπακάλη μπαμπᾶ.

Π
Π30

ΑΡΙΘ. 27
ΔΡΑΧ. 2

Παρνασσός

ΑΠΟ ΤΑΣ ΓΡΑΦΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ.— Φεύγοντας ἀπ' τὴ βρύση....

ΑΘΗΝΑΙ
19
ΙΟΥΝΙΟΥ 1937
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 27

Παρνασσός

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησία δρ. 100
» Ἑξάμηνος » 60
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία £ 2 ἢ $ 10

Ἐπιστολαὶ καὶ χρηματικὰ ἐμβάσματα πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ «Παρνασσοῦ».

ΕΥΖΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΨΥΧΡΟΥΛΟΥΣΙΑ!..

Γαϊτανουφρύδου Παπλιόρα μ'

Πάει, ζαχαρουζ'μουμέν' π'πλάσα μ' ἡ ζέστ' ἔσφιξ' ἰνθάδ' στὴν προυτέβ'σα κὶ οὐ κουσμάκ's ἀρχίν'σε νὰ κουρλένιτι! Ἄκ' ν' ἀκούσ'ς φιργάδα μ' τοὺ τί ἔγ'νε τὰ προυψὲς στὴ μάντρα π' μένου μὶ τοὺν Θύμιου τοῦ Σφαλιάρα κὶ τὰ ἄλλα πιδιὰ κὶ τραβουλουγήσ' νὰ μὴ σοῦ μιταδουθῇ τοὺ μικρόβιου κὶ κουρλαθεῖς κὶ τὰ λόγου σ'!...

Ἰκειὰ π'λὲς ποὺ καθόμ'να κάτου ἀποὺ τὴ συκαμνιὰ ποὺ εἶν' ἰέξου ἀποὺ τὴ μάντρα γιὰ νὰ δρουσουλουγ'θῶ καμμιὰ στάλα νᾶσ' κὶ ἀνοίγ' ἰένα πανεθύρ' τοῦ ἀντικρ'νοῦ σπιτιοῦ τουθόπερ ἰκ'νοῦ ποὺ εἶνε ἀπέναντι, δηλουνότ' βυζαβί. Ἡ ἀφεντιά μ' χουρὶς νὰ τοὺ θέλ' στρέφ' τοὺ κεφάλ' τ's, ποὺ καλλίτ'ρα νὰ μὴ τοὺ ἰέστριφ' κὶ οἱ φιγγίτες μ' ἀποὺ ἰκειὸ ποὺ εἴδανε ἀλλοιθουρίσανε μουνουμιᾶς. Ἰένα στρουμπουλὸ θηλ'κὸ οὐλόγδυμνου, τουθόπερ τσιτσίδ' ὅπους τοὺ ἐγέννησ' ἡ μάννα τ' στικότανε οὐλόρθου κάτου ἀποὺ μίνια βρύσ' μὶ νιρὸ κὶ δρουσουλουγώτανι! Μόλ's οὐράνθ'ν ἰγὼ τοὺ σπαραξικάρδιουν θέαμα δὶν μπόρισα νὰ κρατουλουγ'θῶ οὐ ἔρμους κὶ βάζ' τὶς φουνὲς γιὰ νὰ ἔρθ' οὐ Θύμιους μὶ τὰ ἄλλα πιδιὰ νὰ γδοῦν κὶ ἰκεῖνοι καμμιὰ στάλα πανουραμά. Δὶν πρόλαβα ὅμους νὰ φουνάξου κὶ δεύτερ' φουρὰ γιατὶ ἀποὺ τοὺ πανεθύρ ξιπρόβαλ' ἰένας κουβᾶς γιμᾶτος νιρὸ κὶ ὥσπ' νὰ κινηθῶ εἶχα γίν' μούσκιμα ὥς τοὺ κόκκαλο.

Ἰκειὸ ἤτανε Παπλιουράκ' μ'! Μόλ's συνῆλθα ἀποὺ τὴν ψυχρουλουσία βγάζ' τοὺ τσαρούχ' μ', τοὺ ζυγιάζ' κὶ «χράπ» τοὺ πιτάου στοὺ πανεθὺρ ποὺ εἶχε κλείσ' ἰν τοὺ μεταξύ. Μουνουμιᾶς νᾶσ' κὶ ξιπρουβάλ' τοὺ θηλ'κὸ κὶ ἀρχίζ' τοὺ βρισίδ'.

— Βρὲ παληουμόρτ' γιατί τοὺ πέταξες τοὺ βρωμουτσάρουχό σ'; Θὲς νὰ φουνάξ' τὴν ἀστ'νουμία νὰ σὶ πάει μέσα ;

— Οὐρὴ παληουσουσουράδα ζητᾶς κὶ τὰ ρέστα; ἰφούναξα, κατακόκκ'νος ἀποὺ τοὺ θυμό μ'. Ἀφοῦ ἤθελις μουρὴ νὰ κάν's μπάνιου, δὲν ἤξερις νὰ κλείσ's τοὺ πανεθὺρ σ', παρὰ τοὺ ἄφηκις ἀνοιχτὸ γιὰ νὰ σὶ δῶ κὶ νὰ κουρώσω ἀποὺ τὴ θέρμ' οὐ ἔρμους!

Τοῦ διαβόλ' τοὺ θηλ'κὸ ἀντὶς νὰ μοῦ ἀπαντήσ' βάζ' τὰ γέλια.

— Τοὺ κατάλαβα πὼς εἶχες πάρ' μπουρλότου, μοῦ κρέν' γιὰ δαύτου σοῦ ἔχυσα τοὺν κουβὰ μὶ τὸ νιρὸ γιὰ νὰ σὶ δροσίσ'!...

Ἔπ'τα ἀποὺ ἰφτὸ Παπλιοράκ' μ', τί νὰ τῆς πῶ; Πῆρα τὰ βριμένα μ' κὶ τρύπουσα μέσ' τὴ μάντρα γιὰ ν' ἀλλάξ'! Ἄλλ' φουρὰ ὅμους οὐ κόσμους νὰ χαλάσῃ δὲν τηράου στὰ πανεθύρια ὄντας κάν' ζέστ'...

Γλυκοφ'λῶ τὴν ἰλίτσα ποὺ ἔχ's κάτ' ἀποὺ τοὺ μαγ'λάκ' σ' κὶ διατελῶ κατηφὴς ἰξ ἰρουτ'κοῦ πάθους.

Μήτρους Σβιρκιᾶς, οὐ ἴδιους
ΝΙΚ. ΤΣΕΚΟ

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ

Ἀλάνθαστος ἐπιχείρησις

ΕΝΑΣ ΔΙΑΒΑΤΗΣ (γενειοφόρος).— Διάβολε ! Σὺ εἶναι, Λεμπριζουά ;

ΕΝΑΣ ΔΙΑΒΑΤΗΣ (ξυρισμένος).— Συγγνώμην, κύριε... ἀλλὰ δὲν σᾶς...

Ο ΓΕΝΕΙΟΦΟΡΟΣ.— Δὲν μ' ἀναγνωρίζεις; Ἀπ' τὴ γενειάδα μου; ἔ;... Σούτ.... Εἶνε ψεύτικη.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ραβινιάκ! Ἔ... μπράβο. Τί συνάντησις!...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Τί συνάντησις!... Καὶ δὲν μοῦ λὲς τί κάνεις ἐδῶ πέρα;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Κάθομαι ἀκριβῶς ἀπέναντι. Καὶ σύ;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Στὴν ἄλλη πλευρά.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἀλήθεια; Ἐγὼ κάθομαι στὸ 25, ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Κι' ἐγὼ στὸ 24, ἐδῶ καὶ μιὰ ἑβδομάδα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Γέρο-Ραβινιάκ.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Γέρο-Λεμπριζουά.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Πίνουμε κανένα ποτῆρι;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Καὶ τὸ ρωτᾶς;

(Κάθονται στὸ καφενεῖο-μπύρα).

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Λοιπὸν πές μου, θυμᾶσαι τὸ ρεβεγιὸν τὸ 1923... Τί παρέα, τί γλέντι. Πίναμε τὸ βερμοὺτ μὲ τὸ μπουκάλι.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Καὶ τὴν σαμπάνια μὲ μιὰ ἠλεκτρικὴ ρουφήχτρα... Ἀ !... Τί γιορτές...

ΤΟ ΓΚΑΡΣΟΝΙ.— Τί θὰ πάρουν οἱ κύριοι;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Παίρνεις ἕνα βερμούτ ;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ἀ... ὄχι... ἕνα βισύ.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Νὰ γίνουν δύο... (πρὸς τὸν Ραβινιάκ). Τὸ σηκότι μου, καταλαβαίνεις ;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Τὰ νεφρά μου, νοιώθεις;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Καὶ ὁ ἔρως;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Ὤ... ὁ ἔρως... Εἶμαι παντρεμένος... καὶ σύ;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Τί καλλίτερο ἤθελες νὰ κάμω; Θυμᾶσαι τὴν Μιμή;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Μὲ ρωτᾶς ἂν θυμᾶμαι τὴ Μιμή;...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἀ!... ἡ Μιμὴ μὲ τὰ μεταξωτὰ μαλλιά της, μὲ τὰ γάντια της, ποὺ ἔβλεπεν ὅλον τὸν κόσμο. Ἀ!... ἡ μικρὴ κοπέλλα... Μᾶς εἶχε ζαλίσει ἀρκετὰ ἄλλοτε σένα καὶ μένα... Δὲν ἦταν γραφτό της νὰ τελειώσῃ σ' ἕνα μέγαρο ἡ δυστυχισμένη... Ἀναρωτιέμαι τί νὰ ἔγινε ἡ Μιμή!...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ὤ... ἁπλούστατα... δὲν εἶχε καλὸ τέλος.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἀ!...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Ναί. Τὴν παντρεύτηκα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ὄχι δά!... Παντρεύτηκες τὴ Μιμή; Συγγνώμην...

ΡΑΒΙΝΑΚ.— Μπᾶ... δὲν κάνει τίποτε. Ἔχει πεθάνει τώρα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἔχει πεθάνει!...;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ναί... δηλαδὴ ὄχι... θέλω νὰ πῶ. Ὤ! ἔχει πεθάνει γιὰ μένα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Καταλαβανίω. Σέ...

ΡΑΒΙΝΑΚ.— Ναί, μέ...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Σέ...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Μέ... μέ... μοῦ τὴν ἔσκασε. Ἔφυγε ἕνα ὡραῖο πρωΐ μὲ τὸν νεαρό μου γραμματέα... Ἀλλὰ δὲν βγῆκε σὲ καλό.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἀ!... ἔπεσε σὲ κακὰ χέρια

ΡΑΒΙΝΑΚ.— Ὄχι ἐκείνη, ἀλλ' αὐτός. Ἔσπασε τὸ πόδι του.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ὄχι ἐκείνη, ἀλλὰ αὐτός. Ἔσπασε τὸ πόδι του.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ἀλήθεια λές;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ὁ βλάκας μοῦ πῆρε τὸ ἁμάξι, χωρὶς νὰ ξέρῃ νὰ σωφφάρῃ καλά.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.—Ἔστι δίκης ὀφθαλμός...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Τὸ πιστεύεις; Ἄκου λοιπόν : Ὑποχρεώθηκα νὰ πληρώσω τὰ σπασμένα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Καὶ λοιπόν;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Γιὰ νὰ ἀποφύγω τὸ σκάνδαλο πλήρωσα.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Καὶ ἡ Μιμή; Τί ἀπέγινε ἡ Μιμή, αὐτή;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Ἀ... μὴ χολοσκᾶς, μὲ τὸ πιτσοῦνι της περνοῦν θαυμάσια. Ἄς εἶνε καλά!...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Φτωχέ μου φίλε!... Καὶ τώρα;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Περνῶ τὸν καιρό μου χάσκοντας... Τί νὰ κάμω... Καὶ σύ; εἶσαι εὐτυχὴς ἐσύ ;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ναί... πῶς... ἔχω μιὰ γερὴ δουλειὰ στὰ σκαριά...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Τόσο τὸ καλλίτερο.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Χίλια φράγκα καθαρὰ τὴν ἡμέρα κέρδη.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ἀπατεῶνα!

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ὄχι, φίλε, δὲν εἶνε ἀπάτη... εἶνε ἐπιστήμη.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Σὲ πιστεύω. Σύ, Λεμπριζουά, ἤσουνα πάντα ἕνα πνεῦμα διαβολεμένο. Σὲ θυμᾶμαι ἀπὸ τὸ στρατὸ ἀκόμη.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ναί... Εἶμαι καμωμένος γιὰ τὶς μεθοδικὲς δουλειές. Σὲ δυὸ χρόνια θὰ εἶμαι πλούσιος.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Τὶ σκαρφίστηκες, λοιπόν ;

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Μεταξύ μας, Ραβινιάκ... Βρῆκα ἕνα ἀλάνθαστο μέσον νὰ κερδίζω στὴ ρουλέττα, στὸ Μόντε Κάρλο.

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Αὐτὸ ἦταν... Πόσο σὲ λυπᾶμαι...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Δὲν πιστεύεις; Ναί, σοῦ λένε. Κανένας δὲν πιστεύει. Ἀλλὰ ἄκου νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὴ μέθοδό μου. Ἰδού, ποντάρεις πεντακόσια φράγκα, ὅλα μαζύ, στὸ κόκκινο...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ἀλήθεια... ἀφοῦ εἴμαστε γειτόνοι, δὲν θὰ μποροῦσες νὰ μὲ δανείσῃς...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.—Τὴ μέθοδό μου; Ποτέ!...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ὄχι... Τὰ εἴκοσι πέντε εἰκοσόφραγκα. Θὰ στὰ ἐπιστρέψω...

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Κι' ἐγώ, ποὺ ἤθελα νὰ σοῦ ζητήσω τὰ ἴδια, φτωχέ μου Ραβινιάκ... Γκαρσόν!

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ἀ! ὄχι... Ἄφησε νὰ πληρώσω ἐγώ.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Δὲν θὰ ἤθελες;

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.—Τότε ἂς πληρώσῃ ὁ καθένας τὰ δικά του.

ΛΕΜΠΡΙΖΟΥΑ.— Ὅπως ἄλλοτε...

ΡΑΒΙΝΙΑΚ.— Ναί, ὅπως στὸν παληὸ καλὸ καιρό!...

ΠΙΕΡ ΒΟΛΦ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ.— 1) Φυτὸν ἐκ τῶν ἀγροειδῶν, ὡς καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ. Ἀπολαμβάνω, ἀποκομίζω. 3) Τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀποτύπωμα τοῦ ποδὸς ἀνθρώπου καὶ ζώων. 4) Ὄνομα θεᾶς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις, συζύγου τοῦ Ὀσίριδος. Παρ' ἀρχαίοις, συνάθροισις λαοῦ, πανήγυρις, καὶ ἰδίᾳ πρὸς θεωρίαν ἀθλητικῆς ἁμίλλης. 5) Μεγάλη θεὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς θρησκείας. 6) Εἷς τῶν πλανητῶν τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος. Ἐργαλεῖον μὲ ὀδόντας χρησιμεῦον ὅπως λειαίνῃ ἢ φθείρῃ διὰ τῆς τριβῆς σκληρὰ σώματα. 7) Καιρός, κατάλληλος στιγμή. 8) Εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον τῆς πρέφας, ἡ ἀρχικῶς καθοριζομένη χρέωσις δι' ἕκαστον παίκτην, ἥτις αὐξομειοῦται ἀναλόγως τῶν ἀποτυχιῶν ἢ ἐπιτυχιῶν αὐτοῦ. Μεγάλη λίμνη Κεντρικῆς Ἀφρικῆς καὶ ἀποικία τῆς Γαλλίας εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν. 9) Λεπτόρρευστον πτητικὸν συστατικὸν τοῦ ἀκαθάρτου πετρελαίου. 11) Στοχασμός. Ἡ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τῆς ἄκρας χειρὸς ἀπόστασις ὡς μέτρον μήκους παρ' ἀρχαίοις.

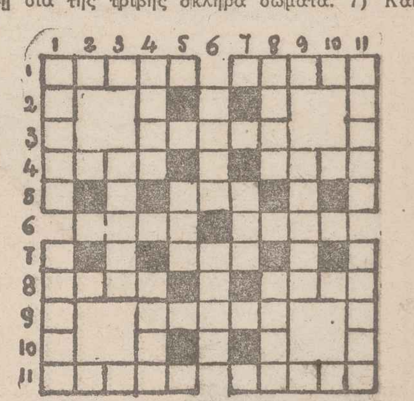

ΚΑΘΕΤΩΣ.— 1) Μαλάκιον ἐκ τῶν κεφαλοπόδων. Μικρὰ μεταλλίνη ἐξοχὴ τῶν φυσιγγίων, ἥτις πληττομένη διὰ τοῦ ἐπικρουστῆρος ἀναφλέγει τὸ ἔκκαυμα. 3) Ὑδατῶδες ὑγρὸν ἐκκρινόμενον διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. 4) Τὸ φαινόμενον ἢ τὸ κατ' ἐξοχὴν φαινόμενον μέρος πράγματος τινός. Αὐτοκρατορία τῆς Ν.Α. Ἀσίας ὑπὸ γαλλικὴν προστασίαν ἐν Ἰνδοκίνᾳ. 5) Τὸ πρῶτον φῶς τῆς ἡμέρας τὸ ποαγγέλλον τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου (ἀντεστράφησαν τὰ δύο τελευταῖα γράμματα τῆς λέξεως. 6) Φαντασιοκόπημα, ἐλπὶς ἀπραγματοποίητος. Τὸ σημεῖον συμφύσεως τῆς ὠοθήκης μετὰ τῶν ἄκρων τῶν καρποφύλλων (βοτανική). 7) Σύνδεσμος συμπερασματικός. 8) Μέλαν εὐρὺ καὶ ποδῆρες ἔνδυμα τῶν κληρικῶν καὶ τῶν μοναχῶν (πληθυντικός). Παρὰ Βυζαντίνοις, σιτηρέσιον παρεχόμενον δωρεάν. 9) Ἡ δι' ἰδιαιτέρων καταλήξεων διάκρισις τῶν ὀνομάτων πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀντιστοίχου γένους τῶν ὑπ' αὐτῶν σημαινομένων ἀντικειμένων. 11) Τὸ ἕτερον τῶν δύο ὀστῶν τοῦ πήχεως (τοῦ ἀντιβραχίονος). Ἀμαθής, ἀνήξερος, ἄπειρος, ἀδέξιος.

Λ. ΔΕΠΟΛΛΑΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΩΝ του προηγουμένου φύλλο μας θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἑπόμενον.

□□□

ΤΟ „ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ" ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Εἰς τὴν σειρὰν τῆς Βιβλιοθήκης Ἀρχαίων Συγγραφέων ἐκδόσεως «Παπύρου» κυκλοφορεῖ προσεχῶς τὸ «Συμπόσιον» τοῦ Πλάτωνος μὲ πλῆρες τὸ ἀρχαῖον κείμενον καὶ πιστοτάτην μετάφρασιν τοῦ κ. Ἰω. Ζερβοῦ, διευθυντοῦ τοῦ Μεγ. Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἔκδοσις τοῦ «Συμποσίου» τοῦ Ξενοφῶντος, τὸ ὁποῖον πρώτην φορὰν μεταφράζεται εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀδ. Διαμαντοπούλου, διευθυντοῦ τοῦ Ἀρσακείου Διδασκαλείου. Συνδρομηταὶ εἰς τὰ Ἅπαντα τῶν Ἀρχαίων Συγγραφέων ἐγγράφονται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Παπύρου», Πανεπιστημίου 36— Στοὰ Ἰντεάλ—τηλέφ. 30—232. Μὲ 100 δρχ. παραδίδονται ἀμέσως 3 τόμοι. Μηνιαία δόσις δρχ. 60 διὰ 2 τόμους. Ἑκάστη σειρὰ 10 τόμων διὰ τοὺς προπληρώνοντας ὁλόκληρον τὸ ποσὸν δρχ. 275 (δεμ. 420).

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΝ ΠΕΙΝΑΛΕΟΝ

Πόσο μοῦ σφάζει τὴν καρδιά,
φτωχέ, ἡ κατάντια σου !...
σὲ πλούτη μέσα νὰ πεινᾶς,
γυμνὸς μέσ' τ' ἀγαθά σου !
σὰν νὰ σὲ βάζανε φρουρὸ
ἀγγάρεια σὲ βιὸς ξένο,
σὰν χρηματοκιβώτιο
ἀπ' ἄλλους κλειδωμένο!....

ΕΙΣ ΥΠΟΚΡΙΤΗΝ

Μᾶς λές: «Μὴ γνώττω ἡ δεξιὰ
τί πράττει ἡ ἀριστερά σου...»
γι' αὐτὸ ἄλλα λὲς ἔξω, σ' ἐμᾶς
κι' ἄλλα στὴν.... ἀνηψιά σου.

Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

Δημιουργήσατε καλλιτέρους ὅρους ζωῆς
ΘΕΛΕΤΕ νὰ κάνετε ζωὴ πολιτισμένων ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας ;
ΘΕΛΕΤΕ νὰ κατοικῆτε μέσα σ' ἕνα σπίτι καθαρὸ καὶ ἄνετο;
ΘΕΛΕΤΕ νὰ ζηλεύουν ὅλοι τὴν μοντέρνα ἐμφάνισι τοῦ σπιτιοῦ σας ;
ΘΕΛΕΤΕ νὰ ἐξασφαλίσετε τὴν ὑγεία καὶ τὴ χαρὰ τῶν παιδιῶν σας;
ΘΕΛΕΤΕ νὰ ἔχετε στερεό, οἰκονομικὸ καὶ καλοκτισμένο τὸ σπίτι σας ;
ΘΕΛΕΤΕ νὰ κτίσετε σπίτι κομψό, γελαστό, συγχρονισμένο, τέλειο ;
Διὰ κάθε πληροφορίαν ἀποταθῆτε εἰς τὸν: ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΝ Ο. Τ. Ο. (Πανεπιστημίου 36 — Τηλ. 30-232 — Ἀθῆναι).

ΓΙΝΑΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΟΙ !
Μόνον μὲ 75 δρχ. μανθάνετε γραφομηχανὴν Ἑλληνικὴν ἢ Γαλλικήν. Ἑταιρεία Γραφομηχανῶν Ψ. Κ. Ε. ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ 11.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὰ διεθνῆ γεγονότα τῆς ἑβδομάδος

ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΠΕΣΟΒΗΘΗ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ;

ΑΙ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΝΕΟΝ ΛΟΚΑΡΝΟ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΥΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ

Τὸ φιλειρηνικὸν ρεῦμα ἐνισχυόμενον κατακτᾷ ὁλοὲν εὐρύτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἔδαφος. Ὕστερα ἀπὸ συνεχεῖς διαπραγματεύσεις δεκαπέντε ἡμερῶν, αἱ κυβερνήσεις Ἀγγλίας, Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας κατέληξαν εἰς νέαν συμφωνίαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνέχισιν τοῦ ναυτικοῦ ἐλέγχου εἰς τὰ Ἰσπανικὰ παράλια ἐπὶ νέων βάσεων.

Δύο εἶναι τὰ σημαντικώτερα σημεῖα τῆς νέας συμφωνίας : πρῶτον ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐγγυήσεων ἐκ μέρους τῶν ἀτιμαχομένων μερίδων ἐπὶ εὐρυτέρων ζωνῶν ἀσφαλείας διὰ τὰ πολεμικὰ τὰ ἐξασκοῦντα τὸν ἔλεγχον, δεύτερον δὲ ἡ ἐπιβεβλημένη ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν τεσσάρων Δυνάμεων ὄχι μόνον εἰς κοινὸν διάβημα ἐν περιπτώσει δυστυχήματος, ἀλλὰ καὶ εἰς προηγουμένην ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ συνεννόησιν περὶ τοῦ πρακτέου.

ΟΙ ΤΥΦΕΚΙΣΘΕΝΤΕΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΠΙ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ: Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά : στρατηγοὶ Οὐμπέροβιτς καὶ Γιακίρ. Στρατάρχης Τουχατσέφσκυ. Στρατηγοὶ Κὸρκ, Πούτνα καὶ Ἔϊντεμαν.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνα τρίτον σημεῖον — τὸ κυριώτερον ἴσως — ὅτι καταδικάζεται κατηγορηματικῶς ἡ μέθοδος τῶν μονομερῶν ἀντιποίνων. Αὐτὰ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἠμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς θεμιτά. Εἶνε πολὺ σημαντικὸν τὸ σημεῖον αὐτό, διότι τοιουτοτρόπως ἀποσοβεῖται κάθε αἰφνιδιασμὸς ἐναντίον τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Δυστυχήματα παραπλήσια μὲ τὸ τοῦ «Ντόϋτσλανδ», ἢ καὶ σοβαρώτερα, δὲν ἀποκλείονται καθόλου εἰς τὸ μέλλον. Ἠμποροῦμεν ὅμως νὰ αἰσιοδοξοῦμεν ὅτι εὑρέθη κάποιος τρόπος διὰ νὰ ἐξουδετερωθῇ ὁ ἄμεσος κίνδυνος.

Ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐπιθυμεῖ τὴν πάσῃ θυσίᾳ περιφρούρησιν τῆς εἰρήνης. Βέβαια αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετόν, ἀλλὰ τὸ εὐχάριστον εἶνε ὅτι ἡ ὡς ἄνω συμφωνία ἀποδεικνύει τὴν βαθμιαίαν δημιουργίαν μιᾶς νέας οὕτως εἰπεῖν τεχνικῆς διὰ τὴν ἀποσόβησιν τοῦ πολέμου.

Ὁ εὐρωπαϊκὸς καὶ ἀμερικανικὸς τύπος ὁμοθύμως συγχαίρει τὰς τέσσαρας κυβερνήσεις διὰ τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα. Μία μερὶς μάλιστα παραλληλίζει τὴν σημερινὴν κατάστασιν μὲ τὸ 1914, καὶ λέγει ὅτι ἐὰν καὶ τότε ἐμεσολάβουν διαπραγματεύσεις ὅπως αἱ σημεριναὶ θὰ ἀπεσοβεῖτο ἡ καταστρεπτικὴ ρῆξις. Τολμῶμεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐὰν τότε, καὶ μόνη ἔστω ἡ Ἀγγλία ἐτήρει στάσιν σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν οἵαν ἐτήρησε σήμερον, θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ ἀποφευχθῇ τότε ὁ πόλεμος.

ΠΡΟΣ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑΝ ΑΡΑΓΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ ;

Πρό τινων ἡμερῶν ἡ Γαλλία ἐπέδωσεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν ἀναμενομένην διακοίνωσιν διὰ τὴν σύναψιν τοῦ νέου Λοκάρνο.Τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἑξῆς: Πρὸ ἑνὸς καὶ πλέον ἔτους ἡ Γερμανία κατήγγειλε τὸ παλαιὸν σύμφωνον Λοκάρνο. Λόγῳ τῆς προηγηθείσης χαλαρότητος τῶν ἀγγλο - γαλλικῶν σχέσεων ἐξ αἰτίας τῆς ἐξωτερικῆς ἀβελτηρίας τῆς κυβερνήσεως Λαβάλ, αἱ κυβερνήσεις Λονδίνου καὶ Παρισίων ἐδέχθησαν τὸν κόλαφον μὲ ἀπόγνωσιν.

Τὴν 23ην Ἰουνίου 1936, κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης στενωτάτης ἀγγλο - γαλλικῆς συνεργασίας, ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις Μπλοὺμ ἔθετεν ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῶν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν σύναψιν ἑνὸς νέου Λοκάρνο. Δυστυχῶς ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσκολιῶν, καὶ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τῆς Ἰσπανίας, ἐματαίωσε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν πρόοδον τῶν σχετικῶν συνεννοήσεων.

Αἱ δυσκολίαι ἦσαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι πολὺ σοβαραί. Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία ἐπεθύμουν τὴν σύναψιν τοῦ νέου συμφώνου ἔξω ἀπὸ τὸ πλαίσιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, καὶ δεύτερον τὸν χωρισμὸν τῶν ζητημάτων ἀσφαλείας : Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Κατόπιν ἀγγλικοῦ διαβήματος ἡ Γερμανία ἔκαμε νέας προτάσεις αἱ ὁποῖαι ὅμως ἐστηρίζοντο εἰς τὴν εἰσαγωγὴν νέου θεσμοῦ. Ἐὰν ἐγίνοντο δεκταὶ θὰ ἐδημιουργεῖτο ἕνα ἐπικίνδυνον «βέτο» διαιτητοῦ τὸ ὁποῖον θὰ ἀντετίθετο εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν.

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπέκρουσε τὰς νέας ἐκείνας προτάσεις καὶ τὴν 1ην Ἰουνίου 1937, ἐπέδωσεν εἰς τὸ Λονδῖνον τὴν τελευταίαν διακοίνωσίν της. Θέτει ὡς ἀπαράβατον ὅρον τὴν ἐναρμόνισιν τοῦ αὐριανοῦ Λοκάρνο μὲ τὰς παλαιοτέρας ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς Κ.Τ.Ε. καὶ μὲ τὰς μέχρι σήμερον ὑποχρεώσεις τῆςΓαλλίας, ἰδιαιτέρως ἔναντι τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας.

Ὁ ναύαρχος Ὀρλὼφ καὶ ὁ πρώην πρεσβευτὴς Καραχάν, διὰ τοὺς ὁποίους διεδόθη ὅτι θὰ συλληφθοῦν.

Ἡ γαλλικὴ διακοίνωσις, ὡς σύνθημα διὰ μίαν νέαν εἰρηνικὴν ἀπόπειραν καὶ ἔναρξιν διαπραγματεύσεων ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν εὐρωπαϊκῶν ζητημάτων, λέγουν ὅτι ἔγινε κατόπιν ὑποδείξεως τῆς Ἀγγλίας, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους : διὰ νὰ δημιουργηθῇ εἰς τὰς Βρεττανικὰς Κτήσεις ἀγαθὴ ἐντύπωσις ὡς πρὸς τὰς ἀγγλο - γαλλικὰς προθέσεις, καὶ δεύτερον διὰ νὰ κερδηθοῦν ἀκόμη περισσότερον αἱ συμπάθειαι τῶν Ἡν. Πολιτειῶν.

Φαίνεται ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Διάσκεψις τῶν Κτήσεων, ἀπέδειξεν ὡρισμένας ἐπιφυλάξεις ἐνίων Κτήσεων ὡς πρὸς τὸ ἐπικίνδυνον τῆς αὐρωπαϊκῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν σοβαρῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν ἐὰν τυχὸν ἐρριψοκινδύνευον ἀλληλέγγυοι εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ Διάσκεψις, διὰ τὴν ὁποίαν ὡμιλήσαμεν καὶ ἄλλοτε, παρέτεινε τὰς ἐργασίας της μέχρι προχθὲς καὶ τὰς ἐπεσφράγισε διὰ τῆς ὁμοφώνου ἐγκρίσεως τῆς ἐκθέσεως τῶν ὑποεπιτροπῶν. Πολὺ θὰ ἀργήσῃ νὰ ἐξακριβώσῃ ἡ Εὐρώπη τί ἀκριβῶς ἐμπεριέχει ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ ἔκθεσις, καὶ ποῖον ἀκριβῶς εἶναι τὸ βαθύτερον αὐτῆς νόημα.

Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἔγινε ἕνα βῆμα—βῆμα σημαντικώτατον—εἰς τὴν ἐξέλιξιν καὶ ἀποκρυστάλλωσιν τῆς συνεκτικότητος τῆς ἀχανοῦς Βρεττανικῆς Συμπολιτείας εἰς ἓν ἀδιάσπαστον σύνολον παρὰ τὴν φαινομενικήν του ἐλαστικότητα. Εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Κ.Τ.Ε., ἐξοικονομοῦνται ὅλαι αἱ δυσκολίαι τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιφυλάξεων.

Μεγαλειτέρα, ὡς λέγουν, εἶνε ἡ γενομένη πρόοδος εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἑνιαίας ἀμύνης. Εἰς τὸ ἑξῆς αἱ πολεμικαὶ βιομηχανίαι τῆς Μητροπόλεως θὰ ἐπεκτείνουν τὰς διακλαδώσεις των εἰς τὰς Κτήσεις, αἱ ὁποῖαι μὲ τὸν τρόπον αὐτόν, θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐνισχύσουν τοὺς κατὰ τόπους ἐξοπλισμούς των.

Τὸ γόητρον τῆς Ἀγγλίας ἔναντι τῶν Κτήσεων, ἐξυψώθη ἀφαντάστως κατόπιν τῶν θυσιῶν εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κολοσσιαίου ἐξοπλιστικοῦ προγράμματος. Οἱ εἰδικοὶ βεβαιώνουν ὅτι ἐκτὸς τῆς ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ μηχανοποιήσεως τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν νέων πλωτῶν κολοσσῶν, ἡ Ἀγγλία σύσσωμος—πολιτικοί, ἔμποροι, ἐργάται καὶ ἀστοὶ—στρέφει τὴν μεγαλειτέραν της προσοχὴν πρὸς τοὺς οὐρανούς, πρὸς τὴν ἀεροπορίαν.

Ὑπολογίζουν ὅτι ἐντὸς ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἀπὸ σήμερον, ἡ Ἀγγλία θὰ προσθέσῃ εἰς τὴν ἀεροπορίαν της τέσσαρας χιλιάδας (4.000) νέα πολεμικὰ ἀεροπλάνα. Λέγουν ἀκόμη ὅτι ἐκτὸς αὐτῶν, ἂν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρουσιάζετο σοβαρὰ ἀπειλὴ πολέμου, ἡ πολεμικὴ βιομηχανία τῆς Ἀγγλίας θὰ ἦτο εἰς θέσιν, ἐντὸς δεκαπέντε καὶ μόνον ἡμερῶν, νὰ σκορπίσῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀκόμη 2.000 πρόσθετα ἀεροπλάνα. Δηλαδὴ ἡ παλαιὰ ἀρχὴ τῆς κατὰ θάλασσαν ὑπεροχῆς, ἔχει ἀντικατασταθῇ μὲ ἕνα νέον ὄνειρον, μὲ τὸ ὄνειρον τῆς ἐναερίου ὑπεροχῆς. Καὶ ἡ Ἀγγλία ἡ ὁποία ἐξεκίνησεν εἰς τοὺς ἐξοπλισμοὺς μὲ τόσην καθυστέρησιν, πρόκειται νὰ φθάσῃ πρώτη εἰς τὸ τέρμα τῆς πραγματοποιήσεως, χάρις εἰς τὰ ἀναμφισβήτητα οἰκονομικὰ καὶ τεχνικὰ μέσα ποὺ διαθέτει.

ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΝΤΑΣ..

Ἐτελείωσαν αἰσίως τὰ δύο πολύκροτα ταξείδια, τοῦ στρατάρχου φὸν Μπλόμπεργκ καὶ τοῦ Γερμανοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν φὸν Νόϋρατ. Ἀμφότεροι ἐπέστρεψαν ἤδη εἰς τὴν Γερμανίαν. Ὁ τελευταῖος, μετὰ τὸ Βελιγράδιον, ἐπεσκέφθη τὴν Σόφιαν καὶ τὴν Βουδαπέστην.

Τὸ ταξείδιόν του ἐχαρακτηρίζετο ὡς πολὺ σημαντικὸν καὶ ἀξίζει τὰ ρίψωμεν ἕνα βλέμμα εἰς τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα εἶχε. Εἰς τὸ Βελιγράδιον αἱ συνομιλίαι ἦσαν θερμαί, ἀλλὰ οὐδεμία νέα συμφωνία προσετέθη. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα, διὰ τὰ ὁποῖα αἱ ἐκ Βερολίνου εἰδήσεις προέβλεπον σημαντικὴν πρόοδον, δὲν ἔγινε φαίνεται τίποτε τὸ ἀξιόλογον. Εἶνε χαρακτηριστικὸν ὅτι καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῶν σερβικῶν μεταλλείων σιδήρου, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπέδειξε ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὁ Γερμανὸς ὑπουργός, καὶ δι' αὐτὸ ἀκόμη, ὁ κ. Στογιαντινοβιτς ἐπρότεινε νὰ ἀνατεθῇ ἡ μελέτη εἰς τοὺς ἐμπειρογνώμονας.

Εἰς τὴν Σόφιαν, ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦσαν οἷα ἀνεμένοντο.Πράγματι ἡ ὑποδοχὴ ὑπῆρξεν ἐγκάρδιος. Εἰς τὸ ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Γερμανοῦ ὑπουργοῦ προσεκλήθησαν καὶ παρεκάθησαν ὅλοι οἱ πρώην πρωθυπουργοὶ τῆς Βουλγαρίας. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν οὐσίαν, ἡ Βουλγαρία ἀπέδειξεν μίαν ἀξιέπαινον διάθεσιν ἀνεξαρτησίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐξωτερικῆς της πολιτικῆς καὶ ἐτόνισε τὴν ἐπιθυμίαν εἰρηνικῶν σχέσεων μὲ τὰ γείτονα Βαλκανικὰ κράτη.

Ἡ Βουδαπέστη ἦτο ὁ τελευταῖος σταθμὸς—ἴσως καὶ ὁ σημαντικώτερος—τοῦ φὸν Νόϋρατ. Εἶχε μακρὰς συνομιλίας μὲ τὸν ἀντιβασιλέα κ. Χόρτυ, καὶ μὲ τὸν πρωθυπουργὸν κ. Νταράνυϊ. Ἐν τούτοις τὸ ἐκδοθὲν ἀνακοινωθὲν εἶνε πολὺ γενικὸν καὶ ὁμοιάζει ἀρκετὰ μὲ τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Βελιγραδίου.

Φαίνεται ὅτι ἡ γαλλικὴ πολιτικὴ ἀνέπτυξε ἀσυνήθη δραστηριότητα. Εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ τὸ μελετώμενον ταξείδιον τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Νταλλαντιὲ εἰς Βελιγράδιον καὶ ἡ συνάντησις τῶν τριῶν πρωθυπουργῶν τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς Σιδηρᾶς Πύλας τοῦ Δουνάβεως.

Ἡ συνάντησις αὐτὴ κατόπιν τῶν ὡς ἄνω ἐπισκέψεων καθὼς καὶ τῆς προηγηθείσης ἐπισκέψεως τοῦ προέδρου τῆς πολωνικῆς Δημοκρατίας κ. Μοσίσκυ εἰς Βουκουρέστιον, προσλαμβάνει μεγάλην σπουδαιότητα. Λέγεται ὅτι πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὅλη πολιτικὴ τῆς Μικρᾶς Ἀντὰντ καὶ ἰδιαιτέρως αἱ συμφωνίαι : α) Τσεχοσλοβακίας — Ρωσσίας, β) Ρουμανίας — Πολωνίας καὶ γ) ἡ μελετωμένη συμφωνία Γιουγκοσλαυΐας — Οὐγγαρίας.

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥΧΑΤΣΕΦΣΚΥ

Τὴν προσοχὴν τῆς κοινῆς γνώμης ἀπασχολεῖ ἡ θανατικὴ καταδίκη καὶ ἐκτέλεσις τοῦ στρατάρχου Τουχατσέφσκυ καὶ τῶν ἑπτὰ συγκατηγορουμένων του διὰ πράξεις στρεφομένας ἐναντίον τοῦ κράτους. Ὁ στρατάρχης ὑποβιβασθεὶς πρὸ μηνὸς εἰς τὴν διοίκησιν τῆς στρατιᾶς τοῦ Βόλγα, κατεδικάσθη καὶ ἐξετελέσθη τὸ παρελθὸν Σάββατον. Λόγῳ τῆς ἐξαιρετικότητος τοῦ γεγονότος τὸ δικαστήριον ἀπηρτίζετο ἀπὸ τοὺς κορυφαίους τοῦ στρατοῦ : στρατάρχας Μπλοῦχερ, Μπουντιένυ κ.ἄ.

Ὁ ἀρχιστράτηγος Βοροσίλωφ ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς θέσεώς του δὲν ἀπετέλεσε μέλος τοῦ δικαστηρίου, διὰ μακρᾶς ἐγκυκλίου πρὸς τὸ στράτευμα κατεδίκασε ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης τὰς πράξεις τῶν καταδικασθέντων καὶ ἐπεδοκίμασε τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου.

Μερικαὶ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες ἐ-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ... ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Πόρη
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 38047

Ἡ ἐπέτειος ἑνὸς κοσμοϊστορικοῦ γεγονότος

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΑΤΕΡΛΩ

ΠΩΣ Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΜΟΝΗ ΚΑΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΕΝΙΚΗΣΑΝ ΤΟΝ ΤΟΛΜΗΡΟΝ ΚΟΡΣΙΚΑΝΟΝ

Στὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ἡ 18η Ἰουνίου ἐνθυμίζει ἀπὸ ἑνὸς αἰῶνος καὶ πλέον καὶ θὰ ἐνθυμίζῃ γιὰ πολὺ ἀκόμη, ἕνα γεγονὸς ἐξαιρετικωτάτης σημασίας. Ἕνα κοσμοϊστορικὸ γεγονὸς ποὺ ἄλλαξε τὴν ὄψι τοῦ κόσμου: Τὴν μάχην τοῦ Βατερλῶ. Τὴν τελευταία αὐτὴ πρᾶξι στὸ φρικτὸ καὶ ἄνευ προηγουμένου (μέχρι τότε) δρᾶμα τῆς ἀνθρωποσφαγῆς ποὺ εἶχε ἐξαπολυθεῖ πρὸ ἑκατὸ καὶ πλέον ἐτῶν σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη καὶ ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ ἕνα πραγματικὸ Τιτάνα τῆς σκέψεως, ἀπὸ ἕνα Γίγαντα στρατηγικῆς μεγαλοφυΐας, ἀλλὰ ἄνθρωπο μὲ ὑπέρμετρο φιλοδοξίαν — τόσον ὑπέρμετρο, ποὺ δὲν ἐδίστασε νὰ ρίψῃ τὴ μισὴ Εὐρώπη στὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου καὶ νὰ τὴ βυθίσῃ μέσα σὲ μιὰν ἀπέραντη δυστυχία καὶ στυγνὴ καταστροφή, γιὰ νὰ πληροφορηθῇ στὸ τέλος κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος μιὰ μεγάλη ἀλήθεια τῆς ζωῆς: Ὅτι οἱ ἀνθρώπινοι ὑπολογισμοὶ καὶ λογαριασμοὶ καὶ ὀρθοὶ ἀκόμη ὅταν εἶναι καὶ καλὰ στρωμένοι δὲν ἐπιτυγχάνουν διαρκῶς καὶ πάντοτε, ὅταν προσπαθοῦν νὰ ξεπεράσουν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων.

Στὰς 18 λοιπὸν Ἰουνίου 1815 ἕνας ἀπὸ τοὺς τολμηροτέρους καὶ πλέον ἀδιστάκτους ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, ὁ Κορσικανὸς Ναπολέων Βοναπάρτης, ἀρχιστράτηγος τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ στὴν ἀρχὴ καὶ κατόπιν Μέγας Ναπολέων Αὐτοκράτωρ τῆς Γαλλίας, ἔχασε στὸ Βατερλῶ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ θριαμβευτικὴ γι' αὐτὸν σειρὰ μαχῶν, τὴν τελευταία του μάχη, ποὺ ἔθεσε τέρμα καὶ στὴ δική του πολεμικὴ καὶ πολιτικὴ δρᾶσι, ἀλλά, πρὸ παντός, στὸ φοβερὸ μακελειὸ ποὺ ἐσυνεχίζετο ἀπὸ σειρᾶς ἐτῶν. Ἂς ἀφηγηθοῦμε τὰ κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν μὲ ὅση, κατὰ τὸ δυνατόν, μεγαλείτερη ἀκρίβεια καὶ συντομία.

Ὁ Ναπολέων ποὺ πολεμοῦσε, ὡς γνωστόν, ἐναντίον ὅλης σχεδὸν τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσσίας, ἀφοῦ ἐπέτυχε κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου 1815 νὰ ἀποχωρίσῃ τοὺς Ἄγγλους ἀπὸ τοὺς Ρώσσους, ἐπεζήτει ἤδη — σύμφωνα μὲ τὴν ἀμετάβλητο τακτική του νὰ συντρίβῃ κεχωρισμένως ἕνα ἕκαστον τῶν ἀντιπάλων του — τὴν εὐκαιρίαν νὰ κατατροπώσῃ καὶ νὰ ἐξουθενώσῃ τοὺς σκληροτραχήλους Βρεττανούς, ποὺ μὲ τὴν ἐμμονὴν καὶ τὴν ἐπιμονήν των ἀποτελοῦσαν τὸ μεγαλείτερο πρόσκομμα στὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρατόλμων σχεδίων του. Διοικητὴς τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων ποὺ ἔδρων ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντος ἦταν ὁ στρατηγὸς Οὐέλλιγκτων καὶ τῶν Πρωσσικῶν δυνάμεων ὁ στρατηγὸς Μπλύχερ. Οἱ δύο αὐτοὶ στρατηγοὶ — ἀναφέρει ἡ ἱστορία — ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς μάχης τοῦ Βατερλῶ κατώρθωσαν νὰ συναντηθοῦν προσωπικῶς παρὰ τὸν μύλον τοῦ Μπρὺ πλησίον τῆς Λινύ. Καὶ ἐκεῖ οἱ δύο αὐτοὶ ἀνώτατοι στρατιωτικοὶ ἔδωσαν τὸν ὅρκον τῆς στρατιωτικῆς των τιμῆς ὅτι «ὁποιοσδήποτε ἀπὸ αὐτοὺς προσεβάλλετο ἀπὸ τὸν Ναπολέοντα θὰ κρατοῦσε τὰς θέσεις του μέχρις ἐσχάτων, μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου στρατιώτου, ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀφίξεως τοῦ ἑτέρου».

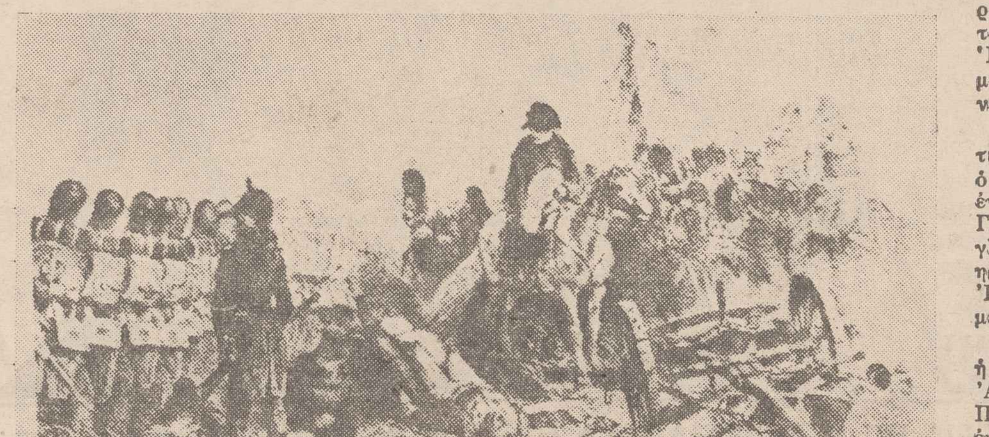
Ὁ Ναπολέων μὲ τὰ τελευταῖα τάγματα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν μάχην τοῦ Βατερλῶ.

Ἡ μοῖρα τῶν πραγμάτων ἠθέλησε νὰ προσβληθῇ πρῶτος ὁ δοὺξ Οὐέλλιγκτων. Καὶ ὁ ὑπερήφανος Βρεττανὸς ἐτίμησε τὸν ὅρκο του. Δι' ὃ καὶ ἐπωνομάσθη «σιδηροῦς δοὺξ» (Iron Duke). Ἰδοὺ δὲ πῶς: Μετὰ τὴν κατάληψι μιᾶς στρατηγικῆς θέσεως τοῦ Κὰτρ-Μπρὰ οἱ Γάλλοι παρακολουθοῦντες ἀγρύπνως τοὺς Ἄγγλους συνηντήθησαν μὲ αὐτοὺς κατὰ τὰς 5 ½ τὸ βράδυ τῆς 17ης Ἰουνίου. Οἱ Ἄγγλοι ἦσαν παρατεταγμένοι πρὸς μάχην πρὸ τοῦ δάσους τοῦ Σουανὶ (νοτίως τῶν Βρυξελλῶν) μὲ δύναμιν 70.000 ἀνδρῶν. Οἱ Γάλλοι διέθεταν 74.000 ἄνδρας καὶ 286 πυροβολαρχίας. Δὲν ὑπῆρξε ἄνευ λόγου ὅτι ὁ Οὐέλλιγκτων ὠχυρώθη ἐπὶ τοῦ ὀροπεδίου τοῦ ὄρους τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἔχων ὄπισθέν του τὸ δάσος τοῦ Σουανί, ποὺ ἠμπόδιζε τελείως πᾶσαν ὑποχώρησιν. Σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ποὺ εἶχε δώσει στὸν Μπλύχερ ἀπὸ τὴν μάχην αὐτὴν οἱ Ἄγγλοι ἢ θὰ ἐξήρχοντο νικηταὶ ἢ θὰ ἐφονεύοντο ὅλοι καὶ αὐτοῦ τοῦ Οὐέλλιγκτων συμπεριλαμβανομένου.

Ἐνῷ αὐτὰ συνέβαινον μὲ τοὺς Ἄγγλους, μία ἄλλη Γαλλικὴ στρατιὰ ὑπὸ τὸν μόλις τότε ὀνομασθέντα στρατάρχην Γκρουσύ, ἀνεξαρτήτως δρῶσα, κατεδίωκε τοὺς Πρώσσους. Ὁ Γκρουσύ, σύμφωνα μὲ τὰς διαταγὰς ποὺ εἶχε τοῦ Ναπολέοντος, ὤφειλε ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ συγκρατήσῃ τοὺς Πρώσσους καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ ἐπέμβουν στὸν ἀγῶνα, ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ πλεῖστον τῶν δυνάμεών του νὰ προστρέξῃ διὰ νὰ κτυπήσῃ ἐκ τῶν πλαγίων τὸν Ἀγγλικὸν στρατὸν καὶ νὰ βοηθήσῃ ἔτσι τὸν Ναπολέοντα.

Στὰς 10 τὴν νύκτα τῆς 17ης Ἰουνίου ὁ Ναπολέων ἐξαποστέλλει στὸν Γκρουσὺ μίαν ἐκτάκτως ἐπείγουσαν διαταγήν: Νὰ καταλάβῃ διὰ μιᾶς μεραρχίας τὰ στενὰ τοῦ Σαὶν-Λαμπὲρ διὰ τῶν ὁποίων διέρχονται ὅλαι αἱ ἄγουσαι ἀπὸ Βάβρ εἰς Βατερλῶ ὁδοί. Διὰ τῆς κινήσεως ταύτης ὁ Ναπολέων ἤθελε νὰ συνδέσῃ τὰ δύο τμήματα τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ νὰ καταστήσῃ ἔτσι ἀδύνατον τὴν συνένωσιν τῶν Πρώσσων μὲ τοὺς Ἄγγλους. Ὁ Γκρουσὺ ὤφειλε ἐπὶ πλέον ἀφοῦ ἐβεβαιοῦτο περὶ τῆς θέσεως τοῦ Μπλύχερ νὰ ἔλθῃ μὲ τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς στρατιᾶς του πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μαχομένου αὐτοκράτορός του.

τοῦ Βατερλῶ θὰ εἶχε ,εταοιν

Ἐὰν ἡ διαταγὴ αὐτὴ ἐξετελεῖτο, ἡ μάχη τοῦ Βατερλῶ θὰ εἶχε κερδηθεῖ ἀπὸ τὸν Ναπολέοντα καὶ οἱ Ἄγγλοι στὴν ἀρχὴ καὶ οἱ Πρῶσσοι κατόπιν θὰ εἶχαν συντριβεῖ. Δυστυχῶς ὅμως διὰ τοὺς Γάλλους ὁ Γκρουσὺ εἶχε χάσει τὰ ἴχνη τοῦ στρατοῦ τοῦ Μπλύχερ καὶ παραδομένος στὴν ἀνίχνευσι τῆς στρατιᾶς αὐτῆς δὲν εὑρίσκετο στὸ Βάβρ ὅπως ὑπελόγιζε ὁ Ναπολέων, ἀλλ' ἀρκετὰ μακρὰν στὸ Ζαμπλοῦ.

Τὸ πρωῒ τῆς 18ης Ἰουνίου νέαι διαταγαὶ ἐξαποστέλλονται πρὸς τὸν Γκρουσύ, ἀλλὰ καὶ αἱ διαταγαὶ αὐταὶ δὲν λαμβάνονται ἀπὸ τὸν τελευταῖον. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τὰ ἐξημερώματα ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ νέφη, ὡσὰν νὰ ἠρνεῖτο νὰ δώσῃ τὴν ἄδειάν του γιὰ μιὰ νέα αἱματοχυσία. Ὅλη τὴ νύκτα ἡ βροχὴ δὲν εἶχε παύσει καὶ τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα ἦσαν κατηυλισμένα μέσα στὸ βόρβορο καὶ στὴ λάσπη, σὲ βαθμὸν ὥστε νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἑλιχθοῦν ἐλευθέρως στὰ ἀποτελματωμένα ἐκεῖνα ἐδάφη οὔτε τὸ ἱππικὸ οὔτε τὸ πυροβολικὸ τῆς Γαλλικῆς στρατιᾶς. Στὰς 8 τὸ πρωῒ τὰ νέφη εἶχαν σκορπισθεῖ καὶ στὰς 11 χάρις σ' ἕνα λαμπρὸ ἥλιο τὸ ἔδαφος εἶχε ἀποξηρανθεῖ. Τὰ στρατεύματα μποροῦσαν νὰ ξεκινήσουν.

Χωρὶς νὰ περιμένῃ περισσότερο ὁ Ναπολέων ἤρχισε τὴν ἐπίθεσιν. Οἱ Γάλλοι συγκεντρωμένοι πρὸ τοῦ Πλανσενουᾶ ἐχωρίζοντο ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους ἀπὸ ἕνα μικρὸ ρυάκι. Ὁ στρατάρχης Νεΰ, (ὁ ἡρωϊκώτερος ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς τοῦ Ναπολέοντος), ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν κυρίαν ἐπίθεσιν τὴν διηύθυνε μὲ ἀκατάσχετο ὁρμητικότητα. Τὸ κέντρον τῶν Ἄγγλων παρὰ τὴν ἐπίμονον ἀντίστασιν εἶχε ἀρχίσει νὰ διασπᾶται. Ἡ ὁδὸς Βρυξελλῶν εἶχε κι' ὅλας γεμίσει ἀπὸ Ἄγγλους φυγάδας. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς νίκης του ὁ Νεΰ ζητεῖ μερικὰ συντάγματα ἱππικοῦ τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς, ἄνθρωπος δὲ πρωτοβουλίας καθὼς ἦτο (ἴσως διότι ἦτο αὐτοδίδακτος στρατηγός, βγαλμένος μέσα ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῶν μαχῶν), χωρὶς νὰ περιμένῃ τὰς διαταγὰς τοῦ Ναπολέοντος, διατάσσει ἕνα σῶμα θωρακοφόρων ἱππέων ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ δύο μεραρχίας καὶ διηυθύνετο ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Μιλὼν νὰ ἐπελάσουν κατὰ τῶν Ἄγγλων. Αἱ ἐπελάσεις ἐκεῖναι ἔχουν παραμείνει θρυλικαὶ διὰ τὸν ἡρωϊσμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἐξετελέσθησαν. Ὁ θάνατος ἐθέριζε ἀλύπητα ἐπιτιθεμένους καὶ ἀμυνομένους. Ἡ σφαγὴ ἦταν πρωτοφανής. Ὁ Ναπολέων θέλων νὰ ἐξοφλήσῃ ὁριστικῶς μὲ τοὺς Ἄγγλους ὄχι μόνον ἐγκρίνει τὴν ἐπέλασιν τῶν θωρακοφόρων τοῦ Μιλών, ἀλλὰ διατάσσει τὴν ἐμπλοκὴν στὴν μάχην ὁλοκλήρου τοῦ Γαλλικοῦ ἱππικοῦ.

Ξαφνικὰ ἀπὸ τὰ στενὰ τοῦ Σαὶν-Λαμπὲρ διακρίνονται φάλαγγες στρατοῦ. Ὁ Ναπολέων τὰς ἀναγνωρίζει ἀμέσως, ἀλλὰ δὲν δειλιᾷ: Εἶναι ἕνα τμῆμα τῶν Πρωσσικῶν δυνάμεων ἀποτελούμενον ἀπὸ 30 περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἔχον ἐπὶ κεφαλῆς τὸν στρατηγὸν Μπύλωβ. Ἀμέσως ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρὰ κατευθύνεται ἐναντίον τοῦ νέου ἀντιπάλου, ἀλλὰ τὸ Γαλλικὸν ἱππικὸν δὲν κατορθώνει νὰ μείνῃ κύριον τοῦ ὀροπεδίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ὁ Νεΰ μάλιστα ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ τὴν ἐπιθετικήν του κίνησιν. Οἱ Ἄγγλοι ἀνασχηματίζονται. Καὶ ἀρχίζει νέα φάσις τοῦ ἀγῶνος, τρομερωτέρα τῆς πρώτης. Ὁ Μπύλωβ ἔχει ἤδη κατατροπωθεῖ. Καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας!

Ἐνεπλάκη στὴν μάχην στὰς 4 τὸ ἀπόγευμα καὶ στὰς 5 δὲν ὑπῆρχαν ἀπὸ τὴν στρατιάν του παρὰ οἰκτρὰ λείψανα. Οἱ Γάλλοι, μεθυσμένοι ἀπὸ τοὺς προηγουμένους των θριάμβους, μάχονται μὲ λύσσαν. Λίγο ἀκόμη καὶ αἱ δύο στρατιαὶ (ἡ μία τοῦ Οὐέλλιγκτων ἐξ 70.000 ἀνδρῶν καὶ ἡ δευτέρα τοῦ Μπύλωβ ἐκ 30.000 ἀνδρῶν), θὰ εἶχον μεταβληθῆ σὲ ράκη στρατοῦ, ἀπὸ τοὺς 75.000 ἄνδρας τῆς στρατιᾶς τοῦ Ναπολέοντος.

Ὁ Ναπολέων ἐπιζητεῖ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἧτταν τοῦ Οὐέλλιγκτων, ὁ ὁποῖος ἑτοιμάζεται ἤδη δι' ἀντεπίθεσιν. Μία δραστηρία μάλιστα προσπάθεια τοῦ Ἀγγλικοῦ ἱππικοῦ ἔχει φέρει τὰ ἀποτελέσματά της: Οἱ Γάλλοι ἔχουν ἀπωθηθεῖ ἀπὸ τὸ διεκδικούμενον ὀροπέδιον.

Στὰς 7 τὸ βράδυ ὁ Νεΰ ἐνισχυόμενος καὶ ἀπὸ τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τοῦ στρατοῦ ποὺ εἶχε συντρίψει τὰς δυνάμεις τοῦ Μπύλωβ, ἀνασχηματίζει τὰς φάλαγγάς του.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Γενικὴ ἐπίθεσις διατάσσεται καὶ τὰ παιδιὰ τῶν δυστυχισμένων μητέρων τῆς Γαλλίας ξαναρίχνονται στὶς ἐχθρικὲς φάλαγγες. Ὑπὸ τὰ πυρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ πεζικοῦ ποὺ τοὺς δεκατίζουν οἱ Γάλλοι φθάνουν στὴν κορυφὴ τοῦ ὀροπεδίου ὅπου εὑρίσκονται ἀπέναντι τοῦ Ἀγγλικοῦ πυροβολικοῦ, καὶ ἐκεῖ συνάπτεται μάχη στῆθος πρὸς στῆθος. Ἐν μέσῳ τραγικῶν ἀπωλειῶν οἱ Γάλλοι καταλαμβάνουν τὰ πυροβόλα διὰ τῆς λόγχης καὶ ἐξαναγκάζουν τοὺς Ἄγγλους πυροβολητὰς νὰ καταφύγουν στὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἀγγλικῶν τετραγώνων. Κατόπιν προσβάλλουν καὶ τὰ τετράγωνα αὐτὰ καὶ τὰ διασποῦν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι μάχονται ἡρωϊκῶς. Ἀνασχηματίζονται καὶ ἀντεπιτίθενται. Ὁ ἀγὼν εἶνε φοβερὸς καὶ ἀπεγνωσμένος. Ἱππεῖς καὶ πεζοὶ συμπλέκονται ἐπάνω σὲ μιὰ μικρὴ ἐπιφάνεια καὶ αὐτὴν σκεπασμένην ἀπὸ νερά, βοῦρκο καὶ ποταμοὺς αἱμάτων!

Σ' αὐτὴν τὴν κρίσιμο στιγμή, ὅταν ὅλοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι νικητὴς θὰ ἐξέλθῃ ἐκεῖνος ὁ στρατὸς στὸν ὁποῖον θὰ φθάσουν αἱ πρῶται ἐνισχύσεις (εἴτε ἀπὸ τὸν Γκρουσὺ γιὰ τοὺς Γάλλους, εἴτε ἀπὸ τὸν Μπλύχερ γιὰ τοὺς Ἄγγλους), στὸ δεξιὸ τῶν Γάλλων ἀκούονται ζωηροὶ τυφεκιοβολισμοὶ καὶ κανονιοβολισμοί. Ἰσχυραὶ φάλαγγες στρατοῦ προχωροῦν ἐρχόμεναι ἀπὸ τὸ Βάβρ.

Εἶναι ὁ Γκρουσὺ φωνάζει ὁ Ναπολέων καὶ ἡ εἴδησις διπλασιάζει τὴν ὁρμὴν τῶν Γάλλων. Ἀλλ' οἱ ἐρχόμενοι δὲν ἦσαν Γάλλοι. Ἦσαν Πρῶσσοι. Ἦταν ὁ Μπλύχερ ποὺ ἤρχετο εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ Οὐέλλιγκτων. Ἔτσι αἱ στρατιαὶ τοῦ Οὐέλλιγκτων, τοῦ Μπλύχερ καὶ τὰ λείψανα (τῆς στρατιᾶς) τοῦ Μπύλωβ εὑρέθησαν ἡνωμέναι ἐναντίον τῶν Γάλλων, οἱ ὁποῖοι, εἰς ἐπίμετρον, ἦσαν πλέον τελείως ἐξηντλημένοι ἀπὸ τὴ φοβερά, φονικὴ καὶ ὁλοήμερο ἐκείνη μάχη.

Ὅπως ἦτο ἑπόμενον ἡ τόσον αἰφνιδία ἐκείνη μεταβολὴ τῆς καταστάσεως παρέλυσε τοὺς Γάλλους. Στὰς τάξεις τῶν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης νικητῶν ἐπικρατεῖ πλέον σύγχυσις καὶ ἀταξία. Ὁ σώζων ἑαυτὸν σωζέτω. Μόνον ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀντιτάσσῃ ἡρωϊκὴν ἄμυναν. Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἡ ὑποχώρησις τῶν Γάλλων μεταβάλλεται σὲ πανικόν. Καὶ τότε ἀρχίζει μιὰ τρομερὴ σφαγή. Πενῆντα χιλιάδες σύμμαχοι (Ἄγγλοι, Γερμανοὶ καὶ Βέλγοι) ἱππεῖς, πεζοὶ καὶ πυροβοληταὶ κατερχόμενοι σὰν ἕνας ἀνθρωποχείμαρρος τὰς κλιτῦς τοῦ ὀροπεδίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ὑπὸ τοὺς ἤχους τυμπάνων καὶ σαλπίγγων κατασφάζουν τοὺς φεύγοντας πρὸς τὸ χωρίον Μπὲλ Ἀλλιὰνς στρατιώτας τοῦ Ναπολέοντος. Μερικὰ τμήματα τῆς Γαλλικῆς στρατιᾶς ὑπὸ ἡρωϊκοὺς ἀξιωματικοὺς ἀγωνίζονται ἐπικὸν ἀγῶνα διὰ νὰ συγκρατήσουν τὴν ἐχθρικὴν ἀνθρωποθάλασσαν, ἀλλὰ ματαίως. Ὁ στρατηγὸς Καμπρὸν προσκληθεὶς νὰ παραδοθῇ δίδει τὴν περίφημον μονολεκτικήν του ἀπάντησιν. Καὶ προσθέτει κατόπιν: «Ἡ φρουρὰ ἀποθνήσκει, ἀλλὰ δὲν παραδίδεται».

Ὁ στρατάρχης Νεΰ ἀνατρέπεται ἀπὸ τὸ ἄλογό του, σηκώνεται καὶ τὸ ξίφος στὸ χέρι, μὲ τὰ ροῦχα του καταξεσχισμένα ἐπιχειρεῖ τὴν ἐσχάτην ἄμυναν. Ὁ Ναπολέων ἐπελπισμένος ἐπιζητεῖ τὸν θάνατον ἀνάμεσα στὰ τελευταῖα τετράγωνα τῆς φρουρᾶς του μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας σύρεται ἀπὸ τοὺς στρατηγούς του ἐκτὸς τῆς μάχης. Ἂν καὶ τὸ σκοτάδι εἶχεν ἤδη ἁπλωθῆ προστατευτικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάσος καὶ τὸ ὀροπέδιον, ἡ καταδίωξις τῶν Γάλλων, δὲν σταματᾷ. Ὁ Μπλύχερ μάλιστα διὰ νὰ ἐμποδίσῃ κάθε ἀπόπειραν ἀνασυντάξεως τῆς ἡττηθείσης στρατιᾶς διατάσσει ν' ἀρχίσῃ ὑπὸ τὸ σεληνόφως ὁλόκληρον τὸ Πρωσσικὸν ἱππικὸν ἀπηνῆ καταδίωξιν τῶν λειψάνων τοῦ ἡττηθέντος Γαλλικοῦ στρατοῦ. «Ἡ καταδίωξις (γράφει ὁ Μισελὲ στὴν «Ἱστορία τῆς Γαλλίας») ἦτο ἕνα πραγματικὸ ἀνθρωποκυνήγι διὰ μέσου τῆς πεδιάδος καὶ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν». Οἱ Πρῶσσοι δὲν ἠχμαλώτιζαν. Ἐφόνευαν κάθε Γάλλον ποὺ συναντοῦσαν. Ἡ σφαγὴ διήρκεσε καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὰ Γαλλικὰ συντάγματα ἀποδεκατισθέντα δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν παρὰ μόνον ἐντὸς τοῦ Γαλλικοῦ ἐδάφους. Ὁ Ναπολέων μετὰ τὴν ἧτταν του εἰς τὸ Βατερλῶ ἐγκατέλειψε τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ διέταξε τὸν στρατηγὸν Γκρουσὺ νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὸ Λὰν ὅπου καὶ θὰ ἀνασυνεκροτεῖτο ὁ στρατός του. Αὐτὸ καὶ ἔγινε. Πρὸς τί ὅμως; Τὸ ἄστρον τοῦ Ναπολέοντος εἶχε πλέον δύσει. Ἡ καταστροφὴ ἦτο ἀνεπανόρθωτος. Διότι καὶ ἐὰν δὲν ἡττᾶτο στὸ Βατερλῶ, θὰ ἡττᾶτο εἰς μίαν ἄλλην μάχην, δεδομένου ὅτι αἱ δύο στρατιαὶ ποὺ τὸν ἐνίκησαν (τοῦ Οὐέλλιγκτων καὶ τοῦ Μπλύχερ) ἦσαν ἁπλῶς ἡ πρωτοπορεία τοῦ ἑτοίμου νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τοῦ Ναπολέοντος συμμαχικοῦ στρατοῦ ἐξ 800.000 ἀνδρῶν. Ἄλλως τε, ποιὸ μακελειὸ καὶ ποιὰ ἀνθρωποσφαγὴ βγῆκε ποτὲ σὲ καλὸ γιὰ κεῖνον ἢ γιὰ κείνους ποὺ τὴν ἐπεχείρησαν;

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ξετάζοντες τὴν προτέραν δρᾶσιν τοῦ Τουχατσέφσκυ, ἀναφέρουν ὅτι ἦτο ἀνέκαθεν κεκηρυγμένος ὑπὲρ τῆς προσεγγίσεως μὲ τὴν Γερμανίαν. Ὁ γαλλικὸς τύπος μὲ εὔλογον ἐνδιαφέρον παρηκολούθησε τὴν ἐξέλιξιν τῆς δίκης ἀποφεύγων κάθε σχόλιον καὶ κάθε φλυαρίαν.

ΤΑ ΙΣΠΑΝΙΚΑ

Ἡ ἐξέλιξις τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποδεικνύει τὴν ἑκατέρωθεν διάθεσιν πρὸς μίαν ἐσχάτην προσπάθειαν. Ὅλη ἡ προσπάθεια τῶν ἀρχῶν τῆς Σαλαμάνκας συνεκεντρώθη ἐναντίον τοῦ Μπιλμπάο, ἐνῷ ἡ κυβέρνησις τῆς Βαλένθιας προσπαθεῖ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν πίεσίν της εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μέτωπα. Τὰ κυβερνητικὰ πολεμικὰ ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των, βομβαρδίσαντα τὸν λιμένα τῆς Θεούτας, ἐνῷ τὰ ἐπαναστατικὰ ἀεροπλάνα ἐβομβάρδισαν διαφόρους κυβερνητικὰς πόλεις.

Φαίνεται ὅτι ὁ πληθυσμὸς τοῦ Μπιλμπάο ἐδεινοπάθησε καὶ ἀπεδεκατίσθη κατὰ τὰς τελευταίας ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις τῶν ἐπαναστατικῶν ἀεροπλάνων. Αὐτὸ ἄλλως τε φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν σπαρακτικὴν καὶ ἐκτενῆ ἔκκλησιν τοῦ προέδρου τῶν Βάσκων κ. Ἀγκουΐρρε, τὴν ὁποίαν συντόμως τὸ Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον παρουσιάζει ὡς ἑξῆς:

«Ὁ πρόεδρος τῶν Βάσκων κ. Ἀγκουΐρρε ἀπηύθυνε πρὸς τὰς διαφόρους κυβερνήσεις ἔκκλησιν διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ ὅπως προλάβουν αὗται τὴν καταστροφὴν τοῦ Μπιλμπάο, τὸ ὁποῖον ἀποκαλεῖ προαιώνιον κοιτίδα τοῦ Βασκικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἔκκλησις αὐτὴ διεβιβάσθη πρὸς τὰς κυβερνήσεις Γαλλίας, Ἀγγλίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας, Δανιμαρκίας, Ρωσσίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Μεξικοῦ, Τσεχοσλοβακίας, Πολωνίας, Οὐγγαρίας, Ρουμανίας, Αἰγύπτου, Ἰρλανδίας καὶ πρὸς ὅλας τὰς κυβερνήσεις τῶν νοτιοαμερικανικῶν κρατῶν».

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις διῆλθε προχθὲς σοβαρωτάτην κρίσιν. Πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων, ἡ κυβέρνησις ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Βουλὴν τὴν παροχὴν οἰκονομικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Τὸ ζήτημα αὐτὸ προὐκάλεσε ἀντιρρήσεις μέσα εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαϊκοῦ μετώπου.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐγέννησε σοβαρὰς ἐλπίδας διὰ τὴν ἀντιπολίτευσιν τῆς δεξιᾶς ἡ ὁποία ἐκινητοποίησεν ὅλας τὰς δυνάμεις της. Ἐν τούτοις ἡ θρυλλουμένη διάσπασις ἀπεσοβήθη καὶ κατόπιν μιᾶς ὁλονυκτίου δραματικῆς συνεδριάσεως, ἡ κυβέρνησις Μπλοὺμ ἐμφανίζουσα τὸ ἀδιάσπαστον τοῦ μετώπου, ἐπέτυχε περὶ τὰ ἐξημερώματα, τὴν 7ην καὶ 15′ πρωϊνὴν τῆς προχθές, τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς καὶ τὴν ψήφισιν τῶν νομοσχεδίων διὰ ψήφων 352 ἐναντίον 247.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

Τὸ μεγαλείτερον ἀνάγνωσμα

ΣΠΥΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Τὸ μέγα Ἐθνικὸν ἔπος τοῦ 1821

3ον

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἂν καὶ οἱ ἐν Πάτραις Τοῦρκοι καὶ προέβλεπαν καὶ προέλεγαν τὰς ταραχάς, ἠμέλησαν διόλου τὸ φρούριόν των ἐξ αἰτίας τῆς συνήθους ἀπρονοησίας των, καὶ μηδὲ τὰς δεξαμενάς του κἂν ἐφρόντισαν νὰ καθαρίσωσι καὶ γεμίσωσιν· ὥστε μετὰ δύο ἡμέρας ἀφ' οὗ ἐκλείσθησαν, ἐδίψασαν, διότι οἱ Ἕλληνες ἔκοψαν τὸ ὑδραγωγεῖον ἐκυρίευσαν καὶ τὰς παρὰ τὸ φρούριον τουρκικὰς οἰκίας, καὶ δὲν τοὺς ἄφηναν μήτε νὰ προκύπτωσι μήτε τὰ κανόνια νὰ γεμίζωσιν εἰμὴ ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Διεκρίνετο ὡς τολμηρότερος τῶν ἄλλων ὁ Καρατσᾶς· τὰ μέγιστα διέπρεψε καὶ ὁ Σταμάτης Κουμανιώτης, θῦμα πεσὼν τῆς τόλμης του τὴν ἡμέραν τῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου. Τολμηροὶ οἱ Ἕλληνες τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ ἐνθουσιῶντες ἔστησαν κατὰ τοῦ φρουρίου ἓξ κανόνια μετακομισθέντα ἐκ τῶν ἐν τῷ λιμένι ἰονίων πλοίων, καὶ ἤρχισαν νὰ ὑπονομεύωσι μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ ἐπιτυχίας εἰς ἀνατροπήν του· ἀλλὰ μαθόντες οἱ ἔμφρουροι ἐν καιρῷ πρὸς ποῖον μέρος διηυθύνετο ἡ ὑπόνομος, τὴν ἐματαίωσαν δι' ἀνθυπονόμου ὀλίγον ἀπέχουσαν τῶν βάθρων τοῦ φρουρίου. Πρὶν δὲ ματαιωθῇ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, οἱ ἀρχηγοὶ ἔλαβαν γράμματα τοῦ Πανουργιᾶ, ἑνὸς τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, λέγοντα, ὅτι ἐφόνευσε καθ' ὁδὸν ταχυδρόμον τοῦ ἐκ Σερρῶν Ἰσούφη, ἡγεμόνος τῆς Εὐβοίας ἐπανερχομένου ἐξ Ἰωαννίνων εἰς τὴν ἡγεμονίαν του, καὶ ἀνέγνωσε τὰ πρὸς τὰς Τουρκικὰς Ἀρχὰς τῆς νήσου ἐκείνης γράμματά του διαλαμβάνοντα, ὅτι φθάσας εἰς Βραχῶρι ἔμαθε τὰ ἐν Πάτραις συμβάντα, καὶ ὅτι διέκοπτε τὴν ὁδοιπορίαν του καὶ μετέβαινεν ἐκεῖ εἰς ὑπεράσπισιν τῶν ὁμοπίστων του. Κατεταράχθησαν ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτῃ οἱ Ἀχαιοί, τὴν ἐφύλαξαν μυστικήν, ἵνα μὴ φοβίσωσι τοὺς ὀπαδούς των, καὶ ἔσπευσαν νὰ εἰδοποιήσωσιν τὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ζυγοῦ περιφερόμενον ὡς κλέπτην Μακρῆν καὶ νὰ τὸν παρακινήσωσιν ἐν ὀνόματι τῆς Ἀρχῆς, νὰ κτυπήσῃ τὸν Ἰσούφην διαβαίνοντα τὰ πρὸς τὴν Ναύπακτον στενά. Ὁ Μακρῆς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τι ἄνευ τῆς γνώμης τῶν προεστώτων τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς Αἰτωλαοκαρνανίας· ἀλλ' ὁ Ἰσούφης κατῆλθε μετὰ τριακοσίων ὁπλοφόρων εἰς Μεσολόγγι, καὶ κατέπλευσεν εἰς Ἀντίρριον, ὅθεν ἔστειλεν εἰς Πάτρας τὸν κεχαγιᾶν του ὑπ' ἄλλο ὄνομα πενιχροφοροῦντα, ἵνα μὴ κακοπάθῃ γνωρισθείς. Ἔφερε δὲ οὗτος πρός τινας τῶν προξένων γράμματα τοῦ πασᾶ αἰτοῦντος τὴν σύμπραξίν των εἰς κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν, καὶ εἶχεν ἐντολὴν νὰ καθησυχάσῃ τοὺς Χριστιανούς, ἐπὶ ὑποσχέσει, ὅτι θὰ ὑπεστήριζεν ὁ πασᾶς ἐντόνως τὰ δίκαια παράπονά των κατὰ τῶν ἐντοπίων Τούρκων.

Ὁ πρέσβυς οὗτος ἀνέβη ἀβλαβῶς ὑπὸ συνοδείαν Ἑλλήνων εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἐν τῇ πόλει ἀνόδου Πρωσσικὸν προξενεῖον, ὅπου ἀνεγνώσθησαν τὰ γράμματά του· ἀλλ' ἀπεπέμφθη ἄπρακτος καὶ ἀνενόχλητος, ἀποκριθέντων τῶν Ἑλλήνων ὅτι ἐχλεύαζαν τὰς ὑποσχέσεις, κατεφρόνουν καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ πασᾶ του. Ὁ πασᾶς ἀκούσας τὴν ἀπόκρισιν τῶν Πατρέων διεβιβάσθη εἰς Ρίον, ὅπου διέμεινε δύο ἡμέρας ἀγνοῶν τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων. Μαθὼν δὲ τὰ πάντα καὶ ὅτι τὸ φρούριον ἔπιπτε διὰ λειψυδρίαν, ἂν δὲν ἐπρόφθανε νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, ἐκίνησε τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων πρωῒ (3 Ἀπριλίου), καὶ εἰσῆλθεν ἀνεμπόδιστος, διότι οἱ ἐπὶ τῆς μεταξὺ ὁδοῦ τοποθετηθέντες ὑπὸ τὸν Ροδόπουλον Βοστιτσάνοι εἰς ἐμπόδιον τῆς μεταβάσεως ἔφυγαν ἀμαχητί, οἱ δὲ λοιποὶ οἱ πρὸς τὸ Βλατερόν, τὸ κάτω μέρος τῆς πόλεως, ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των καὶ εἰσῆλθαν ἐπὶ λεηλασίᾳ εἰς τὴν πόλιν, ὅπου οἱ ἐντόπιοι Τοῦρκοι, καθ' ἣν ἡμέραν κατέφευγαν ἐν βίᾳ εἰς τὸ φρούριον, ἀφῆκαν τὰ δισκόμιστα πράγματά των. Εἰσελθὼν δὲ ὁ πασᾶς ηὗρε τοὺς Τούρκους ἐν ἄκρᾳ ἀμηχανίᾳ, τοὺς ἐνεθάρρυνε, καὶ ἐπειδὴ ἡ λύσις τῆς πολιορκίας ἦτο ἡ μόνη σωτηρία των, τοὺς παρέλαβεν ὅλους, καὶ ἐξελθὼν ἤρχισε νὰ καίῃ πρῶτον τὰ πρὸς τὸ φρούριον ἄκρα τῆς πόλεως, καὶ πολεμῶν νὰ προχωρῇ καὶ νὰ καίῃ καὶ τὰ ἐνδότερα. Οἱ δὲ ὁπλοφόροι χωρικοί, ὅλοι ἀπειροπόλεμοι, ἀφιλότιμοι καὶ κωφεύοντες εἰς τὰς πατριωτικὰς φωνὰς τῶν ἀρχηγῶν, ἔφυγαν αἰσχρῶς ἀπέμπροσθεν τοῦ ἐχθροῦ, ἀφήσαντες καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ κανόνια καὶ αὐτὰ τὰ πολεμεφόδια εἰς χεῖρας του. Μόνοι οἱ ἀδελφοὶ Κουμανιῶται καὶ οἱ παρευρεθέντες Ξηρομερῖται Χασαπαῖοι ἐκλείσθησαν μετ' ὀλίγων ἐντός τινων οἰκιῶν πρὸς τὴν Ἀλεξιώτισσαν καὶ τὴν Ἁγίαν Παρασκευήν, καί, ἀφ' οὗ ἐπολέμησαν γενναίως καὶ εὐτυχῶς φονεύσαντές **τινας ἐχθροὺς ἔφυγαν** ἀβλαβεῖς. Οἱ δὲ **ἀρχηγοὶ βλέποντες** τὴν λιποταξίαν τῶν οἰκείων καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἐχθρῶν, ἐγκατέλειψαν καὶ αὐτοὶ ἣν κατεῖχαν θέσιν κατὰ τὸν Ἅγιον Γεώργιον, καὶ κατέλαβαν ἄλλην κατὰ τὴν Ὁδηγήτριαν, ματαίως προσπαθοῦντες νὰ συγκεντρώσωσί τινας· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἔφυγαν καὶ ἐκεῖθεν ἔμφοβοι καὶ περίλυποι διὰ τὴν ἀτυχῆ ἔναρξιν τῶν ἀγώνων των, καὶ ἔτι μᾶλλον διὰ τὴν πολεμικὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἐντεῦθεν δειλίαν τῶν **χωρικῶν**, διὰ τὴν φιλάρπαγα καὶ ἀφιλότιμον διάθεσίν των, καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς ἀπείθειάν των. Τὸ ἑσπέρας δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐλάρπαγα καὶ ἀφιλότιμον διάθεσίν των, καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς ἀπείθειαν των. Τὸ ἑσπέρας δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐφάνη ἔμπροσθεν τοῦ λιμένος τῶν Πατρῶν πλοῖον Τουρκικόν, ἐχαιρέτησε τὸ φρούριον, ἀντεχαιρετήθη, καὶ ηὔξησεν ἐμφανισθὲν τὸν πανικὸν φόβον. Τοιουτοτρόπως ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ πλουσιωτέρα πόλις τῆς Πελοποννήσου, ἡ μία τῶν δύο ἐπαναστατικῶν ἑστιῶν, καθ' ἣν πρῶτον ὑψώθη τὸ σύμβολον τῆς ἐλευθερίας, κατεστράφη ἐκ πρώτης ἀφετηρίας παραδοθεῖσα εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὴν λεηλασίαν· καὶ οἱ μὲν δυστυχεῖς κάτοικοι, ἄλλοι ἠχμαλωτίσθησαν, ἄλλοι ἐσφάγησαν, καὶ ἄλλοι διεσώθησαν φεύγοντες γυμνοὶ καὶ ἄποροι εἰς Ἑπτάνησον. Οἱ δὲ ὀλίγοι Τοῦρκοι, νικηταὶ τόσου πλήθους, διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ χωρία, συλλαμβάνοντες καὶ φονεύοντες τοὺς φεύγοντας, καὶ φρίκην διασπείροντες.

Ἐπὶ τῶν δεινῶν δὲ τούτων περιστάσεων τινὲς τῶν προξένων, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ τῆς Γαλλίας Πουκεβίλλος, ἐφάνησαν ἄξιοι παντὸς ἐπαίνου, καὶ ἐτίμησαν τὰς σημαίας των ἀνοίξαντες τὰς οἰκίας των εἰς καταφυγὴν καὶ σωτηρίαν πλήθους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καταδιωκομένων καὶ κινδυνευόντων, καὶ εἰς διάσωσιν τῆς περιουσίας των. Ἀλλ' ἐνῷ οὗτοι ἐφέροντο τόσον γενναίως καὶ φιλανθρώπως εἰς τοὺς πάσχοντας, τινές, ἀπορρίματα τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑπτανήσου, ὁπλισθέντες δῆθεν ὑπὲρ ἐλευθερίας, κατήντησαν εἰς τόσην κακοήθειαν, ὥστε ἐφέροντο πρὸς τοὺς ἀθλίους Πατρεῖς ὡς Τοῦρκοι. Ἄλλοι δὲ ἂν καὶ ὑπὸ Γαλλικὴν προστασίαν, ἠσέβησαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν προστάτριαν σημαίαν, ἠγνωμόνησαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν εὐεργέτην Πουκεβίλλον, ἥρπασαν παρρησίᾳ τὴν διασωθεῖσαν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Τούρκων καὶ διατηρουμένην ἐν τῷ προξενείῳ περιουσίαν τῶν Πατρέων, καὶ ἠνάγκασαν καὶ αὐτὸν τὸν Πουκεβίλλον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ προξενεῖον καὶ καταφύγῃ εἴς τι Ἀγγλικὸν πλοῖον εὑρεθὲν ἐν τῷ λιμένι τῶν Πατρῶν, αἴροντες μιαιφόνον χεῖρα καὶ κατ' αὐτοῦ.

Ἂν καὶ ἀπέτυχε τὸ ἐν Πάτραις πρῶτον τοῦτο ἐπαναστατικὸν κίνημα, ἡ ἐπανάστασις διεδόθη ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Πελοποννήσου. Πρώτη ἡ Μάνη, μαθοῦσα τὰ συμβάντα ταῦτα, ἐχύθη τὴν 23ην Μαρτίου εἰς Καλαμάταν, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἡγεμόνος της Πετρόμπεη, ἀνδρὸς ἀξιοσεβάστου διὰ τὰς κοινωνικὰς ἀρετάς του καὶ τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος χρῆσιν τῆς ἡγεμονίας του. Ἐξεπλάγησαν οἱ ἐν Καλαμάτᾳ Τοῦρκοι ἰδόντες ἐν τῇ πόλει τόσα πλήθη **ἐνόπλων, καί, μαθόντες τὸν σκοπὸν** τῆς ἐκστρατείας, παρέδωκαν τὰ ὅπλα καὶ τὰ πράγματά των, παρεδόθησαν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ ἀσφαλείᾳ ζωῆς καὶ τιμῆς καὶ δὲν ἐκακόπαθαν. Τούτου δὲ γενομένου, ἐψάλη πάνδημος δοξολογία ἐπὶ τὸν παραρρέοντα ποταμόν, καὶ ἔγινε δέησις πρὸς τὸν Κύριον τῶν Δυνάμεων ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνιζομένων. Διεσπάρησαν δ' ἐκεῖθεν διάφοροι ὁπλαρχηγοὶ εἰς διάφορα μέρη. Ὁ δὲ Πετρόμπεης, θεωρούμενος ὡς ὁ γενικὸς ἀρχηγός, ἐκάθησεν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ὅπου ἐσυστήθη τοπικὴ διοίκησις (Γερουσία), ἥτις συνεδρίασε κατὰ πρώτην φορὰν τὴν 28ην Μαρτίου, καθ' ἣν ἐξέδωκε κήρυγμα πρὸς τὴν Εὐρώπην, ἐνῷ ἐξέθετε τὰ αἴτια τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὰς ἐπὶ τὴν συνδρομὴν τῆς Εὐρώπης ἐλπίδας τῆς ἀναδεχθείσης τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα Ἑλλάδος.

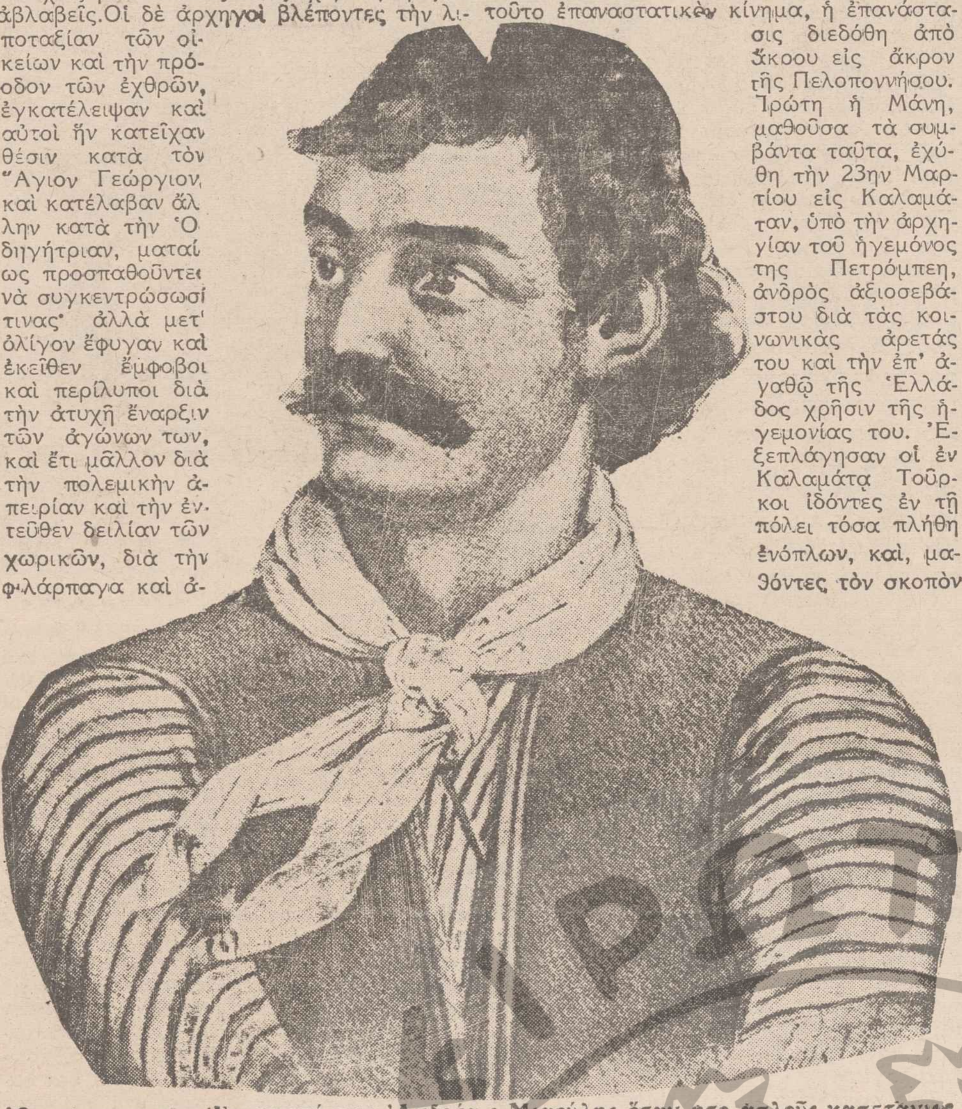
Ὁ ναυαρχος της Ἐπαναστάσεως Ἀνδρέας Μιαούλης ὅταν ητο ἁπλοῦς καπετάνιος.

Ἀφ' οὗ ἡ φωνὴ τῆς ἐλευθερίας ἤχησε καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, οἱ ἐνδιατρίβοντες Τοῦρκοι, πτοηθέντες καὶ ὑποπτεύοντες ξένην χεῖρα ὑποκινοῦσαν τοὺς Ἕλληνας, ἐγκατέλειψαν τὰς ἀτειχίστους πόλεις, καὶ ὑπὸ μηδενὸς καταδιωκόμενοι ἔτρεχαν εἰς τὰ διάφορα φρούρια σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις πρὸς ἀσφάλειαν.

Οἱ κατοικοῦντες τὰ Μπαρδουνοχώρια τῆς Λακεδαιμονίας Τοῦρκοι εἶχαν μεγάλην καὶ δικαίαν φήμην ἀνδρείας, ἐτάρατταν συχνὰ τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἐφόβιζαν καὶ αὐτὰς τὰς Τουρκικὰς Ἀρχάς, ἄλλοτε ὡς ἀντιπολιτευόμενοι, ἄλλοτε ὡς ἀντάρται, ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς λησταί. Ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν περίστασιν φόβος πανικὸς κατέλαβεν αὐτοὺς ὅλους. Εἶχαν πολλοὺς καὶ δυνατοὺς πύργους καὶ τροφὰς ἀφθόνους· ἀλλ' εἰς οὐδὲν τὰ ἐλογίσθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀκολούθου περιστατικοῦ.

Παρευρέθησαν κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας πλοῖα τινὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορίου χάριν ἐν Μαραθωνησίῳ. Ὁ Κυριακούλης Μαυρομιχάλης, ὅστις εἶχε σχέσεις πρὸς τοὺς Μπαρδουνιώτας καὶ δὲν ἔπαυε γράφων αὐτοῖς, ἀρξαμένης τῆς ἐπαναστάσεως, ὅτι ἤρχετο ἡ Φραγκιὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι Φράγκοι ἐκίνησαν τὴν ἐπανάστασιν, διέτριβεν ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐν Μαραθωνησίῳ καὶ κραιπαλῶν διέταξε τὰ πλοῖα νὰ κανονοβολήσωσιν. Ἀκούσαντες οἱ Μπαρδουνιῶται τὸν βρόντον, καὶ ἔμφοβοι δι' ὅσα ἐμάνθαναν περὶ ἐπεμβάσεως τῆς Φραγκιᾶς, ἠρώτησαν τοὺς διαβαίνοντας τί ἐσήμαιναν οἱ τόσοι κανονοβολισμοί. Ἀγωγιᾶται τινές, ἐρχόμενοι ἐκ Μαραθωνησίου, τοῖς εἶπαν, ὅτι ὁ Φραγκιᾶς ἐκανοβόλει· Φραγκιᾶς δ' ἐλέγετο ὁ διοικητὴς ἑνὸς τῶν ἐν τῷ λιμένι τοῦ Μαραθωνησίου πλοίων, Μυκώνιος. Οἱ Τοῦρκοι, ἢ κακῶς ἀκούσαντες, ἢ παρεξηγήσαντες τὴν ἀπόκρισιν τῶν ἀγωγιατῶν, καὶ προδιατεθειμένοι εἰς φόβον, καὶ ὑποπτεύοντες ἐρχομὸν Φράγκων, ἐπίστευσαν ἀκούσαντες τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου, ὅτι ἦλθε τῷ ὄντι Φραγκιὰ εἰς ὑποστήριξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, καὶ ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, γυναῖκες, ἄνδρες, νέοι, γέροντες, φωνάζοντες «Φραγκιὰ μᾶς ἐπλάκωσε», ἐγκατέλειψαν οἰκίας καὶ περιουσίαν καὶ ἔτρεχαν εἰς Τριπολιτσὰν μὴ τοὺς προφθάσωσιν οἱ Φράγκοι καθ' ὁδόν. Ὁδοιποροῦντες δὲ ὅπως ἔτυχεν, ἐκλείσθησαν ἐν Τριπολιτσᾷ τὴν 27ην Μαρτίου. Πρὸ τῆς ἐκεῖ δὲ καταφυγῆς των ἐπρόλαβαν καὶ κατέφυγαν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν καὶ οἱ Λεονταρῖται Τοῦρκοι. Οἱ δὲ Καρυτινοὶ φοβηθέντες μὴ συλληφθῶσι καθ' ὁδόν, ἀπερχόμενοι εἰς Τριπολιτσάν, δὲν μετετόπισαν.

Οἱ δὲ Κορίνθιοι Τοῦρκοι, ἰδόντες ὅτι ἐκινήθησαν οἱ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ Δερβενοχωρῖται, οἱ εἰς τὴν ὁπλοφορίαν ἐξ αἰτίας τῆς τοποθεσίας καὶ τῆς ὑπηρεσίας των ἠσκημένοι, συμπαρέλαβον τὴν μητέρα τοῦ Κιαμήλμπεη ἀπόντος εἰς Τριπολιτσὰν καὶ λοιποὺς οἰκείους του, καὶ ἀνέβησαν ὅλοι ἔντρομοι εἰς τὴν Ἀκροκόρινθον, ὅπου ἐλθόντες τὴν ἐπαύριον οἱ Δερβενοχωρῖται καὶ ἄλλοι ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους, τοὺς ἐπολιόρκησαν ἡγουμένου τοῦ Ἀναγνώστη Πετμεζᾶ. Ἓξ μόνον ἐκλείσθησαν ἔν τινι πύργῳ ἐπὶ τῆς ἀναβάσεώς των καὶ παρεδόθησαν.

Οἱ δὲ Ἀργεῖοι Τοῦρκοι, ταλαντευόμενοι μέχρι τινός, ἐκυριεύθησαν καὶ αὐτοὶ ὑπὸ πανικοῦ φόβου, πεσούσης κατὰ περίστασιν ἐν τῇ πόλει μιᾶς καὶ μόνης πιστολίας, καὶ μετέφερον τὰς οἰκογενείας των εἰς Ναύπλιον· αὐτοὶ δὲ διημέρευσαν ἔνοπλοι ἐν Ἄργει, καὶ διενυκτέρευσαν ἐν Ναυπλίῳ. Εἰς πλειοτέραν δὲ ἀσφάλειαν, ἔβαλαν κατὰ νοῦν νὰ μεταφέρωσιν εὐσχήμως εἰς Ναύπλιον τὰς οἰκογενείας τῶν προκρίτων Χριστιανῶν, καὶ ἦλθαν μιᾷ τῶν ἡμερῶν 150 ἱππεῖς ἔνοπλοι εἰς Ἄργος ἐκ Ναυπλίου ἐπὶ σκοπῷ νὰ τοὺς βιάσωσιν, ἂν δὲν τοὺς ἔπειθαν. Οἱ πρόκριτοι εὐχαρίστησαν ὑπούλως τοὺς Τούρκους διὰ τὴν περὶ αὐτῶν φροντίδα, καὶ ὑπεσχέθησαν προθύμως νὰ ἑτοιμασθῶσιν αὐθημερὸν καὶ μεταφέρωσι τὰ φίλτατά των τὴν ἐπαύριον εἰς Ναύπλιον. Οἱ Τοῦρκοι, πιστεύσαντες τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους των, ἐπέστρεψαν εἰς Ναύπλιον, σκοπεύοντες νὰ ἐπανέλθωσι τὴν ἐπαύριον εἰς Ἄργος καὶ νὰ τοὺς συνοδεύσωσιν· ἀλλ' οἱ πρόκριτοι ἐδραπέτευσαν τὴν νύκτα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ διασπαρέντες εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐνώπλιζαν τοὺς ἐπαρχιώτας. Θέλοντες δὲ νὰ διακόψωσι πᾶσαν συγκοινωνίαν Ἄργους καὶ Ναυπλίου ἔστειλαν τὴν 2αν Ἀπριλίου διὰ νυκτὸς ἱκανοὺς ἐνόπλους εἰς τὸ μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων χωρίον, τὴν Δελαμανάραν, ὅπου φθάσαντες ἐκ Ναυπλίου οἱ Τοῦρκοι τὴν ἐπαύριον, εἶδαν αἴφνης πολλῶν τουφεκιῶν στόματα πρὸς αὐτοὺς ἐστραμμένα, καὶ ἤκουσαν καὶ φωνὴν λέγουσαν, «πίσω ἀγᾶδες πίσω· Χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι δὲν συζοῦν πλέον». Οἱ Τοῦρκοι ἐστράφησαν ὀπίσω καὶ δὲν ἐδοκίμασαν ἔκτοτε νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἄργος. Ἐπανῆλθαν τότε καὶ οἱ πρόκριτοι εἰς τὴν πόλιν, ὕψωσαν λευκὴν σημαίαν ὡς σημαίαν ἐλευθερίας, καὶ ἤρχισαν νὰ φροντίζωσι περὶ πολιορκίας τοῦ Ναυπλίου.

Οἱ δὲ Γαστουναῖοι Τοῦρκοι ἀνεχώρησαν πανοικὶ τὴν 27ην Μαρτίου· εἰδοποιηθέντες δὲ καθ' ὁδὸν ὅτι δὲν ἦσαν δεκτοὶ εἰς τοῦ Λάλα, διότι οἱ ἐκεῖ Τοῦρκοι ὑπώπτευον μή, ἀποκλεισθέντες τόσῳ πολλοί, ἀποθάνωσι τῆς πείνας, ἐστράφησαν πρὸς τὸ Χλουμοῦτσι, παλαιὸν φρούριον παρὰ τὴν Γλαρέντσαν, ἄφρουρον καὶ διόλου ἀκατοίκητον. Φθάσαντες δὲ εἰς τὰ χωρία Σαβάλια καὶ Ρουβιάτα μίαν ὥραν μακρὰν τῆς Γαστούνης ἐκτυπήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὑπερίσχυσαν καὶ ἔφθασαν ἀβλαβεῖς εἰς τὸ φρούριον, ὅπου τοὺς ἀπέκλεισαν οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σισίνη καὶ τοῦ Χαραλάμπη Βιλαέτη. Ἀλλ' οἱ Λαλιῶται Τοῦρκοι προβλέποντες, ὅτι οἱ κλεισθέντες ἐν Χλουμουτσίῳ θὰ παρεδίδοντο μετ' ὀλίγον, δι' ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων, ἐξεστράτευσαν εἰς βοήθειάν των, ὡς 400, ὑπὸ τὸν Κουτσοραΐπαγαν καὶ ἔλυσαν διὰ μιᾶς τὴν πολιορκίαν, καταδιώξαντες κακὴν κακῶς τοὺς Ἕλληνας μέχρι θαλάσσης, ὅπου τινὲς ἐπνίγησαν. Λυθείσης τοιουτοτρόπως τῆς πολιορκίας τοῦ Χλουμουτσίου, οἱ ἐν αὐτῷ Τοῦρκοι μετέβησαν ὅλοι εἰς Πάτρας, ὅπου εὑρόντες καλὴν ὑποδοχὴν διέμειναν μέχρι τέλους.

Οἱ δὲ Ἀρκάδιοι Τοῦρκοι, ἀκούσαντες ὅτι Ἕλληνες ἔνοπλοι ὑπὸ σταυροφόρους λευκὰς σημαίας συνήχθησαν εἰς Κεφαλάρι τοῦ Σουλιμᾶ, ὅτι διήρπασαν τὰς ἀποθήκας, ὅτι ἐκακοποίησαν τοὺς ἐπιστάτας τῶν χωρίων, καὶ ὅτι ἐμελέτων νὰ πέσωσι τὴν νύκτα τῆς 25ης εἰς τὴν πόλιν, ἀνεβίβασαν αὐθεσπερὶ τὰς οἰκογενείας των εἰς τὸ παλαιοφρούριόν των· πρωΐας δὲ γενομένης μετέφεραν αὐτὰς εἰς Μεθώνην καὶ Νεόκαστρον μήτε ἐνοχλούμενοι ἐπὶ τῆς μεταβάσεως, μήτε ἐνοχλοῦντες τοὺς Χριστιανούς, οὓς καὶ ἐπαρηγόρουν ὑποκρινομένους, ὅτι ἐλυποῦντο ἐγκαταλειπόμενοι. Ὡπλίσθησαν τῷ ὄντι οἱ τοῦ τμήματος τοῦ Σουλιμᾶ Χριστιανοί, ἀλλ' εἰς ἄμυναν· διότι ἐξ ὅσων ἔλεγαν παρρησίᾳ οἱ Ἀρκάδιοι Τοῦρκοι, ἐφοβήθησαν, ὅτι ἐμελέτων οὗτοι νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὰ χωρία, νὰ σφάξωσι καὶ νὰ καταστρέψωσιν. Ἐφοβήθησαν δὲ οἱ τοῦ τμήματος τοῦ Σουλιμᾶ μᾶλλον ἢ οἱ τῶν ἄλλων τῆς ἐπαρχίας τμημάτων, διότι ἐπ' αὐτοὺς κυρίως, ὡς πολεμικωτέρους, ἐλέγετο ὅτι θὰ ἔπιπτεν ἡ αἱμοχαρὴς ὀργὴ τῶν Τούρκων.

Τὴν δὲ 26ην ἐκίνησαν πρὸς τὴν Τριπολιτσᾶν οἱ Φαναρῖται Τοῦρκοι, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, μεθ' ὧν καὶ οἱ τοῦ Ζούρτσα τῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀρκαδίας ὡς γειτνιάζοντες· ἦσαν δὲ ὅλοι 2.600 ψυχαί.

Ὁ δὲ Κολοκοτρώνης, ὁ καθήμενος καὶ καιροφυλακτῶν ἐν τῇ Μάνῃ, ἐθεωρεῖτο δικαίως ὡς ἓν τῶν στοιχείων τῆς Πελοποννησιακῆς ἐπαναστάσεως διὰ τὴν πολεμικὴν ἐμπειρίαν καὶ φήμην του. Οὗτος συνώδευσε τοὺς Μανιάτας κατελθόντας εἰς Καλαμάταν· ἐκεῖθεν, λαβὼν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του 300 ἐξ αὐτῶν, ἐστράτευσε τὴν 24ην πρὸς τὴν Σκάλαν, 4 ὥρας ἀπέχουσαν τῆς Καλαμάτας. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τῆς πορείας αὐτοῦ ἦτο μέγας. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες τὸν ὑπεδέχοντο διαβαίνοντα εὐφημοῦντες· οἱ δὲ ἱερεῖς τὸν προϋπήντων φέροντες εἰκόνας καὶ θυμιάματα καὶ ψάλλοντες τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ». Ὁ Κολοκοτρώνης φθάσας τὸ ἑσπέρας εἰς Σκάλαν ἔμαθεν, ὅτι οἱ Καρυτινοὶ Τοῦρκοι καὶ ὁ διοικητὴς τῶν Ἐμβλακίκων Μουσταφᾶς Ριζιώτης ἐκλείσθησαν ἐν τῷ παλαιοφρουρίῳ τῆς κώμης ἐκείνης ἐκτὸς ὀλίγων ἀπομεινάντων ἐν τῇ κώμῃ. Προχωρήσας ἐκεῖθεν, διεγείρων παντοῦ τὸν λαόν, θαρρύνων αὐτὸν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ στρατολογῶν ἐκ τῶν συμπατριωτῶν του Καρυτινῶν ἔφθασε τὴν ἐπαύριον εἰς Τετέμπεη, χωρίον μεταξὺ Λεονταρίου καὶ Καρυταίνης, ὅπου τῷ ἐδόθη γράμμα εὑρεθὲν παρά τινι πεζῷ σταλλομένῳ παρὰ τῶν Φαναριτῶν Τούρκων πρὸς τοὺς Καρυτινοὺς καὶ συλληφθέντι. Τὸ γράμμα τοῦτο ἔλεγεν, ὅτι οἱ Φαναρῖται θὰ διέβαιναν τὴν ἐπαύριον διὰ τῆς Καρυταίνης, καὶ ὅτι ἤλπιζαν νὰ εὕρωσιν ἑτοίμους καὶ τοὺς ἐκεῖ Τούρκους πρὸς ἀσφαλῆ συμπορείαν εἰς Τριπολιτσάν, διότι ὁ Κολοκοτρώνης ἐστράτευσε μετὰ πολλῶν χιλιάδων Μανιατῶν ἐπὶ σκοπῷ νὰ τοὺς κτυπήσῃ καθ' ὁδόν. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτῃ ὁ Κολοκοτρώνης κατέλαβε τὴν ἐπιοῦσαν τὴν δίοδον· ἀλλὰ μὴ φανέντων τῶν ἐχθρῶν, ἐπορεύθη πρὸς τὴν Καρύταιναν, ἐξ ἧς οἱ ἐναπομείναντες ὀλίγοι Τοῦρκοι, ἰδόντες αὐτὸν ἐρχόμενον, ἔφυγαν ἡσύχως καὶ ἐκλείσθησαν καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ παλαιοφρουρίῳ των.

Τὴν δὲ ἐπαύριον ὁ Κολοκοτρώνης, ἀφήσας ὀλίγους συντρόφους του ἐν τῷ κώμῃ, μετέβη τὰ χαράματα εἰς τὸ πρὸς τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον στενόν, παραφυλάττων τοὺς ἀναμενομένους ἐχθρούς. Οἱ ἐχθροὶ ἐφάνησαν μετ' ὀλίγον ἐρχόμενοι καὶ ἀποτελοῦντες μακρὰν γραμμὴν ἐξ αἰτίας τοῦ πλήθους τῶν φορτωμάτων καὶ τῆς στενοτοπίας. Ἰδόντες δὲ μακρόθεν ὅτι οἱ Ἕλληνες προκατέλαβαν τὴν δίοδον, ἦλθαν ἔμπροσθεν ὅλοι οἱ ἔνοπλοι, καὶ πλησιάσαντες ἐμάχοντο ἓξ ὥρας. Αὕτη ἦτον ἡ πρώτη ἐν τάξει μάχη τῆς πελοποννησιακῆς ἐπαναστάσεως μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, καὶ συνεκροτήθη κατὰ τύχην ὑπὸ τὸν πολέμαρχον τῆς Πελοποννήσου Κολοκοτρώνην.

Οἱ Τοῦρκοι ἐπολέμησαν γενναίως εἰς σωτηρίαν τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων, καὶ εἰς διαφύλαξιν τῆς περιουσίας. Οἱ Μανιᾶται διέπρεψαν ἐπίσης πολεμοῦντες ὀλίγοι πρὸς πολλούς· μέχρι δὲ τῆς μεσημβρίας ἐσκοτώθησαν 15 Τοῦρκοι καὶ 6 Μανιᾶται· ἐπληγώθησαν καὶ ἐκ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν ὁ Βοϊδῆς καὶ ὁ Δουράκης. Οἱ Μανιᾶται, καταναλώσαντες περὶ τὴν μεσημβρίαν τὰ φυσέκια των, ἀφῆκαν ἣν ἕως τότε κατεῖχαν θέσιν καὶ ἀπεσύρθησαν εἴς τι παρακείμενον πετρῶδες ὕψωμα παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ· τινὲς δὲ αὐτῶν ἀνεχώρησαν συνοδεύοντες τοὺς πληγωθέντας εἰς τὰ ἴδια. Οἱ Τοῦρκοι διέβησαν τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν θέσιν, καὶ συναχθέντες ὅλοι εἰς τὸ Κομμένον Τσαμί, ἐπὶ σκοπῷ νὰ περάσωσι διὰ τοῦ πρὸς τοῦ Χαλούλαγα καλοκαιρινοῦ πόρου· ἀλλ' ἔφθασαν οἱ ἀδελφοὶ Πλαποῦται, Γεωργάκης καὶ Δημήτρης, μετὰ 400 καὶ τοὺς ἐκτύπησαν· τοὺς ἐκτύπησαν τότε ἑνωθέντες μετὰ τῶν περὶ τοὺς Πλαπούτας ἀναφανδὸν καὶ οἱ ὑπὸ τὸν Νικολὸν Ζαριφόπουλον καὶ Τζανέτον Χριστόπουλον Φαναρῖται, συνακολουθοῦντες ἐξ ἀρχῆς μακρόθεν τοὺς συμπατριώτας των Τούρκους ὑπὸ πρόσχημα φίλων κατ' αἴτησιν αὐτῶν δι' ἀσφάλειάν των ἐπὶ τῆς πορείας. Ἐπειδὴ δὲ μόνη σωτηρίας ὁδὸς ἦτο ἡ ποταμοπορεία, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν πόρον ἐν πρώτοις ὅλοι οἱ ἄοπλοι, αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, ἄλλοι ἔφιπποι καὶ ἄλλοι πεζοί· ἐρρίφθησαν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν φορτηγῶν ζώων, οἱ δὲ ὁπλοφόροι ἔμειναν ὄπισθεν μαχόμενοι καὶ ὑπερασπίζοντες τὴν περαίωσιν. Ἐνῷ δὲ ἐποταμοπόρουν τουφεκιζόμενοι καὶ φονευόμενοι, κατέβησαν οἱ ἐντόπιοι Τοῦρκοι ἄνωθεν τοῦ παλαιοφρουρίου, ἀπεδίωξαν τοὺς ἀπομείναντας ἐν τῇ κώμῃ ὀλίγους Ἕλληνας, καὶ ἦλθαν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ προστατεύοντες τοὺς συναδέλφους των. Ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις διεπέρασαν οἱ δυστυχεῖς Φαναρῖται εἰς τὴν Ρουφιάν. Ἑκατὸν σχεδὸν ἐσκοτώθησαν, πλειότεροι ἐπνίγησαν, μάλιστα γυναῖκες, παιδία καὶ γέροντες καὶ πολλὰ ζῶα ἐζωγρήθησαν. Ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἐχώρει ὅλους τὸ παλαιοφρούριον, διέμειναν οἱ πλεῖστοι ἔξω συσσώρευτοι.

Ὁ ἐθνομάρτυς Πατριάρχης Γρηγόριος, ὁ Ε'.

Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἔφθασεν ὁ Ἠλίας Μαυρομιχάλης μετὰ διακοσίων· ἔφθασε τὴν ἐπαύριον καὶ ὁ Κανέλλος Δηληγιάννης μετ' ἄλλων τόσων· ἔφθασαν κατόπιν αὐτῶν καὶ ἄλλοι καὶ πλήθη χωρικῶν· ὥστε τὴν 29ην ἦσαν ἔξωθεν τῆς Καρυταίνης ἑξακισχίλιοι ὁπλοφόροι ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν. Καὶ οἱ μὲν Τοῦρκοι, φοβούμενοι νὰ μείνωσι πλέον ἐν τῇ κώμῃ, κατέφυγαν ὅλοι περὶ τὸ παλαιοφρούριον, ὅπου οὔτε τροφὴ οὔτε πόσις σχεδὸν ἦτον· οἱ δὲ Ἕλληνες κυκλώσαντες αὐτοὺς ἀνέμεναν ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ τὴν παράδοσίν των. Τόσον δὲ τοὺς ἐστενοχώρησαν καὶ τοὺς ἀπήλπισαν, ὥστε τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ἔλθωσιν εἰς συνθηκολογίαν.

Τοιουτοτρόπως οἱ κατοικοῦντες τὰς ἀτειχίστους πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Πελοποννήσου Τοῦρκοι, κυριευθέντες ὑπὸ πανικοῦ φόβου, ἐγκατέλειψαν τὰς οἰκίας των καὶ συνεσωρεύθησαν ἐντὸς τῶν φρουρίων ἐν διαστήματι τριῶν ἑβδομάδων, ἀφοῦ τρεῖς τέσσαρες ὁπλοφόροι Καλαβρυτινοὶ ἔστησαν ἐνέδραν. Μόνοι δὲ οἱ Λαλιῶται, μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ των, διέμειναν τρεῖς μῆνες ἐν τῇ κωμοπόλει των πλήρεις θάρρους καὶ ἐλπίδων, λεηλατοῦντες καὶ καταστρέφοντες τὰ περίχωρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Τραγικὰ συμβάντα ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ Πύλη εἶχεν ἀπό τινος καιροῦ ἀτελεῖς καὶ συγκεχυμένας ἰδέας περὶ τῆς Ἑταιρίας καὶ ἀπέδιδεν ἴσως τὴν φαινομένην ἀνησυχίαν τῶν ἑλληνικῶν πνευμάτων εἰς τὰς ραδιουργίας τοῦ ἀποστάτου Ἀλῆ· ἀλλὰ τὰ συλληφθέντα γράμματα τοῦ Ὑψηλάντου, ὧν κομισταὶ ἦσαν ὁ Ὕπατρος καὶ ὁ Ἀριστείδης, δὲν ἀφῆκαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ἑταιρίας καὶ περὶ τῆς ὅσον οὔπω ἐνάρξεως τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Ἀλλὰ τόση ἦτον ἡ ἀπάθειά της, ὥστε, ἂν καὶ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος γράμματα συνελήφθησαν περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου τοῦ 1821, δὲν ἔδωκε σημεῖα τῆς συνήθους θηριώδους πολιτικῆς της εἰμὴ ἀρχομένου τοῦ Μαρτίου. Ὅ,τι δέ, ὡς φαίνεται, τὴν κατετάραξε καὶ τὴν ἠρέθισεν ὑπέρμετρα ἦταν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ σχεδίου τῶν Φιλικῶν εἰς καταστροφὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἐδόθη προσταγὴ νὰ φύγωσιν ἐκεῖθεν ὅσοι τῶν Ἑλλήνων δὲν ἦσαν ἐγκάτοικοι· ἔγιναν δὲ καὶ κατ' οἴκους ἔρευναι εἰς εὕρεσιν κρυπτομένων, ὡς ὑπώπτευεν ἡ Ἀρχή, ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων· παρετηρήθησαν καὶ διάφορα μέρη τῆς πόλεως, ὅπου ἐψιθυρίζετο ὅτι ὑπεσκάφθησαν ὑπόνομοι, ἐν οἷς ἄνθρωποι ἐκρύπτοντο, καὶ ὅπλα ἀπεταμιεύθησαν εἰς χρῆσιν, δοθέντος τοῦ σημείου· τόσος φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τὴν Πύλην· καὶ ἐντεῦθεν, φαίνεται, προῆλθε κυρίως ἡ ἄπληστος αἱμάτων παραφροσύνη της. Τὸ πρωῒ τῆς 1ης Μαρτίου ἔφθασεν ἐκ Μολδαυΐας ἔκτακτος ταχυδρόμος πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Ρωσσίας, ὅστις ἐκοινοποίησε τῇ Πύλῃ αὐθημερὸν τὰ κατὰ τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ ἐκείνῃ συμβάντα· αὐθεσπερὶ δὲ τῇ ἐδόθη διὰ τῶν τακτικῶν ταχυδρόμων ἡ αὐτὴ εἴδησις καὶ κατ' εὐθεῖαν. Τὴν ἐπαύριον ἔφυγαν κρυφίως σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς Ὀδησσὸν οἱ ἐπίτροποι τοῦ αὐθέντου τῆς Μολδαυΐας Νικόλαος Σοῦτσος ἀδελφός του καὶ Ἰωάννης Σχινᾶς ἐξ ἀδελφῆς γαμβρός του καί τινες ἄλλοι. Τὴν 3ην Μαρτίου ἀνέγνωσεν ὁ μέγας διερμηνεὺς ἐν τῷ οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ φιρμάνι διαλαμβάνον, ὅτι ἡ ὑψηλὴ Πύλη μαθοῦσα τὴν κατὰ τὴν Μαλδαυΐαν στάσιν τινῶν ἀπονενοημένων τοὺς ἐλυπεῖτο καὶ παρεκίνει τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν της πιστοὺς ὑπηκόους τῆς κραταιᾶς βασιλείας νὰ μὴ ἀποπλανηθῶσι καὶ πέσωσιν εἰς τὴν δικαίαν καὶ ἀδυσώπητον ἀγανάκτησιν καὶ αὐτῆς καὶ τῶν πιστῶν Ὀθωμανῶν. Κατὰ τὴν βασιλικὴν ταύτην διαταγὴν ἐξέδωκεν ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία συνοδικὰ καὶ πατριαρχικὰ ἔγγραφα καταρωμένη καὶ ἀφορίζουσα τὸν Ὑψηλάντην καὶ τὸν Σοῦτσον ὀνομαστί, καὶ παραινοῦσα πατρικῶς τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς ὅπως οἱ μὲν πιστοὶ ἐμμείνωσι καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν πρὸς τὸν Σουλτάνον πίστιν, οἱ δὲ ἀποπλανηθέντες ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν προτέραν ὑποταγήν· ἀπέλυσε δὲ καὶ τοὺς Φιλικοὺς τοῦ πρὸς τὴν Ἑταιρίαν ὅρκου ὡς ἀσεβοῦς καὶ ὀλεθρίου. Τὰ κεραυνοφόρα δὲ ταῦτα ἔγγραφα ὑπεγράφησαν εἰς πλειοτέραν φρίκην ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐστάλησαν δι' ἐξάρχων εἰς τὰς ἐπαρχίας· καὶ ἐν μὲν ταῖς ἡγεμονίαις ἔφεραν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι· τοιαῦτα ἔγγραφα ἐκίνησαν ἄλλοτε τοὺς εὐλαβεῖς λαοὺς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν κλεφτῶν· ἀλλ' οἱ καιροὶ δὲν ἦσαν οἱ αὐτοί, καὶ ὁ σημερινὸς Ἀγὼν ἦτο ὑψηλῆς φύσεως· διὰ τοῦτο οὔτε αἱ ἐκκλησιαστικαὶ αὗται παραινέσεις ἡσύχασαν ὡς ἄλλοτε τοὺς Ἕλληνας, οὔτε αἱ ἀπειλαὶ τοὺς ἐτάραξαν, οὔτε οἱ ἀφορισμοὶ καὶ αἱ κατάραι τοὺς ἀφώπλισαν. Τινὲς δὲ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βλέποντες τὴν διαγωγὴν τῆς Πύλης προεῖδαν τί τοῖς ἔμελλε καὶ ὅτι ἡ φυγὴ ἦτο ἡ σωτηρία των.

Τὴν 5ην Μαρτίου ἔφυγεν ὁ πρώην αὐθέντης Ἀλέξανδρος Χαντσερῆς πανοικὶ καὶ κατέφυγεν εἰς Ὀδησσόν. Πανοικὶ ἔφυγαν τὴν 6ην καὶ κατέφυγαν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ ὁ Γεώργιος, υἱὸς τοῦ πρώην αὐθέντου Καρατσᾶ, ὁ ἔμπορος Γεώργιος Χριστόπουλος καὶ ἄλλοι. Τὴν 8ην ἀνεγνώσθη μυστικὸν φιρμάνι καθ' ὅλα τὰ τζαμία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ παρηγγέλλοντο ὅλοι οἱ πιστοὶ νὰ εἶναι διὰ παντὸς ἄγρυπνοι καὶ ἕτοιμοι πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ κράτους ἐμφωλευόντων ἐχθρῶν, καὶ οἱ μὴ ἔχοντες ὅπλα ν' ἀγοράσωσι πωλοῦντες καὶ αὐτὰ τὰ σκεπάσματά των, διότι ὁ κίνδυνος ἦτο περὶ τῶν ὅλων.

Τὴν 9ην διετάχθη ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διὰ φιρμανίου νὰ στείλῃ εἰς τὴν Πύλην τινὰς τῶν ἐγκρίτων ἀρχιερέων, χωρὶς νὰ αἰτιολογηθῇ ἡ διαταγὴ αὕτη· ἐστάλησαν δὲ ὁ Ἐφέσου Διονύσιος, ὁ Δέρκων Γρηγόριος, ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος, ὁ Θεσσαλονίκης Ἰωσήφ, ὁ Τυρνόβου Ἰωαννίκιος, ὁ Ἀδριανουπόλεως Δωρόθεος ὁ καὶ Πρώϊος, καὶ ὁ Ἀγχιάλου Εὐγένιος. Παρασταθέντες οἱ ἀρχιερεῖς οὗτοι ἐνώπιον τοῦ Ρεὴζ-ἐφέντη ἀπεστάλησαν εἰς ὀθωμανικήν τινα οἰκίαν ὑπὸ φύλαξιν, ἔχοντες μὲν τὰς ἀναπαύσεις των, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἄδειαν νὰ βλέπωσιν ἄλλους εἰμὴ τοὺς διακόνους των ὡς ὑπηρέτας. Συγχρόνως ἡ ἐξουσία ἔφερεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν πλῆθος Ἀσιανῶν στρατιωτῶν καὶ τὴν 14ην διέταξε νὰ ὁπλισθῶσι καὶ ὅλοι οἱ ἐν Κων)πόλει Ὀθωμανοί. Ἀφοῦ δὲ ἔστησε παντοῦ φυλακάς, ἐκίνησεν ἀμέσως χεῖρα βαρεῖαν καὶ μιαιφόνον καθ' ὅλων τῶν σημαντικῶν Ἑλλήνων ἀνεξετάστως καὶ ἀκρίτως· αἱ οἰκίαι καὶ οἱ γυναικωνῖται των ἐπατήθησαν, αἱ φυλακαὶ ἐγέμισαν ὑπόπτων, αἱμοχαρεῖς Ἀσιανοὶ σείοντες γυμνὰς τὰς ρομφαίας καὶ φρυάττοντες περιέτρεχαν πληθηδὸν τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς ἀγορὰς θύοντες καὶ ἀπολύοντες ὅσους τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἀπήντων, ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ἄνευ κωλύμματος· ἡ πολιτικὴ δὲ λύσσα συνώμοσε μετὰ τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ κατὰ τῶν ἀποστατῶν καὶ τῶν ἀπίστων. Ἄνευ ἀποδείξεων ἢ ἐνδείξεων ἀλλ' ἐπὶ ἁπλῇ ὑποψίᾳ εἵλκυαν κατὰ διαταγὴν τῆς ἐξουσίας τοὺς γνωστοὺς Χριστιανοὺς εἰς σφαγὴν καὶ εἰς ἀγχόνην· ἄλλους ἔσφαζαν ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἄλλους ἐκρέμων ἀπὸ τῶν παραθύρων τῶν οἰκιῶν των καὶ ἔμπροσθεν τῶν συγγενῶν των, ἄλλους παρέδιδαν εἰς τὰ βασανιστήρια· ἐκκλησίας ἐμίαιναν καὶ ἐγύμνωναν, οἰκίας κατηδάφιζαν, περιουσίας ἐδήμευαν, γυναῖκας καὶ κοράσια ἥρπαζαν, πλοῖα ὑπὸ εὐρωπαϊκὴν σημαίαν ἐπεσκέπτοντο, καὶ τοὺς εἰς αὐτὰ καταφυγόντας Ἕλληνας ἔσυραν εἰς τὴν ξηρὰν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πρέσβεων.

Τὸ ξίφος τοῦ Σουλτάνου ἔπεσεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων τὴν 22αν Μαρτίου, καθ' ἣν ἀπεκεφαλίσθησαν ὁ Νικόλαος Σκαναβῆς, ὁ Μιχαὴλ Μόνος, πρώην διερμηνεὺς τοῦ στόλου καὶ γαμβρὸς τοῦ Σκαναβῆ, ὁ Θεόδωρος Ρίζος καὶ ὁ Ἀλέκος υἱὸς τοῦ Φωτεινοῦ, ἀρχιατροῦ τοῦ αὐθέντου τῆς Μολδαυΐας. Τὰ πρῶτα ταῦτα σφάγια τῆς σουλτανικῆς μανίας διεδέχθησαν ἄλλα τὴν 26ην καὶ 27ην, ἤγουν ὁ Λεβίδης ὁ καὶ Τσαλίκης, ὁ Στεργιαννάκης Τσορπατσόγλους, τρεῖς καλόγηροι, τρεῖς ταχυδρόμοι τοῦ αὐθέντου τῆς Μολδαυΐας καὶ ὀκτὼ ἄλλοι ὀλίγον γνωστοί. Τὴν 3ην Ἀπριλίου ἔφθασε ταχυδρόμος ἐξ Ἀθηνῶν ἀναγγέλλων δι' ὧν ἔφερε γραμμάτων, ὅτι ἀπεστάτησεν ὅλη ἡ Πελοπόννησος. Παράφρων ἔτι μᾶλλον ἔγινεν ὁ Σουλτάνος ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτῃ, καὶ ἤρχισε νὰ φονεύῃ ἀπονώτερον.

Μέγας διερμηνεὺς τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦτον ὁ Κωστάκης Μουρούζης, οὗτινος ὁ φιλογενέστατος οἶκος διηνεκὲς καὶ προσφιλὲς ἔργον εἶχε τὸν φωτισμὸν τῶν ὁμογενῶν του. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἂν καὶ κατεῖχεν ὑψηλὴν θέσιν καὶ ὑπὸ τὴν μάχαιραν ἔκειτο τοῦ δημίου, εἰς οὐδὲν τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐλογίσθη, προκειμένης τῆς ἀναστάσεως τῆς πατρίδος. Ἐνῷ δὲ εἰσήρχετο μίαν τῶν ἡμερῶν εἰς τὴν Πύλην κατὰ τὸ σύνηθες, τῷ ἐδόθη παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν γράμμα τοῦ Ὑψηλάντου λέγον τὰ κατὰ τὰς ἡγεμονίας συμβάντα, καὶ θαρρῦνον αὐτόν, ὡς μεμυημένον τὰ τῆς Ἑταιρίας, εἰς τὸν Ἀγῶνα. Ὁ Μουρούζης λαβὼν τὸ γράμμα παρ' ἀγνώστου καὶ ἐνώπιον πολλῶν καὶ νομίσας ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ ἀποκρύψῃ μήπως κινήσῃ ὑποψίας, τὸ ἐκοινοποίησε τῷ Ρεὴζ-ἐφέντῃ ἀποδίδων αὐτὸ εἰς ραδιουργίαν, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἀνενόχλητος· ἀλλὰ τὴν 4ην Ἀπριλίου μεταπεμφθεὶς παρὰ τῷ Ρεὴζ ἐφέντη καὶ ἀποσταλεὶς παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἀρχιβεζίρην ἀπήχθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ Μπάμπι-Χουμαϊοῦν, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθη φορῶν τὴν στολήν του. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀπεκεφάλισεν ἡ Πύλη καὶ τὸν Ἀντωνάκην Τσιρᾶν ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας του· ἐκρέμασε καὶ ἄλλους ὀκτὼ ἐν οἷς καὶ τὸν τραπεζίτην τοῦ πρώην αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Σούτσου Δημήτριον Παπαρρηγόπουλον ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας του· τὴν δὲ ἐπαύριον ἀπεκεφάλισε τὸν γαμβρὸν τοῦ Παπαρρηγοπούλου Δημήτριον Σκαναβῆν, τὸν Παναγιωτάκην Τσιγκῆν καὶ τὸν πρώην διερμηνέα τοῦ στόλου Μιχαλάκην Χαντσερῆν. ἐκρέμασε δὲ καὶ τὸν Γεώργιον Μαυροκορδᾶτον καὶ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας του. Τὴν 8ην ἀπεκεφάλισε τρεῖς νεροκράτας ὡς μελετῶντας δῆθεν νὰ φαρμακεύσωσι τὰ νερὰ τῆς βασιλευούσης. Τὴν δὲ 9ην, ἤτοι τὸ Μέγα Σάββατον, ἀπεκεφάλισε δύο ἐφημερίους τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, φύλακας τῆς δομνίτσης Εὐφροσύνης Μουρούζη φυγούσης. Τὴν δὲ ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας διεσκορπίσθησαν καθ' ὅλην τὴν ἐνορίαν τοῦ Πατριαρχείου, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Φαναρίου, πεντακισχίλιοι ὡπλισμένοι γενίτσαροι μηδενὸς εἰδότος τὴν αἰτίαν.

ΣΠΥΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

Οἱ τετράποδες ἥρωες τοῦ στίβου τῶν Ἱπποδρόμων

ΑΛΟΓΑ ΠΟΥ ΧΑΡΙΖΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΕΣ

Ζωντανὰ μυθιστορήματα ἀπὸ τὰ ἱπποδρομιακὰ παρασκήνια

Ἡ μεγάλη μέρα τοῦ ἀγγλικοῦ «Ντέρμπυ», ποὺ τρέχεται, ὡς γνωστόν, κάθε χρόνο, τὴν ἄνοιξιν, ἡ μεγάλες ἐαρινὲς ἐκδρομὲς στὸ Φαληρικὸν Δέλτα ζωηρεύουν τώρα τὶς συζητήσεις γύρω στὰ θαυματουργά, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τὰ γρουσούζικα καὶ κακορίζικα τὰ ἄλογα τοῦ στίβου καὶ οἱ μανιακοί μας στὰ καφενεῖα τους,—γιατὶ ἀπεκτήσαμε πιὰ κ' ἐμεῖς σὰν κάθε μεγαλόπολις ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό της, τὰ καφενεῖα τῶν ἱπποδρομιακῶν, νὰ τοὺς ποῦμε ἔτσι, οἱ ὁποῖοι, ὡς γνωστόν, γιὰ ὅλο τὸ χρυσάφι τοῦ κόσμου δὲν ἀλλάζουν τὸ καφενεῖο «τους,» μὲ τὰ καφενεῖα ποὺ συχνάζει ὁ ἄλλος πεζὸς κόσμος, ποὺ δὲν γνωρίζει τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴν ἐντελῶς ξεχωριστὴ καὶ εἰδικὴ τῶν ἱπποδρομιακῶν—οἱ μανιακοὶ τοῦ Φαληρικοῦ στίβουν διηγοῦνται πολλὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα ἀπὸ τὴν σχετικὴν παγκόσμιον...τετράποδον φιλολογίαν.

«Δὲν ἦταν πάντα μονάχα ἡ Λόντρα, τὸ Παρίσι, τὰ μεγάλα κέντρα γιὰ ν' ἀγοράσῃς κανένα ἀπὸ τὰ θαυματουργὰ ἐκεῖνα ἄλογα, ποὺ τὸ ὄνομά τους ἀνεμίζεται σὰν θριαμβευτικὴ ὑπερήφανη σημαία νίκης, στὰ τέσσερα σημεῖα τῆς Εὐρώπης, μᾶς ἔλεγε προχθές, ἕνας γηραιὸς γνωστὸς ἱππομανής, ποὺ ἄλλως τε ἔζησε χρόνια (καὶ μάλιστα καὶ μὲ μεγάλο πάθος), σὲ πολλοὺς εὐρωπαϊκοὺς μεγάλους ἱπποδρόμους καὶ ἀνακατεύθηκε ζωηρὰ μὲ τὰ γραφικὰ παρασκήνιά τους. Μεγάλη «πιάτσα» ἦταν καὶ ἡ κακομοίρα ἡ Βιέννη, πρὶν ἀπὸ τὴν πτῶσι της, μὲ τὴν μεταπολεμικὴν κατάργησιν τῆς Αὐστρο-Οὐγγαρίας ἀλλὰ καὶ σήμερα ἀκόμη κατορθώνει νὰ κρατιέται σὲ πολὺ μεγάλο ὕψος, ἱπποδρομιακῶς.

»Ἐκεῖ ὑπῆρχαν πάντα καὶ ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, καὶ τώρα ἀκόμη οἱ περίφημοι σ' ὅλην τὴν Εὐρώπη σταῦλοι τῶν Ρότσχιλντ, (κλάδος αὐστριακὸς τῆς περιφήμου οἰκογενείας τῶν Κροίσων αὐτῶν). Ἐκεῖ ἐπίσης εὕρισκες καὶ τὰ δικαίως ἐπίσης φημισμένα ἱπποφορβεῖα τοῦ συμπατριώτου μας Αὐλικοῦ Ἀριστείδου φὸν Μπαλτατζῆ, τοῦ περιφήμου φίλου τῶν μεγάλων ἱπποδρομιῶν καὶ ἐξαδέλφου τῆς θρυλικῆς, πιὰ σήμερα, τῆς πολυκλαύστου Βετσέρας, ποὺ ἦταν καὶ αὐτή, ὅπως ξεύρετε, ἑλληνικῆς καταγωγῆς «Πολίτισσα». Θυμοῦμαι ἔξαφνα τὸ περίφημο ἄλογο ποὺ ὁ βαρῶνος Ρότσχιλντ ἀγόρασε πρὸ τοῦ πολέμου, ἐνενήντα ὁλόκληρες χιλιάδες χρυσὲς κορῶνες, κάτι παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες χρυσὲς δραχμές, σὰν νὰ λέμε —καὶ ποὺ ὡστόσο βγῆκε σωστὸ «κολοκύθι», ὅπως λέμε γιὰ τὰ ἀποτυχημένα πεπόνια. Σὲ τέτοιο βαθμὸ δηλαδὴ ποὺ δὲν μπόρεσε—θὰ τὸ πιστέψετε τάχα ;—νὰ τρέξῃ οὔτε μιὰ φορὰ κὰν σὲ κανέναν ἀπολύτως διεθνῆ στίβο ! Μπορεῖ ποτὲ νὰ γελασθοῦν σὲ τέτοιο σημεῖο εἰδικοί, γνῶστες βαθεῖς τῶν «περιφήμων προγνωστικῶν» ; Νὰ ἡ καλλίτερη ἀπόδειξις ὅτι κάποτε γελιῶνται καὶ αὐτοὶ καὶ χονδρικῶς μάλιστα. Ἐξησφάλισε ἕνα ἑκατοστάρι χιλιάδες κορῶνες χρυσὲς—καὶ κατόπιν φούλιαζε μέσα στὸν ἀνώνυμο λαὸ τῶν ἥσυχων τετραπόδων τῆς ῥάτσας του...Ἀλλὰ τὸ περίφημο «Μοζέλβαϊν» ἦταν ἀκόμη μεγαλείτερη ἀπογοήτευσις. Ἀγοράσθηκε 150 χιλιάδες χρυσὲς κορῶνες. Καὶ δὲν τὰ κατάφερε, τὸ θεοκατάρατο νὰ κερδίσῃ, ἂς ἦταν καὶ μιὰ φορὰ μονάχα. Σκέψου, βρωμάλογο!

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ «ΡΑΣΚΑΛ» ΚΡΑΤΑ ΤΟ ΡΕΚΟΡ ΤΩΝ ΕΚΠΛΗΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Ρεκὸρ ὅμως σημειώνει στὰ χρονικὰ τῶν διεθνῶν στίβων τὸ περίφημο «Ράσκαλ», ἄλογο ἀληθινὰ διαβολεμένο. Ἀνῆκε στοὺς περίφημους σταύλους Βουδαπέστης—Βιέννης τοῦ κόμητος Λαδισλάου Τέλεκα καὶ Ἔμεριχ Ντέγκενφιλδ, στὴν ἀρχὴ φαινόταν κι' αὐτὸ «κολοκύθι», δὲν «ἔπαιρνε» τὰ πόδια νὰ τρέξῃ μιὰ στάλα καὶ ξαφνικά, πατατράκ! Τὸ «Ράσκαλ» ἔρχεται πρῶτο σ' ἕνα σωρὸ μεγάλες κοῦρσες καὶ φθάνει νὰ κερδίσῃ πέντε στὴ σειρὰ μεγάλες ἱπποδρομίες, πεντακόσιες χιλιάδες χρυσὲς κορῶνες ! Συνολικὰ ἀπέδωσε στοὺς κατόχους του ἕνα ὁλόκληρο προπολεμικὸ ἑκατομμύριο κορῶνες, ποσὸ πολὺ μεγάλο τότε καὶ δικαίως. Ἔτσι κρατᾷ τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ κερδῶν ἀλόγου. Καὶ θυμᾶμαι ἀκόμα καὶ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο τὸ περίφημο τὸ ἄλογο, τὸ «Κίνκσεμ», ποὺ ἦταν ἴσως τὸ καλλίτερο ἄλογο ποὺ εἶχε ποτὲ ἡ Αὐστρία. Ἔτρεξε σὲ 54 ἀγῶνες, σ' ὅλον τὸν κόσμο, καὶ οὔτε μιὰ φορὰ δὲν νικήθηκε !

Ἡ καλλιτέχνις τῆς ὀθόνης Ρενὲ Σαὶν Σὺρ μὲ τὸ ἀγαπημένο της ἄλογο.

Ναί, συνέχισεν, ὁ πολύπειρος Φαληρικὸς πληροφορητής μας, συχνὰ τὰ ἄλογα εἶνε χρυσῆ δουλειά. Νά, στὰ 35 ἕνας Τσεχοσλοβάκος κάτοχος σταύλων, ἀγόρασε ἀπὸ τοὺς σταύλους τοῦ ντὲ Φρίς, ἑπτὰ ἄλογα ἀντὶ συνολικῆς τιμῆς 23 χιλ. αὐστριακῶν σελλινιῶν καὶ τὰ ἔστειλε στὴν Ἀμερική, ὅπου τὸ ἕνα μονάχα ἀπ' αὐτά, τὸ «Σίμπλον» κέρδισε 250 χιλιάδες σελλίνια...

Καταλαβαίνει λοιπὸν κανένας ἔτσι γιατὶ ὁ Γάλλος ἰδιοκτήτης τοῦ «Λὲ Τσὰρ» (ὁ Τσάρος) στὸν ὁποῖον προσέφεραν πενῆντα ὁλόκληρες χιλιάδες στερλίνες, δὲν δέχθηκε νὰ τὸ πουλήσῃ.

Η ΜΟΙΡΑ ΤΩΝ ΧΘΕΣΙΝΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ

Καὶ ὅταν ἀκόμη κουρασθοῦν καὶ δὲν μποροῦν πιὰ νὰ τρέξουν σὲ στίβον, οἱ μεγάλοι νικηταὶ τῆς χθὲς τῶν σπουδαίων διεθνῶν στίβων, παίρνουν ζωὴ πασσάδων τῆς προπολεμικῆς Τουρκίας. Ἔχουν ὅλα τὰ καλὰ εἶνε ἀπὸ τοὺς ὀλίγους νικητὰς τῆς χθὲς ποὺ ἔχουν ἰσοβίως ἐξησφαλισμένη τὴν τροφὴ καὶ τὴν καλὴ συντήρησι καὶ περιποίησι. Ποτὲ ἰδιοκτήτης σταύλου δὲν καταδέχεται νὰ παραμελήσῃ γερασμένον παληὸν νικητήν του, θὰ τὸ θεωροῦσε ἀτιμία. Ἄλλως τε καὶ μετὰ τὴν πρώτη δόξα τους ἀκόμη, πάλι εἶνε συχνὰ χρήσιμα αὐτὰ τὰ ζῶα. Παράδειγμα ὁ περίφημος «Ράσκαλ» ποὺ ἔλεγα καὶ ποὺ τὸν εἶχαν κατόπιν γιὰ ἐπιβήτορα. Καὶ ἀνεδείχθη καὶ σ' αὐτὸν τὸν ρόλο μοναδικά. Ὁ Σίμπλον πάλιν μετανάστευσε τελευταίως ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στὴν Βουδαπέστη καὶ ὅπως μοῦ ἔλεγε ἕνας φίλος Οὔγγρος, γνώστης καλὸς αὐτῆς τῆς πάστας τοῦ διαβόλου, ἀντιπροσωπεύει τώρα μεγάλες ἐλπίδες γιὰ μελλοντικὲς δόξες τῶν Οὐγγρικῶν μεγάλων σταύλων.

Ο «ΚΙΓΚΣΕΜ» ΤΟ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ ΑΛΟΓΟ

Οἱ μεγάλοι τετράποδες νικηταὶ ταξειδεύουν ἐπίσης βασιλικά. Πάντοτε μὲ τὸ «ἐξπρές». Καὶ οἱ μεγάλοι εὐρωπαϊκοὶ σιδηρόδρομοι διαθέτουν ἐπίτηδες βαγόνια, γιὰ τέτοια ταξείδια ἀλόγων, μὲ ὅλες πραγματικῶς τὶς βολὲς καὶ τὶς περιποιήσεις τους, ὥστε νὰ φθάνουν στὸν προορισμό τους δροσερὰ καὶ ξεκούραστα. Ἐκεῖνος ὁ σπουδαῖος ὁ «Κίγκσεμ» τί χαριτωμένο ἄλογο ποὺ ἦταν ! Τὸ γνώρισα ἀπὸ κοντὰ καὶ τὸ θαύμασα. Καὶ τί ἥσυχη ἰδιοσυγκρασία ! Λίγα λεπτὰ ἀφοῦ τὸ βάζαν στὸ βαγόνι του τὸν εἶχε κιόλας πάρει. Καὶ κοιμῶνταν ἡσυχώτατα ἐπὶ ὧρες, ὅσο γρήγορα κι' ἂν ἔτρεχε τὸ τραῖνο. Τελείως τὸ ἀντίθετο π.χ. ἀπὸ τὸν περίφημο «Πόντεμπρατ» ποὺ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκκίνησι ἔδειχνε πάντα τρομερὸν ἐκνευρισμὸν καὶ ποὺ μὲ κανένα ψυχολογικὸ μέσο δὲν μπόρεσαν νὰ νικήσουν τὴν καταστρεπτικὴ αὐτὴ ἀνησυχία του. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ «Ναπολέων» ἕνα ἄλλο περίφημο ἄλογο, ποὺ ἔκαμε θαύματα, δύο ἐτῶν, ἀλλὰ τριῶν ἐξαφανίσθηκε, ἔσβυσε τελείως. Καὶ αὐτὸ εἰδικοὶ ψυχολόγοι τὸ μελέτησαν καὶ τὸ ἐρεύνησαν ὑπομονητικά, ἐπὶ χρόνια, μὲ ὅλα τὰ μέσα τῶν σχετικῶν ἐρευνῶν καὶ παρατηρήσεων, ποὺ διαθέτει σήμερα ἡ ψυχο-ἀναλυτικὴ ἐπιστήμη στὰ μεγάλα ἐπιστημονικὰ κέντρα».

Ἰδιόρρυθμος, γραφικὸς καὶ ἐνδιαφέρων κόσμος, τέλος πάντων, ὁ κόσμος τῶν ἱπποδρομιακῶν, δὲν σᾶς φαίνεται καὶ σᾶς ;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΓΑ ΡΩΣΣΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΑΠΕΘΑΝΕ ΣΤΗΝ ΤΙΦΛΙΔΑ Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΣΤ ΛΙΝ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝ ΝΤΗΣΙΣ

Πρὸ ἡμερῶν ὁ ἀσύρματος μετέδωσε τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου τῆς μητέρας τοῦ Ἰωσὴφ Στάλιν εἰς τὴν Τυφλίδα τῆς Γεωργίας, ὅπου διέμενε.

Ἡ μητέρα τοῦ Στάλιν, Αἰκατερίνα Γεωργιέβνα Τζουγκοσβίλι, ἦταν μιὰ γυναίκα πολὺ φιλόθρησκη καὶ τὸ ὄνειρό της ἦταν νὰ ἰδῇ τὸν γυιό της Ἰωσήφ, τρίτον κατὰ σειράν, νὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἕνας καλὸς παπᾶς.

Ἀλλὰ ἐκεῖνος ἄλλα σκεπτότανε...

Κατωτέρω παραθέτομεν τὴν περιγραφὴν τῆς τελευταίας συναντήσεως τοῦ Στάλιν καὶ τῆς μητέρας του, λίγο καιρὸ πρὶν πεθάνῃ, ὅπως τὴν ἀφηγήθη σὲ δυὸ συντάκτας τοῦ Πρακτορείου Τάςς.

«Προτοῦ μποῦμε διάβαζε ἐφημερίδα. Σφίξαμε τὸ κάτισχνο χέρι ποὺ μᾶς προσέφερε καὶ στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος τοῦ γυιοῦ της μιὰ λάμψι χαρούμενη φωτίζει τὰ μάτια της.

—Ἡ συνάντησίς μου μὲ τὸ «Σόζο»; Ἦταν πολὺς καιρὸς ποὺ εἶχα νὰ τὸν δῶ. Δὲν εἶμαι τώρα πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία μου, ἀλλὰ μόλις τὸν εἶδα ἔγινα καλά.

Σταμάτησε γιὰ λίγο καὶ τυλίχτηκε στὸ σάλι της. Τὰ χρόνια τὴν κάνουν νὰ αἰσθάνεται καὶ τὴν πιὸ μικρὴ ψυχρίτσα. Εἶνε ἄλλως τε 85 ἐτῶν. Συνεχίζει.

«Ἦταν ὁ Λαυρέντης μας (Λαυρ. Μπέρια, γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κομμουνιστ. κόμματος) ποὺ ἦλθε καὶ μοῦ ἀνήγγειλε τὴν ἄφιξί του. Δὲν τὸν πίστεψα. Ἀλλὰ ἡ πόρτα σὲ λίγο ἤνοιξε καὶ στὸ κατώφλι της εἶδα τὸν «Σόζο». Τρέχει καὶ μ' ἀγκαλιάζει. Μὲ ρωτάει γιὰ τὴν ὑγεία μου, γιὰ τοὺς συγγενεῖς, γιὰ τοὺς φίλους. Σὲ μιὰ στιγμὴ παρετήρησα μερικὲς ἄσπρες τρίχες στὸ κεφάλι του: «Τί; Ἀσπρίζεις, παιδί μου;»

«—Δὲν εἶνε τίποτε, μαμά, μοῦ ἀπήντησε. Τίποτε σπουδαῖο. Εἶμαι πολὺ καλά, σὲ βεβαιῶ».

«Τὸν ρώτησα τί γινόταν τὰ ἐγγονάκια μου Σβιετάνα, Γιάτσα καὶ Βάσσο. Τ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε τι στὸν κόσμο.

»Ἀστειευόμενος τότε ὁ «Σόζο» μοῦ εἶπε ὅτι ἀκριβῶς ἦλθε κατὰ παράκλησι τοῦ Σβιετάνα, ποὺ ζητάει ἀπὸ τὴ γιαγιά του νὰ τοῦ στείλῃ γλυκὸ καρύδι. Ὁ «Σόζο» ὁ ἴδιος ἀγαπᾷ τὸ γλυκὸ καρύδι ἀπὸ τὰ παιδικά του χρόνια ἀκόμα.

Ἡ ἀποθανοῦσα μητέρα τοῦ Στάλιν

»Ἡ ὧρες περνοῦσαν γρήγορα, συνεχίζει ἡ γρηὰ Αἰκατερίνα Γεωργίεβνα. Ἐνθυμηθήκαμε τὰ παληά. Ἀστειευθήκαμε ἀρκετὰ καὶ μείναμε πολὺ ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον. Ὕστερα βγῆκε μὲ τοὺς φίλους του νιὰ ἕνα γῦρο στὴν πόλι καὶ σὲ λίγο ξαναγύρισε. Φλυαρήσαμε γιὰ λίγο πάλι. Τοῦ ἔδωσα ὡραῖα πράγματα νὰ φάγῃ καὶ γλυκὸ καρύδι γιὰ τὸν Σβιετάνα.

»Ἀλλὰ ἡ μέρα πέρασε γρήγορα καὶ σὲ λίγο ἦλθε ἡ στιγμὴ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Ὁ «Σόζο» μὲ ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του. Ἡ καρδιά μου ὑπέφερε, ἀλλὰ κράτησα τὰ δάκρυά μου γι' ἀργότερα, γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ μὲ δῇ νὰ κλαίω. Ἦταν τόσο βιαστικὸς καὶ ἔπρεπε νὰ φύγῃ, γιατὶ ἔχει τόσο σοβαρὰς ὑποθέσεις νὰ κανονίσῃ...»

Ἡ συνέντευξίς μας μὲ τὴ μητέρα τοῦ Στάλιν τελείωσε. Φεύγοντας τὴν εὐχαριστήσαμε γιὰ τὴν καλή της ὑποδοχὴ καὶ αἰσθανθήκαμε τὸν ἑαυτό μας λιγάκι εὐτυχισμένο γιατὶ μᾶς φάνηκε πῶς μιλήσαμε γιὰ λίγο μὲ τὴν ἴδια τὴν μητέρα μας.

ΑΝΤΡΕ ΠΙΕΡ

Ἡ συζυγικὴ πίστις εἰς τὴν Γαλλίαν

Στατιστικαὶ αἱ ὁποῖαι κατηρτίσθησαν μὲ τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν ἀκρίβειαν ἐν Γαλλίᾳ, ἀπέδειξαν ὅτι τὰ διαζύγια ἔφθασαν εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον... ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὸ 1920—21, ἀνελθόντα εἰς 41.000 !

Ὁπότε ἤρχισαν ὑποχωροῦντα διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἕνα ἄλλο εἶδος ἐνδεικτικὸν τῆς οἰκογενειακῆς ἀσταθείας: ἡ ἐγκατάλειψις τῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία μέχρι τοῦ 1932, ὅπως γνωρίζει ἡ στατιστική, ἔφθασεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 5.800, ἐνῷ στὰ 1926—27 δὲν εἶνε παρὰ 1000.

Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν τοὺς ἀριθμούς;

Μία μακρὰ περίοδος εὐχαριστήσεων καὶ εὐκολιῶν, ποὺ θὰ φέρῃ στὴν ἱστορία τὸ ὄνομα τῆς «μεταπολεμικῆς ἐποχῆς» καὶ ποὺ ἐγνώρισε τὸ «ἀπόγαιόν» της εἰς τὰ τρία ἢ τέσσαρα χρόνια, ποὺ ἐπηκολούθησαν τὸ τέλος τοῦ Μεγάλου Πολέμου, συνοδεύεται μοιραίως ἀπὸ μίαν —παροδικὴν εὐτυχῶς—ὑποτροπίασιν τῶν διαζυγίων καὶ τῶν ἐγκλημάτων τιμῆς. Ἡ οἰκονομικὴ εὐτυχία καθίστα πλέον εὔκολον τὸ διαζύγιον τότε, ποὺ τώρα στοιχίζει τοὐλάχιστον 3000—5000 φράγκα.

Ἀλλὰ τότε, θὰ εἴπετε, πῶς νὰ ἐξηγήσωμε, ὅτι μιὰ ἐπιστροφὴ σὲ ὑγιεστέρα ἠθικὴ συνοδεύεται ἀπὸ ἐγκαταλείψεις οἰκογενείας ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πολυαριθμοτέρας; Ἐκεῖ, ἀλλοίμονον! ἐπεμβαίνει ἡ οἰκονομικὴ κρίσις. Βλέπομεν πολλοὺς οἰκογενειάρχας νὰ ἐγκαταλείπουν τὰ σπίτια των, γιατὶ ἁπλούστατα δὲν μποροῦν νὰ τὰ θρέψουν. Τὸ κακὸ ὀφείλεται ἐν μέρει καὶ εἰς τὴν ἀτιμωρησίαν τῶν φυγάδων ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἀλλὰ μήπως αὐτὸ θὰ ἦταν μιὰ λύσις;

Τὸ ζήτημα εἶνε ὅτι τάσις πρὸς ἐγκατάλειψιν ὑπάρχει. Συνεπῶς τὸ φάρμακόν της δὲν συνίσταται εἰς τὴν θέσπισιν αὐστηρᾶς σχετικῆς νομοθεσίας, ἀλλὰ εἰς τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῶν ἀγαθῶν.

Νὰ ἰδοῦμε ἂν ὁ κ. Μπλοὺμ θὰ τὰ καταφέρῃ.

Πολλοὶ ἐλπίζουν ὅτι δὲν θὰ ἀποτύχῃ.

Τοῦ τὸ εὐχόμεθα ὁλοψύχως.

Α.

□□□

Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΣΤΗ ΜΑΝΝΟΥΛΑ ΜΟΥ

Στὴ θλιβὴ μοναξιά μου
σὲ θυμᾶμαι μαννούλα
σὰν αὐγούλας δροσούλα
εἶσαι μέσ' στὴν καρδιά μου.

Τὴ θλιμμένη θωριά σου
ἐνοστάλγησα τόσο
ἄχ, ἄς ἄκουγα ὡστόσο
τὴ γλυκειὰ τὴ λαλιά σου.

Μιὰ στιγμούλα νὰ χύσῃ
βάλσαμο στὴν καρδιά μου
λησμονιᾶς κάποια βρύση.

Νὰ μοῦ φέρῃ σιμά μου
νὰ χαρῇ, νὰ μιλήσῃ
κι' ἡ βουβὴ μοναξιά μου

ΛΙΤΣΑ ΠΑΓΩΝΗ

ΕΡΩΣ ΑΝΙΚΑΤΕ ΜΑΧΑΝ...

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ, Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

ΤΩΡΑ ΖΗ ΜΕ ΤΑΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ

Στὶς ἀρχὲς τοῦ σωτηρίου ἔτους 1903 ἕνα γεγονὸς ἦλθε νὰ ταράξη τὸν ἥσυχο ὕπνο τῆς προπολεμικῆς Εὐρώπης: Μιὰ πριγκήπισσα, ἀπαντῶντας στὴν πρόσκλησι τοῦ ἔρωτος, ἄφησε θρόνο, ἄνδρα καὶ παιδιὰ γιὰ ν' ἀκολουθήση τὸν ἀγαπημένο της, ὕστερα ἀπὸ δώδεκα χρόνων συζυγικὸ βίο.

Ἦταν ἡ πριγκήπισσα-διάδοχος τῆς Σαξωνίας, ἡ πριγκήπισσα Λουΐζα.

Καὶ ὁ παιδαγωγὸς τῶν παιδιῶν της, ὁ Βέλγος Ἀντρὲ Ζιρόν, ὁ ξεμυαλιστής της.

Ἡ Δρέσδη προσεπάθησε μὲ κάθε τρόπο νὰ κρύψη τὸ σκάνδαλο, ἀλλὰ σὲ λίγο ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήση. Τὸ ἐπίσημο ἀνακοινωθὲν τῆς Αὐλῆς ἔλεγε, ὅτι: ἡ πριγκήπισσα σὲ μιὰ στιγμὴ διανοητικῆς διαταράξεως ἐγκατέλειψε τὸ δουκικὸν ἀνάκτορον τῇ συνοδείᾳ μιᾶς προσωπικότητος, πολὺ κατωτέρας της κοινωνικῶς...

Θραύοντας κάθε δεσμὸ μὲ τὴν οἰκογένειάν της, ἐγκαταλείποντας τὸν ἄνδρα της καὶ τὰ πέντε παιδιά της — καὶ μὲ ἕνα ἀκόμη στὴν κοιλιὰ — ἔφυγε τὴ νύχτα τῆς 12ης πρὸς τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1912 ἀπὸ τὸ παλάτι της, ἀκολουθῶντας τὸν κατακτητή της, τὸν παιδαγωγὸ τῶν παιδιῶν της, τὸν Βέλγο Ζιρόν.

Ἦταν γνωστόν, ὅτι ἡ πριγκήπισσα Λουΐζα-Ἀντουανέττα - Μαρία δὲν ζοῦσε ἀπὸ καιρὸ τώρα ἁρμονικὰ μὲ τὸν ἄνδρα της. Πολλὲς σκηνὲς λάβαιναν χώραν. Ἡ πριγπήπισσα λόγῳ κάποιου φιλελευθερισμοῦ ποὺ τὴν διέκρινε ἦταν ἰδιαιτέρως ἀγαπητὴ στὸ λαό της καὶ ἡ χειρονομία της νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν ἐτικέττα καὶ τὴ «σιδηρᾶ» πειθαρχία τῆς Αὐλῆς τὴν ἔκανε νὰ κερδίση ὅλες τὶς συμπάθειες τοῦ κόσμου.

Ἡ Λουΐζα τῆς Σαξωνίας καὶ ὁ Ἀντρὲ Ζιρόν.

Ὁ σύζυγος, ἀκινητοποιημένος στὴ Δρέσδη, λόγῳ τοῦ σπασμένου ποδιοῦ του — ποὺ χτύπησε στὸ κυνήγι — ἀφίνοντας πίσω μιὰ ὄμορφη καὶ ζωηρὴ γυναῖκα κι' ἕνα νεαρὸ παιδαγωγό, δὲν πίστεψε στ' αὐτιά του.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ψέματα...

* * *

Γενεύη.... Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας.

Πάνω στὴν τερράτσα τὴ γεμάτη ἄνθη καὶ φυτὰ οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Αὐλῆς, οἱ δημοσιογράφοι, οἱ περίεργοι, συνωστίζονται γύρω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τῆς ἡμέρας.

Τὸν Ἀντρὲ Ζιρόν.

Εἰς ἀπάντησιν στὶς πολυπληθεῖς ἐρωτήσεις τοῦ κόσμου ἐπὶ τῶν αἰτίων τῆς φυγῆς τῆς πριγκηπίσσης, λέγει, ὅτι αὐτὴ ὀφείλεται στὴ σκληρὴ πειθαρχία, στὰ μεσαιωνικὰ ἔθιμα ποὺ ἐπικρατοῦσαν ἐκεῖ καὶ — φυσικὰ — στὸν ἔρωτα....

Δυὸ ἑβδομάδες περνοῦν ἔτσι μέσα σὲ σχετικὴ ἡσυχία. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Αὐστρία ἀνυπομονεῖ, τὸ Βατικανὸν προβάλλει προσκόμματα, ὀφειλόμενα στοὺς τύπους, ἡ Γερμανία δυσαρεστεῖται καὶ ἡ Αὐλὴ τῆς Σαξωνίας δηλώνει πὼς δὲν ἐνδιαφέρεται καθόλου γι' αὐτή, ποὺ ἄλλοτε λεγόταν πριγκήπισσα-διάδοχος Λουΐζα.

Ὁ πρίγκηψ Φρειδερῖκος-Αὔγουστος, ποὺ ἀγαπᾶ πάντοτε τὴ γυναῖκα του καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ ἀκόμι, δὲν θὰ ἠρνεῖτο μιὰ φιλικὴ διευθέτησι, ἀλλὰ μιὰ «σόκιν» φωτογραφία, δημοσιευμένη στὸ Παρίσι, καταστρέφει ὅλες τὶς πιθανότητες.

* * *

Μετὰ ἕνα μικρὸ χωρισμό, τὸ ζεῦγος συναντᾶται στὸ Μαντόν. Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀντρὲ Ζεράρ ἀναμιγνύονται στὴ ζωὴ τῆς μικρῆς πολιτείας. Ἡ κ. Ζεράρ, ποὺ ἡ «κοιλιά» της δύσκολα κρύβεται, ἀρχίζει νὰ μετανοῇ. Σκηνὲς λαβαίνουν χώραν μεταξὺ τοῦ ζευγαριοῦ. Ἡ Λουΐζα ἀπογοητεύθη ἀπὸ τὸν ἔρωτά της. Σὲ λίγο μπαίνει σὲ μιὰ κλινική, κοντὰ στὴ Νυόν, γιὰ νὰ γεννήση. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει ἐκδοθῆ τὸ διαζύγιό της μὲ τὸν πρίγκηπα. Ὁ Ἀντρὲ φεύγει γιὰ τὶς Βρυξέλλες.

Δὲν θὰ ξαναϊδωθοῦν...

* * *

Στὶς 4 Μαΐου 1903 ἡ πριγκήπισσα Λουΐζα, μεγάλη δούκισσα τῆς Τοσκάνης, διάδοχος τῆς Σαξωνίας, γεννᾶ τὴν μικρὴ Ἄννα-Μόνικα-Πία.

Ἕνα μῆνα ἀργότερα δέχεται τὸν τίτλο τῆς κομήσσης Μοντινιόζο καὶ μὲ τὸ παιδί της μαζὶ ἀρχίζει μιὰ ζωὴ πλανητική, ἀρνουμένη ἐπιμόνως νὰ παραδώση τὴν κόρη της στὴν Αὐλὴ τῆς Σαξωνίας, ζητῶντας νὰ ξεχάση τὸ ὡραῖο ὄνειρο.

Ἡ ἀγάπη δὲν κράτησε τὶς ὑποσχέσεις της.

Τρία χρόνια περνοῦν.

Καὶ... νά, πάλι τὸ ὄνομα ποὺ πρὶν λίγα χρόνια φερότανε σ' ὅλων τὰ χείλη, ἀρχίζει νὰ ξαναπιπιλίζεται. Ἕνα νέο σκάνδαλο.

Ἡ πριγκήπισσα θὰ πανδρευθῇ τὸν μουσικοσυνθέτη καὶ διάσημο βιολιστὴ Τοζέλλι, δέκα τρία χρόνια μικρότερό της.

Ὁ γάμος ἔγινε στὶς 25 Σεπτεμβρίου 1907 στὸ Λονδῖνο. Ἡ Αὐλὴ τῆς Σαξωνίας πάλι στέλνει ἀντιπροσώπους καὶ ζητάει νὰ τῆς παραδώσουν τὴ μικρὴ πριγκήπισσα. Ἡ Λουΐζα δὲν ἀρνεῖται πιά.

Ἕνα μεγάλο καινούργιο πάθος ἀρχίζει νὰ γεννιέται μέσα της. Τὸ παληὸ, ὁ Ζιρόν, ξεχάστηκε.

Ἀλλὰ ἡ εὐτυχία της δὲν διαρκεῖ πολύ.

Καὶ πάλι τὰ δικαστήρια ἀσχολοῦνται μὲ τὴ Λουΐζα καὶ τὰ σκάνδαλά της. Τὸ διαζύγιο σὲ λίγο ἐκδίδεται. Ἡ Λουΐζα παίρνει τὴν ἐλευθερία της καὶ ὁ Τοζέλλι τὸ παιδί των...

⁂

Τὰ χρόνια φεύγουν, ἀφίνοντας πίσω τὶς ἄσπρες τρίχες. Ὁ πόλεμος ξεσπᾶ. Περνᾶ κι' αὐτὸς ἀφίνοντας πίσω του τὴ δυστυχία.

Ἐκεῖ κοντὰ στὸ δάσος Καμπρέ, στὶς Βρυξέλλες, ζῇ τώρα καὶ μερικὰ χρόνια ἡ κόμησσα Ὑσέττ, ἡ κόμησσα Μοντινιόζο, ἡ μεγάλη δούκισσα τῆς Τοσκάνης, ἡ πριγκήπισσα-διάδοχος τῆς Σαξωνίας Λουΐζα.

Ζῇ μὲ τὶς ἀναμνήσεις της καὶ μὲ τὴ φτώχεια της. Καὶ ὁλομόναχη, καθὼς ἡ νύχτα πέφτει, ξανάρχονται στὴ μνήμη της τὰ ὑπέροχα λόγια τῆς Σερενάτας ἐκείνου, ποὺ τόσο ἀγάπησε:

«Ἔλα, τὸ βράδυ κατεβαίνει...».

ΜΙΣΕΛ ΚΑΡΟΝ

Η ΠΟΛΑ ΝΕΓΚΡΙ ΑΣΘΕΝΕΙ

Πληροφορίαι ἐκ Βερολίνου φέρουν την διασημον καλλιτέχνιδα τοῦ κινηματογράφου Πόλα Νέγκρι βαρέως ἀσθενοῦσαν ἀπὸ δεκαημέρου περίπου. Ἡ Πόλα Νέγκρι βρισκόταν στὸ Μπαϊρρόϊτ, ὅταν κατελήφθη ἀπὸ ἐξαφνικὴ ἀδιαθεσία.

Στὴν ἀρχὴ νόμισαν ὅτι τὸ κακὸ θὰ ἦταν παροδικό, ἀλλὰ γρήγορα οἱ ἰατροὶ συνεβούλευσαν τὴν ἄμεση μεταφορά της στὸ Βερολῖνο.

Πράγματι ἡ Πόλα Νέγκρι μετεφέρθη στὸ Βερολῖνο καὶ εἰσήχθη αὐθημερὸν σὲ μιὰ ἰδιωτικὴ κλινικὴ τῆς Χούγκσμπεργκερ-στράσσε.

Ἀπόλυτος μυστικότης τηρεῖται ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἀσθενείας τῆς περιφήμου ἀστέρος, τοῦ ἐπὶ τόσα ἔτη μεσουρανοῦντος στὸ καλλιτεχνικὸ στερέωμα. Πάντως φῆμαι λέγουν ὅτι πρόκειται περὶ ψύξεως καὶ ἄλλες περὶ ἀτυχήματος.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπαναλαμβάνονται ἀσύστατοι πιθανῶς διαδόσεις, καθ' ἃς ἡ καλλιτέχνις δὲν ἦταν ἀδιάφορη γιὰ τὸν καγκελλάριο Χίτλερ.

Τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι ἡ Πόλα Νέγκρι ξαναπῆρε τὴ θέσι ποὺ εἶχε πρῶτα στὸν γερμανικὸ κινηματογράφο. Τὸν περασμένο χρόνο δὲ γύρισε τρία φίλμ: τὴν «Μαζούρκα», τὴν «Μόσχα—Σαγκάη» καὶ τὴν «Μαντὰμ Μποβαρύ», ἂν καὶ τὸ τελευταῖο ἦταν μᾶλλον ἀποτυχία, γιατὶ οὔτε τὸ ἔργο τοῦ Φλωμπὲρ ἀπεδόθη ἄρτια, οὔτε ἡ Νέγκρι ἀπέδωσε ὅ,τι θὰ περίμενε κανεὶς ἀπ' αὐτήν.

ΡΟΜΠΕΡ ΛΟΡΕΤΤ

ΑΔΙΑΚΡΙΤΟΣ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ

Ὁ Γουλιέλμος πρίγκηψ τῆς Ὀράγγης, κατόπιν δὲ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, μετέβαινε κάποτε εἰς μίαν στρατιωτικὴν ἀποστολήν. Στὸ δρόμο ἕνας ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἀνακοινώση τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς. Ὁ πρίγκηψ ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήση, τὸν ἠρώτησε:

— Μπορεῖτε νὰ κρατήσετε μυστικό;

— Μάλιστα, Ὑψηλότατε.

— Κι' ἐγώ, φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ πρίγκηψ γελῶν.

ΗΠΟΛΙΣ - ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΣΚΟΤΩΝΕΙ!

ΑΠΟ ΤΙ ΑΠΕΘΑΝΕΝ Η ΤΖΙΝ ΧΑΡΛΟΟΥ

ΤΟ ΠΡΟΩΡΟΝ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ"

Ὅπως πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀμερικανικὰ «ἄστρα» τοῦ Χόλλυγουντ, καὶ ἡ περίφημη Τζὶν χρεωστοῦσε τὴν ἐπιτυχίαν, ποὺ τὴν ἐπέβαλλε τελικῶς παγκοσμίως, στὸν μεγαλοφυᾶ Φλώρανς Ζίγκφριντ, τὸν διάσημο ξετρυπωτήν, νὰ τὸν ποῦμε ἔτσι, τόσων καὶ τόσων κρυμμένων ταλέντων καὶ ποὺ ἦταν ἐπίσης περίφημος ρεζισέρ, πρὸ πάντων γιὰ φαντασμαγορικὲς «ἐπιθεωρήσεις». Ὁ Ζίγκφριντ δηλαδὴ παρουσίασε σὲ μιὰ τέτοια ἐπιθεώρησί του τὴν ἀδύνατη, ὑψηλὴ νέα μὲ τὶς μακρυὲς τὶς γάμπες καὶ ἡ Ἰωάννα ἄρεσε γρήγορα χάρις στὸν ξεχωριστόν, τὸν ἰδιόρρυθμον τύπον ποὺ εἶχε. Κάποιος ρεζισὲρ τοῦ κινηματογράφου τὴν εἶδε ἕνα βράδυ, τὴν ἔβαλε κι' ἔπαιξε μερικὲς σκηνὲς μπρὸς στὸ μηχάνημα ἑνὸς ἀτελιὲ τοῦ Χόλλυγουντ καὶ ἡ Χάρλοου ἐπέτυχε χωρὶς πολλὴ δυσκολία. Ἀπεχαιρέτησε λοιπὸν τότε γιὰ πάντα τὴν Ἐπιθεώρησι καὶ ἐγκατεστάθηκε στὸ Χόλλυγουντ. Ἐκεῖ, 22 μόλις ἐτῶν ἀκόμη, ἔνοιωσε γρήγορα ὅτι γιὰ νὰ ἀνοίξη τὸν δρόμο του κανένας, μέσα σὲ τόσα ταλέντα πραγματικά, ὁ μόνος τρόπος εἶνε νὰ δημιουργήση κανεὶς μιὰ προσωπικότητα χωριστήν, δική του. Ἐδημιούργησε λοιπὸν καὶ αὐτὴ τὴν ξανθή, κατάξανθη βάμπ. Ἀπὸ ἔξω κούκλα, δηλαδή, ποὺ λέει καὶ τὸ τραγουδάκι, κι' ἀπὸ μέσα πανούκλα. Ἕνας κατάξανθος ἄγγελος — μά τί παληοδιαβολεμένος ἄγγελος! Αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπιτυχία: Βρῆκε μιὰ πραγματικὰ πρωτότυπη μῖξι: μισὸ παρθένος καὶ μισὸ Σατανᾶς! Ἕνας σατανικός... ἄγγελος— κοντολογής. Καὶ ἐπιτυχαίνει ἀκόμη καλλίτερα τὸν ἐλαφρὰ ταρακτικὸ αὐτὸ τύπο βάζοντας τὸν κουρέα της στὸ Χόλλουγουντ νὰ δημιουργήση γι' αὐτὴ μιὰ βαφὴ ποὺ πρώτη φορὰ ἐγκαινιαζόταν στὸν κόσμο. Ἀπὸ τότε τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν της, τὸ περίφημο πλατινόξανθο, ἔγινε συνώνυμο μὲ τ' ὄνομα καὶ τὸν τύπο της, ἐξωτερικῶς ἀλλὰ καὶ ψυχολογικά, σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα φίλμ, μὲ τὰ ὁποῖα παρουσιάσθηκε στὴν ἀρχὴ ἦταν καὶ τὸ «Ξανθὸ δηλητήριο». Εἶχε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἐκεῖ. Ἡ χαριτωμένη Τζίν, ἐπιπόλαιη καὶ διαρκῶς σὲ ἔκρηξιν φωτιᾶς καὶ κεφιοῦ, λιγάκι κυνικὴ ἴσως, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ χωρὶς χυδαιότητα, κτύπησε ἀμέσως στὸ γοῦστο ὡρισμένων στρωμάτων τοῦ ἀνδρικοῦ κόσμου. Καὶ γρήγορα τὴν ἄρεσαν καὶ ἡ γυναῖκες καὶ ἀρκετὰ κεφαλάκια πῆραν σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν της καὶ γενικὰ τὸ ἰδιότυπο «κόψιμό» της. Πρὸ πάντων στὴν Ἀμερική. Κάθε κυρία, κάθε κοριτσόπουλο, ζητοῦσε, ἐπὶ χρόνια, ἀπὸ τὸν κουρέα της νὰ τῆς βάψη τὰ μαλλιὰ «ἀλὰ Τζὶν Χάρλοου». Καὶ γρήγορα ἡ ἀνακάλυψις τῆς Τζὶν κατακτοῦσε καὶ τὶς ἄλλες ἠπείρους.

Ἡ Τζὶν Χάρλοου ἔμεινε ὁ τύπος τῆς ξανθῆς βάμπ — μερικοὶ εἴρωνες κριτικοὶ τὴν εἶπαν πρόθυμα: «τὸ ξανθὸ Κτῆνος» — καὶ ἔτσι παρουσιάζεται καὶ στὰ φίλμ ποὺ ἀκολούθησαν. Ἔπαιζε πάντα τὴν σαγηνευτικὴ γυναῖκα, ποὺ τὴν βρίσκεις στὸ κέντρον τοῦ δραματικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀσυνήθιστην κοινωνικῶν σκανδάλων, ποὺ φορεῖ πάντα χτυπητὰ φορέματα καὶ ἡ ὁποία δὲν πολυσκοτίζεται ἂν αὐτὴ καὶ οἱ τριγύρω της τηροῦν ἢ ὄχι τοὺς ἠθικοὺς καὶ τοὺς κοινωνικοὺς κανόνας.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΤΡΟΦΗ

Καὶ μιὰ μέρα ἦλθεν ἡ μεγάλη ἀλλαγή. Ὅλη ἡ Ἀμερικὴ μιλοῦσε ἐπὶ καιρὸν γι' αὐτή. Αἰφνιδίως ἡ ἔξυπνη Τζὶν ἔνοιωσε καθαρὰ καὶ δυνατὰ ὅτι τὸ περίφημο πλατινόξανθο χρῶμα τῶν μαλλιῶν της, στὸ ὁποῖο μολοντοῦτο χρεωστοῦσε τόσο μεγάλο μέρος τῆς θριαμβευτικῆς ἐπιτυχίας της, δὲν «ἔλεγε» πιὰ τίποτε. Ἀπολύτως τίποτε! Εἶχε γίνει πιὰ τόσο πρόστυχα κοινό... Βάφηκε λοιπὸν ἀμέσως καστανή. Καὶ ταυτοχρόνως ἄλλαξε καὶ τὸ ἕως τότε κτένισμά της. Καὶ τότε ἄρχισε καὶ ἡ ἐσωτερική, ἡ ψυχολογικὴ ἀλλαγὴ τῆς καστανῆς τώρα Τζίν. Ἄρχισε νὰ ντύνεται σοβαρά, μὲ χρώματα ἀθόρυβα καὶ κόψιμο σεμνὸ καὶ σοβαρό. Ἤθελεν ἐξαφνικὰ νὰ παίζη ρόλους σοβαρούς, ρόλους γυναικῶν μὲ ψυχὴ καὶ καρδιά, τοὺς ρόλους δηλαδὴ ποὺ ἕως τότε οὔτε τὸ σκέφθηκε ποτὲ νὰ παίξη, καὶ φυσικά, ἀφοῦ αὐτὴ ἐδημιούργησε στὸν κινηματογράφο ἀκριβῶς τὸν ἀντίθετο τύπο. Εἰς τὸ Χόλλυγουντ, γενικά, πιστεύουν ὅτι ὅταν μιὰ φορὰ ἔφθασες νὰ κάνης ἕνα τύπο, δὲν σὲ συμφέρει μὲ κανένα τρόπο νὰ τὸν ἀλλάξης. Καὶ ἡ ἕως τώρα πεῖρα αὐτὸ ἀπέδειξε, σ' ἕνα σωρὸ περιπτώσεις τέτοιες. Μὲ τὴν βαθειὰ ὅμως ἀλλαγὴ τῆς Χάρλοου ἔγινε μιὰ μεγάλη ἐξαίρεσις: Τὴν ἄρεσαν καὶ σ' αὐτὴν τὴν νέα διπλῆ μορφή της. Καὶ ἡ Χάρλοου εἶπε, τότε, ὅτι πολὺ περισσότερο τὴν συγκινοῦσε ἡ νέα ἐπιτυχία της παρὰ καὶ ὁ ἀρχικὸς ἀκόμη γοργὸς θρίαμβός της, γιατὶ ἔνοιωθε καλὰ ὅτι ἡ νέα ἐπιτυχία της ἦταν καρπὸς σοβαρώτερης καλλιτεχνικῆς ἐργασίας.

Μία ἀσυνήθης φωτογραφία τῆς Τζὶν Χάρλοου.

ΤΡΕΙΣ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ

Ἦταν τρεῖς φορὲς παντρεμένη. Δὲν ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρως τυχερὴ μὲ τοὺς ἄνδρες της, ἴσως ὅμως αὐτοὶ ἀκόμη λιγώτερο, γιατὶ ἡ πυριφλεγὴς νεαρὴ Ἀμερικανίδα ἔδειχνε νὰ ἔχη καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ στούντιο τὴν ἴδια φλογερὴ καὶ ὑπερανήσυχη σεξουαλικὴ ταραχὴ ποὺ παρουσιάζει καὶ στὰ φίλμ της. Μὲ τὸν γοητευτικὸ Οὐΐλιαμ Πόουελ ἔπαιξε τελευταῖα στὸν «Εὔθυμο Ἁμαρτωλὸ» καὶ διεδίδετο ὅτι ἐπρόκειτο νὰ εἶνε ὁ τέταρτος σύζυγός της.

Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ

Ἐνῷ ἡ Γκάρμπο ἔμεινεν ὁ ἰδανικὸς τύπος τῶν λατρῶν τῶν ξανθῶν μαλλιῶν, ἡ Τζὶν ἔκαμε μοντέρνο τὸ χρῶμα τῶν πλατινόξανθων μαλλιῶν. Τὸ χρῶμα αὐτὸ τὸ χρησιμοποιοῦσαν παληὰ μονάχα γιὰ περοῦκες. Διαφέρει δὲ τὸ πλατινόξανθο χρῶμα τῆς Τζὶν φανερὰ καὶ στὰ φίλμ της ἀπὸ τὸ στάχινο χρῶμα, τὸ σχεδὸν ἄσπρο θὰ τὸ ἔλεγες, τῶν μαλλιῶν τῆς Σουηδῆς, ποὺ τὸ χρῶμα αὐτὸ τὸ γνωρίσαμε ἀπὸ τὰ φίλμ ποὺ κατεσκευάσθησαν στὶς σκανδιναυϊκὲς χῶρες. Μὲ τὸ ναζιάρικο χρῶμα τῶν μαλλιῶν της ταίριαζε «γάντι», ὅπως λέμε, καὶ ὁ παιχνιδιάρικος, ἐλαφρὸς καὶ εὔθυμος μέχρι τρέλλας χαρακτήρας τῆς δυστυχισμένης νέας, ποὺ ὁ θάνατός της λύπησε πολὺν κόσμο παντοῦ. Ἦταν πράγματι τὸ «πειρακτήρι», τὸ αἰώνιο «ἀνφαντερίμπλ» τοῦ παγκόσμιου κινηματογράφου, εἶδος Ζαζᾶς Μπριλάντη τοῦ Χόλλυγουντ, λιγάκι λιγώτερο «λαϊκῆς».

Ἰδιαιτέρως νόστιμη ἦταν ἡ ἀντίθεσις ὁσάκις ἔπαιζε σὲ φίλμ ὅπου πρωταγωνιστεῖ καὶ ὁ Κλὰρκ Γκαίϊμπλ, μὲ τὰ κατάμαυρα κορακᾶτα μαλλιά του.

Ἡ μὶς Χάρλιν Κάρπεντερ Ρόσσον. Αὐτὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ ὄνομά της. Στὰ πρῶτα βήματά της στὸν κινηματογράφο, ὅταν ἀκόμη ἦταν ἄγνωστη μεταξὺ τόσων ἄλλων ἐπωαζομένων «στάρ», λεγόταν ἀκόμη μὲ τὸ παληό της ὄνομα· γρήγορα ὅμως κατάλαβε ὅτι μ' αὐτὸ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γίνη πραγματικὰ δημοφιλής. Χρειαζόταν καὶ κάτι ἄλλο, πιὸ μουσικὸ καὶ ὑποβλητικό, ἕνα ὄνομα. Στὴν Ἀμερικὴ ὅμως ὁ νόμος εἶνε αὐστηρὸς καὶ γιὰ ν' ἀλλάξη τὸ ὄνομά της παιδεύτηκε ὁλόκληρα χρόνια. Μεταξὺ ἄλλων, ἀναγκάσθηκε, φυσικά, νὰ συνάψη καὶ νὰ ὑπογράψη μὲ τὸ νέο της πλέον ὄνομα, ἕνα σωρὸ συμβόλαια, μὲ τὰ ὁποῖα ὑποχρεωνόταν νὰ παίξη σὲ πλῆθος νέα φίλμ. Ἀλλὰ μπρὸς στὰ κάλλη, τ' εἶνε ὁ πόνος; Τὸ «Τζὶν Χάρλοου» ἦταν ἕνα ὀνοματάκι καλοψυχολογημένο καὶ συνεπλήρωνε ὁλοστρόγγυλα τὴν ἐλαφρή ἀσπρόξανθη, τρελλή, δυστυχισμένη πεταλούδα ποὺ τόσο γρήγορα καὶ σκληρὰ τῆς κάηκαν τὰ φτερά.

ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Ὁ θάνατος τῆς Τζὶν Χάρλοου, κατὰ τοὺς ἰατρούς, προεκλήθη ἀπὸ μίαν κρίσιν οὐραιμίας. Ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς ἀσθενείας αὐτῆς ποὺ ὑπῆρξε μοιραία γιὰ τὴν ξανθὴ γόησσα, μήπως δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ διΐδωμε καὶ ἄλλες «ἀρρώστειες», ποὺ ἐργάσθηκαν ὕπουλα γιὰ νὰ γκρεμίσουν στὸ τέλος τὸ ὑπέροχο ἄγαλμα;

Ἂς δοῦμε.

Ξέρουν ὅλοι ὅτι ἡ ζωὴ τῆς βεντέττας δὲν εἶνε τόσο διασκεδαστική, ὅσο τὴν ὑποθέτουν; Ἀντιθέτως ἡ ἡμέρα, καὶ ὅλη ἡ ζωὴ τῶν ἀστέρων δὲν εἶνε παρὰ μία σειρὰ βασάνων, ποὺ σιγὰ-σιγὰ φέρνουν μιὰν ἄγρια κόπωσι. Μακιγιάζ, μελέτη, γύρισμα σκηνῶν μέχρις ὅτου νὰ βγῇ ἡ καλλίτερη, ξαμακιγιάζ κλπ. δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐξαντλοῦν τὸν καλλιτέχνη.

Ὁ κινηματογράφος προσπαθεῖ νὰ πάρη ὅσα μπορεῖ περισσότερα ἀπὸ τὸν καλλιτέχνη καὶ στὸ μικρότερο δυνατὸ χρόνο. Τοὺς βγάζει ἀπὸ τὴν ψυχή τους κάθε «αἰσθηματικὴ οὐσία», δραματικὴ ἢ χιουμοριστική, τοὺς κάνει νευρόσπαστα. Ὅταν δὲν ἔχη τίποτε πιὰ νὰ πάρη τοὺς πετᾶ.

Ἀκόμη καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὸ «στούντιο» μένουν σκλάβοι τοῦ κινηματογράφου: Εἶνε ἡ «γραμμή» ποὺ πρέπει νὰ διατηρήσουν, ἡ «δίαιτα» ποὺ πρέπει νὰ κάνουν, τὸ «ντύσιμο» κλπ. Δὲν σέρνουν δηλαδὴ μαζί των τὸν «καλλιτέχνη» στὴν ὥρα τῆς δουλειᾶς, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀκόμη εἶνε ἐλεύθεροι «ν' ἀναπαυθοῦν».

Μπορεῖ καμμιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπ' τὸ «διπλό» της αὐτό; Ἀκόμη δὲν ἀπεδείχθη. Αὐτὸ μόνο μπορεῖ νὰ χαρακτηρίση αὐτὴν τὴν ψυχικὴ κατάστασι:

Βαθμιαία δηλητηρίασις.

Ἔτσι ἡ αἰσθηματικὴ ζωὴ καταστρέφεται σιγὰ-σιγά.

Προσθέσατε ἀκόμη, ὅτι ἡ ἐξαντλητικὴ ἐργασία δὲν ἀφίνει καιρὸ γιὰ ἀνάπαυσι.

Φωτεινὸ παράδειγμα τῆς ψυχικῆς αὐτῆς καταστάσεως ποὺ πέφτει ὁ καλλιτέχνης τοῦ κινηματογράφου, εἶνε ὁ πρῶτος σύζυγος τῆς Τζὶν Χάρλοου, ὁ Πὼλ Μπέρν, ποὺ ηὐτοκτόνησε.

Γιατὶ τὸ Χόλλυγουντ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο: Τὸ Χόλλυγουντ βασανίζει, ἐξαντλεῖ, σκοτώνει.

Κι' ἀναδιφῶντας τὰ ἀρχεῖα του θὰ βρίσκαμε τὰ ἴχνη πολλῶν θυμάτων του.

Ὁ Ροδόλφος Βαλεντῖνο, ὁ ἀλησμόνητος γόης, ποὺ γιὰ πολλὰ χρόνια, ὅταν ζοῦσε καὶ μετὰ τὸ θάνατό του ἀκόμα, ἦταν τὸ ἴνδαλμα τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου, πέθανε ἀπὸ μιὰ κρίσι σκωληκοειδίτιδος. Εἶνε ἡ ἐπίσημη ἄποψις, ἀλλὰ ἡ πραγματικὴ αἰτία τοῦ θανάτου του εἶνε ἡ ἀγρία κόπωσις ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὴν ἐντατικὴ δουλειά. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Βαρβάρα Λὰ Μάρ. Ἡ Ρενὲ Ἀντορὲ πέθανε ἀπὸ φυματίωσι, ποὺ τὴν ἔπληξε πάνω στὴ δουλειά της. Ἡ Μαρὶ Πρεβὸ πέθανε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία της νὰ «κάνη γραμμή». Ἡ νευρασθένεια τὴν σκότωσε, ὅπως σκότωσε καὶ τὸν Ζὰκ Πίκφορντ, τὸν ἀδελφὸ τῆς Μαίρης.

Θέλετε κι' ἄλλους;

Ὁ Μωρὶς Στίλλερ, ὁ σκηνοθέτης ποὺ ἀνεκάλυψε τὴν Γκρέτα Γκάρμπο.

Αὐτοὶ καὶ ἄλλοι πολλοὶ πέθαναν. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ πεθαίνουν σιγὰ-σιγά.

Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὸν Μπάστερ Κήτον, τὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν γελᾶ; Τὸν ἀμίμητο κωμικό; Γνώρισε τὴ δόξα, τὸν πλοῦτο, ὕστερα τὸν ἀλκοολισμὸ καὶ τὸ φρενοκομεῖο. Ἡ Ὄουεν Μοὺρ εἶνε κι' αὐτὴ τώρα κλεισμένη σ' ἕνα ἄσυλο τρελλῶν.

Ἀκόμη ὑπάρχει ἡ ἀτέλειωτη στρατιὰ τῶν ἀγνώστων, τῶν χωρὶς ὄνομα φιγκιουράν, ποὺ τρέχουν στὸ Χόλλυγουντ νὰ παίξουν στὸν κινηματογράφο καὶ καταλήγουν — οἰκτρὰ ράκη πιὰ — γκαρσόνια, κοκότες, τρελλοί, νευρασθενικοί, ἐρείπια.

Πολλοὶ δὲν ἀντέχουν. Αὐτοκτονοῦν.

Ἔτσι λειτουργεῖ ἡ μηχανή, ἡ χωρὶς ψυχή, γιὰ τὴν ὁποία τόσα ὄνειρα γλυκὰ πλάθονται καὶ ἡ ὁποία τόσες τραγῳδίες δημιουργεῖ.

Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΛΟΟΥ

Κατὰ τηλεγραφήματα ἐκ Χόλλυγουντ, ἔγινεν ἐκεῖ ἡ κηδεία τῆς Τζὶν Χάρλοου. Εἰς τὴν κηδείαν δὲν παρευρέθησαν ἢ ἡ οἰκογένειά της καὶ οἱ πιὸ στενοί της φίλοι.

Ὁ νεκρὸς τῆς καλλιτέχνιδος ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῶν ἀστέρων, δίπλα στὸν Ροδόλφο Βαλεντῖνο, τὴ Μαρία Ντρέσσλερ καὶ τὸν Ἴρβιν Τάλμπεργκ.

Τῆς εἶχαν φορέσει τὴν πιὸ ἀγαπημένη της τουαλέττα, ἐκείνη δηλαδή, ποὺ φορῶντας την κατήγαγε τὴν πρώτη της καλλιτεχνικὴ ἐπιτυχία, ἡ δὲ ἰδιαιτέρα της κομμώτρια τὴν ἐχτένισε μὲ τὸν τόσο ἀγαπημένο ἐκεῖνο τρόπο ποὺ ξέρουμε.

Ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν ποὺ ἀφίνει ἡ ἀποθανοῦσα καλλιτέχνις, πολλοὶ τὴν ὑπολογίζουν εἰς 40 ἑκατομμύρια φράγκα περίπου.

ΚΑΡΛ ΖΙΓΚΕΡΙΝΓΚ

ΜΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

«ΟΧΙ! ΔΕΝ ΤΟΝ ΕΣΚΟΤΩΣΑ ΕΓΩ ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΠΑΝΤΣΟ ΒΙΛΛΑ»

ΤΟ ΦΥΛΑΚΤΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Ποιὸς δὲν ξέρει τὴν ἱστορία τοῦ Πάντσο Βίλλα, τοῦ καταπληκτικοῦ ἐκείνου Μεξικανοῦ ἐπαναστάτου ποὺ ἀπεκλήθη «ἐλευθερωτὴς τοῦ Μεξικοῦ»;

Πέρασαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς δράσεώς του πάνω ἀπὸ 20 χρόνια καὶ ἀκόμη τὸν θάνατόν του καλύπτει σκοτεινὸ μυστήριο.

Ὁ λαὸς κατηγόρησε τὴν Κατερίνα Ὄακς, πρώην βεντέτταν τῶν μιούζικ-χώλλ, ὅτι ἔστησε ἐνέδρα, στὴν ὁποία ἔπεσε ὁ γενναῖος πολεμιστής.

Κατωτέρω παραθέτομεν τὴν ἐξομολόγησι τῆς Κατερίνας Ὄακς, στὴν ὁποία ἀπολογουμένη προσπαθεῖ ν' ἀποτινάξη ἀπὸ πάνω της τὴ φρικτὴ κατηγορία.

Ἀλλὰ λέγει ἄραγε τὴν ἀλήθεια;

— Ὄχι! Δὲν σκότωσα ἐγὼ τὸν Πάντσο Βίλλα. Ὁ Βίλλα ὑπῆρξε φίλος μου, εὐεργέτης μου! Πιστεύω, πὼς μ' ἀγάπησε!....

»Ἀλλὰ προτοῦ σᾶς διηγηθῶ τὴν περιπέτειά μας, θὰ σᾶς πῶ μερικὰ γιὰ τὴ ζωή μου. Γιὰ τὰ παιδιά μου χρόνια δὲν θὰ σᾶς πῶ τίποτε, γιατὶ δὲν ἐνδιαφέρουν. Ἡ ἀληθινή μου ζωὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ ὁ Ζίγκφηλντ, ὁ βασιλῆας τῶν «γκέρλς» μὲ «ἀνεκάλυψε» καὶ ἔγινα κι' ἐγὼ μιὰ ἀπὸ τὶς βασίλισσες τοῦ μιούζικ-χώλλ.

»Τότε γνώρισα καὶ τὸν Χέρμπερτ Οὐρίμπε, φοιτητὴ τῆς Ἰατρικῆς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Κολούμπια. Ἀγαπηθήκαμε ἀμέσως. Σὲ λίγο ἔγιναν οἱ ἀρραβῶνες μας καὶ φύγαμε γιὰ τὸ Μεξικό, ὅπου ὁ Χέρμπερτ θὰ μὲ παρουσίαζε στοὺς γονεῖς του. Ἐγκατασταθήκαμε στὴ Χιχουάχουα, σ' ἕνα ὡραῖο παληὸ ἱσπανικὸ σπίτι. Οἱ γάμοι μας ἔγιναν ἀμέσως.

Ὁ θρυλικὸς Πάντσο Βίλλα (δεξιὰ) καὶ ἡ Κατερίνα Ὄακς.

»Ἕνα βράδυ—ἕνα θερμὸ καλοκαιρινὸ βράδυ—ξύπνησα ἀπὸ τὰ γαυγίσματα τῶν σκυλιῶν μας καὶ βγῆκα στὴν τερράτσα νὰ δῶ τί συνέβαινε. Στὴν ἀρχὴ νόμισα πὼς κάποιος γείτονάς μας εἶχε βαλθῆ νὰ ξεκάμη τὰ σκυλιά μας, ποὺ τὸν ἐνοχλοῦσαν μὲ τὰ γαυγίσματά τους. Δὲν ἀμφέβαλα καθόλου γι' αὐτό. Πραγματικὰ κάτω ἀπὸ τὶς φοινικὲς διέκρινα ἕνα ὡπλισμένον ἄνδρα, ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ πυροβολήση κατὰ τῶν σκυλιῶν. Χωρὶς νὰ διστάσω, πῆρα μιὰ γλάστρα καὶ τοῦ τὴν πέταξα, ἀλλὰ ἡ ὁρμή μου μὲ συνεπῆρε καὶ ἔπεσα κάτω ἀπ' τὴν τερράτσα. Δὲν ξέρω πῶς δὲν σκοτώθηκα. Σὲ λίγο καθὼς συνερχόμουν, παρετήρησα πάνω μου μιὰ ἄγρια μορφή. Κατάλαβα δυὸ μπράτσα νὰ μὲ σηκώνουν καὶ νὰ μὲ παίρνουν. Ὁ τρόμος μου ἦταν τέτοιος, ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ μιλήσω. Ὁ ἀπαγωγεύς μου μὲ ἀνεβάζει στὴ σέλλα ἑνὸς ἀλόγου, πηδᾶ δίπλα μου καὶ τὸ ἄλογο ξεκινᾶ.

»Τὸν παρατηρῶ. Ἡ μορφή του μοῦ θυμίζει μιὰ πολὺ γνωστὴ μορφὴ ποὺ εἶδα σὲ χιλιάδες φωτογραφίες. Τὴ μορφὴ τοῦ Πάντσο Βίλλα, τοῦ περίφημου ληστῆ, ποὺ πῆρε τὴν ἐπωνυμία «ἐλευθερωτὴς τοῦ Μεξικοῦ», χάρις στοὺς ἀγῶνες του κατὰ τῆς τυραννίας τοῦ προέδρου Ντίαθ.

»Σὲ λίγο φθάνουμε στὸ δημαρχεῖο. Ἄνθρωποι τρέχουν νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν, φωνάζοντάς τον: «Ἀρχηγέ».

»Λίγα λεπτὰ μετὰ τὴν ἄφιξί μας μιὰ συμπλοκὴ — ἀληθινὴ μάχη — ἀρχίζει μεταξὺ τῶν συντρόφων τοῦ Βίλλα καὶ τῶν κυβερνητικῶν. Ὁ Βίλλα μὲ τοποθετεῖ σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ μεγάλου δωματίου ποὺ εἴμαστε καὶ μοῦ λέγει:

«— Μὴ φοβᾶστε!» καὶ διευθύνει τὴ μάχη μὲ μιὰ ψυχραιμία θαυμαστή.

Ἡ μάχη τελειώνει. Οἱ ἐχθροὶ διασκορπίστηκαν. Ὁ Βίλλα μὲ πλησιάζει καὶ προσφέροντάς μου ἕνα θαυμάσιο καὶ μεγάλο πράσινο σμαράγδι μοῦ λέγει:

«— Θὰ εἶνε γιὰ μένα μιὰ μεγάλη τιμὴ νὰ δεχθῆτε αὐτὸ τὸ μικρὸ δῶρο. Μοῦ σώσατε, χωρὶς νὰ τὸ ξέρετε τὴ ζωή, αὐτὸ τὸ βράδυ».

»Τὸ ἄλλο πρωῒ μὲ ὡδήγησε σπίτι μου. Καθὼς μὲ ἄφινε θέλησα νὰ τοῦ δώσω τὸ σμαράγδι.

»Μοῦ εἶπε:

«— Φυλάξτε αὐτὸ τὸ μπιζοῦ. Εἶνε ἕνα περίφημο φυλακτό, ποὺ θὰ σᾶς φέρνει πάντα τύχη».

»Γιὰ πολὺ δὲν ξαναεῖδα τὸν Βίλλα, ἀλλὰ πάντοτε στὰς ἐξόδους μου παρατηροῦσα δυὸ ἄνδρες ποὺ μὲ παρακολουθοῦσαν μὲ σεβασμό.

»Μιὰ μέρα, περίεργη τοὺς ρώτησα γιατὶ μὲ παρακολουθοῦσαν.

«— Ἡσυχάστε, κυρία, δὲν εἶνε τίποτε κακὸ γιὰ σᾶς. Ὁ Πάντσο Βίλλα μᾶς διέταξε νὰ σᾶς προσέχωμε μὴν πάθετε τίποτε».

»Ἔτσι αὐτὴ ἡ κατάστασις, ποὺ δὲν μὲ ἐνοχλοῦσε καθόλου, διήρκεσε γιὰ πολύ. Ἀργότερα ἡ εἰδήσεις ποὺ διάβαζα γιὰ τὸ Βίλλα δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστες. Ἔπεφτε ἀπὸ ἀποτυχία σὲ ἀποτυχία. Μιὰ μέρα οἱ δυὸ σωματοφύλακές μου μὲ πλησίασαν καὶ μοῦ ζήτησαν πίσω τὸ σμαράγδι. Ἔτρεξα σπίτι μου καὶ τοὺς τὸ ἔδωσα. Εἰς ἀντάλλαγμα μοῦ ἔδωσαν πολλὰ ἄλλα κοσμήματα ὡραῖα.

»Τὰ χρόνια περνοῦσαν. Δὲν ἀκούω πιὰ γιὰ τὸν Βίλλα. Ὁ σύζυγός μου Χέρμπερτ Οὐρίμπε, γιὰ κάποια ὑπόθεσι κρατήθηκε εἰς τὸ Λὸς Ἄντζελες καὶ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸν ἐκδώση στὸ Μεξικό, ἂν καὶ ἡ κυβέρνησις τοῦ Μεξικοῦ δὲν ἐξέδιδε τὸν περίφημο ληστὴ «Μικρὸς Φίλ» στὴν ἀμερικανική.

»Τὰ διαβήματά μου ἀπέτυχαν ὅλα. Ὕστερα ἐστράφην στὴν κυβέρνησι τοῦ Μεξικοῦ, προσπαθῶντας νὰ τὴν πείσω νὰ ἐκδόση τὸν «Μικρὸ Φίλ». Τίποτε. Οἱ σύντροφοι τοῦ Φὶλ βλέποντας σὲ μένα τὸν ἐχθρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ των, προσπαθοῦν νὰ μ' ἐξοντώσουν. Μόλις ξέφυγα τὶς ἐνέδρες των.

Στὸ ἀναμεταξὺ αὐτὸ ἐρωτεύθηκα τρελλὰ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀστυνομικοὺς ποὺ μὲ βοηθοῦσαν γιὰ τὴν ὑπόθεσί μου καὶ ἔφυγα μαζί του, ἀφίνοντας κάθε προσπάθεια γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἄνδρα μου στὴ μέση.

Ἀργότερα χωρίσαμε.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ «Μικροῦ Φὶλ» ἐξακολουθοῦσαν νὰ μὲ κυνηγοῦν.

»Ἕνα βράδυ δυὸ ἀπ' αὐτοὺς μὲ ἀπάγουν μέσα ἀπὸ ἕνα μπάρ, τὴ στιγμὴ ποὺ συζητοῦσα μὲ μερικοὺς ἀστυνομικούς. Μὲ ὡδήγησαν μπροστὰ σ' ἕνα κολοσσὸ ποὺ μόλις τὸν εἶδα ἀνετρίχιασα.

»Ὁ Πάντσο Βίλλα!...

«— Σεῖς!... σεῖς...» φώναξε κατάπληκτος καθὼς μ' ἀνεγνώρισε.

«— Κατεδίωκα τὴ γυναῖκα ποὺ κυνηγάει τὸν Φίλ. Ἀγνοοῦσα ὅτι ἡ γυναίκα αὐτὴ εἴσθε σεῖς. Φύγετε... Σταθῆτε... Πάρτε πάλι αὐτὸ τὸ σμαράγδι θὰ σᾶς φέρη τύχη».

»Σὲ λίγες μέρες ἔμαθα ὅτι τὸν σκότωσαν. Κατηγόρησαν ἐμένα ὅτι τὸν πρόδωσα.

»Γιατί νὰ τὸ κάμω;

»Ὁ Πάντσο Βίλλα μ' εὐεργέτησε τόσες φορές. Τ' ὁρκίζομαι. Δὲν σκότωσα τὸν Πάντσο Βίλλα!...».

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΟΑΚΣ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

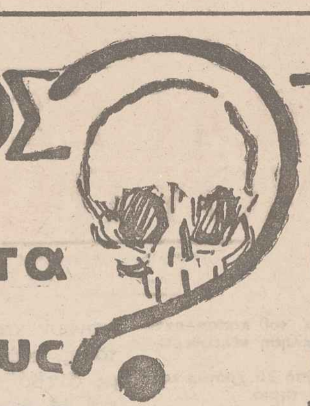

Τὰ φαντασματα ἐπισκεπτονται τοὺς γνωρίμους καὶ συγγενεῖς των

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΜΙΛΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

Μοῦ ἔμεινε ἀξέχαστο στὴ μνήμη μου ἀπὸ τὰ νεανικά μου χρόνια κάποιο ἀνεξίτηλο φαινόμενο ποὺ ἔτυχε νὰ τὸ παρακολουθήσω, νὰ τὸ ζήσω, μπορῶ νὰ πῶ καλλίτερα, ἐγὼ ὁ ἴδιος, νέος, παλληκάρι. Εἶχα ἕνα συνομήλικό μου φίλο, ποὺ ἦταν ὁ ἀγαπημένος ὁ σύντροφός μου, ὁ ἀχώριστος ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καὶ μὲ τὸν ὁποῖο περάσαμε τόσο γλυκές, ἀξέχαστες μέρες... Μιὰ μέρα μοῦ τὸν φέρνουν στὸ σπίτι μου καταματωμένον καὶ ἀναίσθητον. Εἶχε πληγωθῆ θανάσιμα στὸ κεφάλι πέφτοντας ἀπ' τ' ἄλογο. Ἐπὶ μερικὲς ὧρες ἔμεινε σὲ ἀγωνία καὶ κατόπι ἔφυγε ἀπ' τὸν ψεύτικο αὐτὸν τὸν κόσμο. Τὸ κτύπημα αὐτὸ μοῦ πλήγωσε ἐξαιρετικὰ δυνατὰ τὴν καρδιά, ὥστε καὶ στὰ ὄνειρά μου ἀκόμα μὲ κυνηγοῦσε ἡ ἀνάμνησις τῆς νεκρικὰ χλωμῆς, τῆς καταματωμένης μορφῆς τοῦ φίλου μου. Ἀλλὰ τὰ πρῶτα νειᾶτα ἔχουν πάντα τὰ δικά τους τὰ δικαιώματα, ἀκόμα θάλεγες καὶ στὸν ἴδιο τὸν θάνατον. Σιγὰ-σιγὰ ξέχασα ὁλότελα τὸ θλιβερώτατο δυστύχημα καὶ ξανάρχισα πάλιν νὰ ξανασυχνάζω στὸ γνώριμό μου ἕως τότε περιβάλλον μου.

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Θὰ ἦταν ὥς τρεῖς μῆνες περασμένοι ἀπὸ τότε ποὺ συνέβη τὸ δρᾶμα τοῦ θανάτου τοῦ καλλιτέρου φίλου μου, ὅταν μιὰ νύχτα ξύπνησα ἀπότομα καὶ ἀγριεμένος ἀπ' τὸν ὕπνο μου ἔρριξα μιὰ ματιὰ στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο καὶ ἕνα ἀπαίσιο ρῖγος ἔνοιωσα ἔξαφνα νὰ μὲ λούζῃ ὁλόκληρον. Εἶδα ἀντικατοπτρισμένο στὸ τζάμι τοῦ παραθύρου ὁλοκάθαρα τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σώματος καὶ τὸ πρόσωπο κάποιου ἀνθρώπου—καὶ τὸ πόσωπο ἐκεῖνο εἶχε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀποθαμένου τοῦ φίλου μου! Καὶ τὰ χαρακτηριστικά του δὲν ἦταν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ ἁπλῶς μοῦ παρουσιάσθηκε μὲ τὴν συνήθη γαλήνια μορφή του τῶν καλῶν εὐτυχισμένων ἡμερῶν τῆς θερμῆς φιλίας μας. Μοῦ ἦλθε λοιπὸν μιὰ φρικτὴ ἀγωνία καὶ τρόμος ἀβάστακτος, γιατὶ ἐγὼ γνώριζα καλὰ ὅτι ὁ δυστυχισμένος ἀπὸ καιρὸ βρισκόταν θαμμένος. Νὰ φαντασθῶ πάλι ὅτι μὲ γελοῦσε ἡ φαντασία μου δὲν μποροῦσα, γιατὶ ἡ ἐμφάνισις ἔμεινε στὸ παράθυρο μερικὲς στιγμὲς ἀκίνητη στὴ θέσι της καὶ κατόπι αἰφνιδίως ἐξαφανίσθηκε. Τὸ παράθυρο βρισκόταν στὸ δεύτερο πάτωμα καὶ θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ εἶχε σκαρφαλώσει ἕως ἐκεῖ πάνω κανένας ἄνθρωπος ζωντανός.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΚΑΙ Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΗ

Ἀσφαλῶς τὸ φαινόμενο ποὺ ἐγὼ εἶδα δὲν εἶνε τίποτα μοναδικό. Ὑπάρχουν καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλες περιπτώσεις ἀναλόγων ὁραμάτων, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ σωματικὴ εἰκόνα ἑνὸς νεκροῦ μακρὸν μετὰ τὸν θάνατόν του ἐγένετο ὁρατὴ ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα. Θυμᾶμαι ἕνα τέτοιο περιστατικὸ ὅπου ἐδημοσιεύθη πρὸ διετίας σ' ἕνα πνευματιστικὸ περιοδικ. Σὲ κάποια κωμόπολι τῆς Ἀλσατίας ὁ γυιὸς τοῦ δημάρχου αὐτοκτόνησε μὲ πιστόλι. Τὰ αἴτια τῆς αὐτοκτονίας ἦταν ἔρως ἀτυχὴς καὶ οἰκογενειακὲς στενοχωρίες, ποὺ ἦταν ἡ συνέπεια καὶ ἡ συνέχεια τῆς ἐρωτικῆς ἀτυχίας τοῦ νέου. Δώδεκα ἑβδομάδες μετὰ τὸν θάνατόν του συνέβησαν τὰ ἑξῆς γεγονότα:

Ἡ γυναίκα ἑνὸς ἡμερομισθίου ἐργάτου ποὺ ἐργάσθηκε ἄλλοτε κοντὰ στὸν γυιὸ τοῦ δημάρχου, βρέθηκε κατὰ τὶς δέκα ἡ ὥρα στὸ σπίτι του. Σήκωνε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ψηλὰ στὰ χέρια τὸ παιδάκι της, ποὺ ἦταν ἀκουμπημένο κατὰ γῆς, ὅταν ἔξαφνα βλέπει μπροστά της τὸν νεκρὸν ἐργοδότη τοῦ ἀνδρός της. Ἔτρεξε στὸ ἀνοικτὸ διπλανὸ-δωμάτιο καὶ ἔπεσε, μὲ μιὰ βαθειὰ πονεμένη ματιὰ στὸ κρεββάτι, ὅπως συνήθιζε ἄλλωστε ὁ μακαρίτης νὰ τὸ κάνῃ ὅταν ἀκόμη ζοῦσε, ὅταν καμμιὰ φορὰ πήγαινε στὸ σπίτι τοῦ ἐργάτου του.

Ἡ γυναίκα ἐρρίφθηκε στὸ δρόμο, τρελλὴ ἀπὸ τὸν τρόμο της, κρατῶντας τὸ παιδάκι στὴν ἀγκαλιά της. Τρέχοντας ξανάρριξε πάλι μιὰ ματιὰ στὸν καθρέφτη ποὺ κρεμόταν ἀντίκρυ στὸ δωμάτιο, δίπλα στὸ θῦμα. Εἶδε ταυτόχρονα πλάϊ στὴν μορφὴ τοῦ πεθαμένου καὶ τὸ δικό της πιὰ πρόσωπο, τὸ ἀναστατωμένον ἀπὸ τὴν ἀγωνία της. Ὅταν γύρισε ἀργότερα στὸ σπίτι ὁ ἄνδρας της κ' ἐκείνη τοῦ διηγήθηκε αὐτὸ ποὺ εἶδε, αὐτὸς δὲν ἔδειξε καθόλου ταραχή. «Ἐγὼ τὸν εἶδα κιόλας πολλὲς φορὲς τὴ νύκτα, τῆς ἀπήντησε ὁ ἄνδρας της. Τώρα λοιπὸν τὸν εἶδες κ' ἐσύ». Ἡ γυναίκα του, ποὺ ἦταν μιὰ ἁπλῆ χωριάτισσα καὶ ἐξαιρετικὰ ὑγιής, καὶ στὸ σῶμα καὶ στὸ πνεῦμα, εἶδε λοιπὸν κι' αὐτὴ μὲ τὰ μάτια της τὰ ἴδια τὸ ἴδιο τὸ φάντασμα, ποὺ τὴν νύκτα εἶδε στὸν ὕπνο του κι' ὁ ἄνδρας της.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΕΝΑΝ ΑΠΟΘΑΜΕΝΟΝ

Ἀσυνήθιστα ἐνδιαφέρον καὶ συγκινητικὸν εἶνε σχετικὰ καὶ τὸ πείραμα ποὺ ἔκαμαν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ ἀποθανόντος Ἄγγλου συγγραφέως Η. Ντέννις Μπράντλεϋ. Ὁ Μπράντλεϋ εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα πρὶν ἀπὸ τὸν αἰφνιδίως ἐπελθόντα θάνατόν του λίγον καιρὸν, ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν του θὰ ξαναβρεθῇ πάλιν μαζύ τους καὶ θὰ τοὺς μιλήσῃ ὅπως καὶ πρῶτα. Αὐτὸ τοὺς ἐπεβεβαιώθη τελείως σὲ μιὰ πνευματιστικὴ «συνεδρία» των στὰ 1935.

Τῆς «συνεδρίας» προήδρευσεν ὁ νεώτερος γυιός του καὶ διεξήχθη αὐτὴ ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ κάποιου Ἄγγλου δημοσιογράφου, ποὺ ἐστενογράφησε καὶ ὁλόκληρον τὴν σημειωθεῖσαν σειρὰν ἐρωταποκρίσεων μεταξὺ τοῦ πνεύματος τοῦ νεκροῦ καὶ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του. Βραδύτερον τὰ πρακτικὰ αὐτὰ δημοσιεύθηκαν στὸ «Νταίηλυ Ἐξπρὲς» τοῦ Λονδίνου.

Ὁ Ντέννις Μπράντλεϋ δίδει μέσῳ τῶν χειλέων τοῦ μέντιουμ ἀπάντησιν σὲ ὅλες τὶς ἐρωτήσεις γιὰ τὸ νέον περιβάλλον ὅπου εὑρίσκεται καὶ περιγράφει τὸν ἰδιόρρυθμον κόσμον ὅπου κινοῦνται τὰ πνεύματα τῶν ἀποδημισάντων, ἐλευθερωμένα πιὰ ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν δουλείαν τῆς σαρκός. Ὁ γυιός του ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀνακοινώσεών του μὲ συγκίνησιν ἐξαιρετικήν. Ἀργότερα ὁ γυιός του ἐδήλωσεν ὅτι αἱ μεταθανάτιοι ἀνακοινώσεις τοῦ πατρός του συγκεντρώνουν τόσα πολλὰ σημάδια καὶ ἀποδείξεις πλήρους ἀτομισμοῦ τοῦ ἐκλιπόντος, ὥστε δὲν διατηρεῖ καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀοράτου συνομιλητοῦ των, ποὺ ἀδύνατον νὰ εἶνε ἄλλου τὸ πνεῦμα παρὰ μονάχα τοῦ πατέρα του.

Ε. ΣΕΝΦΡΙΝΤ

ΥΠΕΡΚΟΣΜΙΟΙ ΕΠΙΡΡΟΑΙ

Τὸ ὡροσκόπιον τῆς ἑβδομάδος

ΚΥΡΙΑΚΗ, 20 ΙΟΥΝΙΟΥ.— Ἡ ἡμέρα αὐτὴ δὲν δέχεται πλανητικὰς ἐπιρροὰς σπουδαίας, οὔτε εἰς ποιότητα, οὔτε εἰς ἰσχύν. Σύνοδος Σελήνης—Ἄρεως πρὸ μεσημβρίαν, ἐπιδρᾷ ἀμφίβολα διὰ τὴν ἁρμονικὴν σύμπνοιαν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ. Ἐνδείκνυται ἀποφυγὴ προστριβῶν καὶ ἐκρήξεις ἀνυπομονησίας. Ἀργὰ τὴν ἑσπέραν τὰ πάντα βαίνουν κατ' εὐχήν, καὶ δύναταί της νὰ ἐπωφεληθῇ, ὅσον τὸ ἐπιτρέπει τὸ προκεχωρημένον τῆς ὥρας νὰ ἐπωφεληθῇ οἱασδήποτε εὐκαιρίας διὰ τὰς βλέψεις του.

ΔΕΥΤΕΡΑ, 21.— Ἡ πρωΐα σᾶς βρίσκει εὐδιαθέτους καὶ αἰσιοδόξους, σᾶς φέρνει καὶ ἀρκετὰ εὐχάριστα. Καταλληλότατον εἶναι τὸ ἀπόγευμα ἰδίως διὰ κτηματικὰς συναλλαγὰς καὶ διὰ πᾶν σχετιζόμενον μὲ τὴν γῆν καὶ τὰς ἀνοικοδομήσεις. Οἱ μόχθοι σας ἐπιβραβεύονται καὶ τυγχάνετε τῆς εὐνοίας τῶν πρεσβυτέρων σας. Εἶναι ἡ ὥρα νὰ κάμετε τὰς ἀγορὰς σας. Περὶ τὴν 9ην βραδυνὴν ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸ ζώδιον τοῦ καρκίνου, ἐγκαινιάζων τὸν τέταρτον κατὰ σειρὰν ἀστρικὸν μῆνα. Ἡ ἐπιρροή του διαρκεῖ μέχρι τῆς 23 Ἰουλίου, φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐφέτος κατὰ γενικὸν τρόπον, θὰ εἶνε μᾶλλον ἀγαθή.

ΤΡΙΤΗ, 22.—Ἀπὸ πρωΐας πρέπει νὰ εἴμεθα ἐπιφυλακτικοί, τόσον ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας ὅσον καὶ ἔναντι τῶν ἄλλων. Κρίσιμοι σεληνιακαὶ ὄψεις πρὸς τὸν Ἑρμῆν καὶ ἀργότερον πρὸς τὸν Ποσειδῶνα ἐπιδροῦν παραπλανητικὰ ἐπὶ τῆς φαντασίας καὶ τῆς σταθερότητος τοῦ χαρακτῆρος καὶ κλονίζουν τὴν ψυχικὴν καὶ ἠθικὴν ἰσορροπίαν. Προσοχὴ ἀπὸ ἀνειλικρινείας, ἀπάτας, καθὼς καὶ ἐπικινδύνους μεταπτώσεις τῶν διαθέσεων ,ὁρμῶν καὶ ἐνστίκτων.

ΤΕΤΑΡΤΗ, 23.— Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐπιβάλλεται ἀφ' ἑνὸς κάποια ἔντασις τῆς ἐνεργητικότητος, ἀφ' ἑτέρου ἐνάσκησις περισσοτέρας εὐθύτητος καὶ ἀνιδιοτελείας. Ἀργὰ τὸ βράδυ, λίαν καλὴ ὄψις —τρίγωνον Ἀφροδίτης — Ποσειδῶνος εὐνοεῖ καλλιτεχνικὰς προσπαθείας καὶ προάγει κερδοσκοπικοὺς συνδυασμούς, καὶ ναυτιλιακὰς ὑποθέσεις. Πάντως χρειάζεται προσεκτικότης, διότι ἡ ἐπίδρασις κατά τι χρονικὸν διάστημα εἶνε ἀνάμικτος μὲ ἄλλην, ὀλιγώτερον καλήν : Σελήνης — Ἡλίου, δυναμένην νὰ ἐπιφέρῃ ἀποτυχίας καθὼς καὶ βλάβας τῆς ζωτικότητος καὶ ἀτυχήματα.

ΠΕΜΠΤΗ, 24.— Αἱ πρωϊναὶ ὧραι ἐπιδροῦν κρισίμως ἐπὶ τῆς καλῆς ψυχικῆς διαθέσεως. Ἀποφεύγετε μελαγχολίαν, τὰς ὀνειροπολήσεις, ὡς ἐπίσης κάθε ἀντικοινωνικὸν αἴσθημα. Ἡ ἑσπέρα διαθέτει τοὺς περισσοτέρους πλέον ἐπιχειρηματικοὺς καὶ παραγωγικούς. Αἱ ἐμπνεύσεις εἶνε ἐπιτυχεῖς. Δύνασθε νὰ ἐπιληφθῆτε ὅ,τι νέου θελήσητε (ἰδίως τεχνικὰ καὶ ἠλεκτρικὰ πράγματα) ὅπως καὶ νὰ ταξιδεύσετε. Τρίγωνον Σελήνης — Οὐρανοῦ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 25.— Λαμπρὰ ἡμέρα. Ἀπὸ πρωΐας ἡ Σελήνη σχηματίζει διαδοχικῶς πρὸς τέσσαρας πλανήτας εὐνοϊκὰς γωνίας. Ποσειδῶνα — Ἀφροδίτην — Ἄρην καὶ τὸν τῆς μείζονος τύχης (ὅπως ἀποκαλεῖται) τὸν Δία. Ὅ,τι ἐπιχειρηθῇ σήμερον, κατὰ τὸ πλεῖστον, φέρει ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. Ταξίδια δύνανται νὰ ἐπιχειρηθοῦν εἴτε χάριν ἀναψυχῆς, εἴτε δι' ὑποθέσεις. Νέοι συνεταιρισμοὶ δύνανται νὰ δημιουργηθοῦν, καὶ ἀθλητικαὶ ἐπιδόσεις νὰ ἔχουν σημαντικότητα. Ἡ ἑσπέρα εἶνε ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὴ διὰ πνευματικάς, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὰς ἐπιδιώξεις.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 26.— Αἱ ἀσχολίαι τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἐκφεύγουν τῆς συνήθους ρουτίνας. Δὲν φέρουν ὅμως ἄμεσον ἱκανοποίησιν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναμένῃ κανεὶς κέρδη, ἀλλὰ νὰ ἀρκεσθῇ ὅτι ἐκτελεῖ ἕνα καθῆκον. Μόνον σκληρὰ ἐργασία δύναται νὰ ἀποδώσῃ. Ἐπίσης γεωργικαὶ ἐργασίαι εἶνε καλαί, ὄψις Σελήνης — Κρόνου.

Δρ. ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟΣ

□□□

Οἱ πιὸ πιστοί μας φίλοι

ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΤΩΝ ΣΚΥΛΩΝ

Ἄλλοτε ἐλατρεύοντο σὰν θεοὶ

Στὴν Περσία οἱ πυρολάτραι παριστῶσαν μὲ ἕνα σκυλὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Καλοῦ, ποὺ ἔρχεται σὲ βοήθεια τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ παλαίουν νικηφόρα κατὰ τοῦ Κακοῦ.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ξέροντας καλὰ τὶς ὑπέροχες ψυχικὲς ἰδιότητες τῶν σκύλων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους διατηροῦσαν πολλούς, θεοποίησαν τὸ ἀγαπημένο των ζῶον, ὑπὸ τὴν μορφὴ ἀνδρὸς ὀρθίου μὲ κεφαλὴν σκυλιοῦ ἢ τσακαλιοῦ. Ἰδιαιτέρα δὲ λατρεία ὑπῆρχε γιὰ τὴ θεότητα αὐτή, τὸν Ἄναβι καὶ μιὰ ὁλόκληρη πόλις ἐκτίσθη πρὸς τιμήν του καὶ ὠνομάσθη Κυνόπολις!

Ἄν, ὅμως, σήμερα δὲν λατρεύωμε σὰν θεοὺς τοὺς σκύλους, ἡ θέσις ποὺ κατέχουν τώρα εἶνε ἐπίσης ζηλευτή, ἀφοῦ ἀκόμη καὶ κλάδος τῆς ἰατρικῆς εἶνε ἀποκλειστικὰ ἀφιερωμένος σ' αὐτούς: ἡ κυνοτεχνία.

Στὴ Γαλλία, στὴν περιφέρεια τοῦ Παρισιοῦ, ὑπάρχουν 250.000 σκύλοι καὶ σ' ὅλη τὴ χώρα περὶ τὰ 4 ἑκατομμύρια, γιὰ τοὺς ὁποίους οἱ κάτοχοί των πληρώνουν τὸ σχετικὸ φόρο. Σ' αὐτοὺς δὲν ὑπολογίζουμε τοὺς ἀδέσποτους, τοὺς ἀλήτας, τοὺς ἐγκαταλελειμμένους καὶ γενικὰ ὅλη τὴ «χορεία» τῶν «χωρὶς ἀφέντη σκυλιῶν» ποὺ περιπλανᾶται νύχτα μέρα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἀναζητῶντας τὴν τροφή τους στοὺς ντενεκέδες τῶν σκουπιδιῶν. Εἶνε οἱ παρίαι τοῦ σκυλόκοσμου.

Τὸ ὅτι οἱ σκύλοι τυγχάνουν μεγάλων φροντήδων ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας γιατὶ καὶ συνέδρια γίνονται πότε—πότε, ποὺ ἀποφασίζουν γιὰ τὴν προστασία τῶν πιστῶν αὐτῶν συντρόφων τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ἐλευταῖο συνέδριο ἔγινε στὴν Φραγκφουρτη καὶ τὸ προσεχὲς—4ο κατὰ σειρὰ—θὰ γίνῃ στὸ Παρίσι. Λοιπὸν οἱ σκύλοι δὲν πρέπει νὰ παραπονοῦνται καὶ ἰδίως οἱ....Ἀμερικανοί, ἀφοῦ ὁ μπάρμπα—Σὰμ δαπανᾷ ἀπὸ τὸ ταμεῖο του περὶ τὰ 8 ἑκατομμύρια δολλαρίων ἐτησίως.

Καὶ τὰ ἀξίζουν.

Μὰ δὲν εἶνε ὁ πιὸ πιστὸς σύντροφος καὶ φίλος τοῦ ἀνθρώπου ; Καὶ ὅμως στὸ λεξικό, στὴ λέξι κ ύ ω ν, θὰ δῆτε μόνο: «γένος σαρκοβόρων, δακτυλοβατῶν, μὲ ὄνυχας οὐχὶ συσταλσίμους, περιλαμβάνον καὶ τὸν λύκον, τὴν ἀλώπεκα, τὸν θῶα κλπ.».

Φτωχὲ φίλε !

Ἡ γλῶσσα τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀνίκανη νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀξία σου. Σὺ θὰ προτιμοῦσες μία μόνο λέξι : σ κ ύ λ ο ς. Καὶ θὰ ηὐχαριστεῖτο γιατὶ αὐτὴ ἡ λέξις θυμίζει ὅλη τὴν ἀγάπη, τὴν πίστι, τὴν ἀπόλυτη τὴν χωρὶς ἐπιφυλάξεις, ποὺ κλείνει ἡ ψυχή σου. Ὅποιος καὶ νᾶσαι : ντανουὰ ἢ φόξ, μπουλντὼγκ ἢ πεκνουά, ἅγιος μπερνάρδος ἢ γκέκας, νέα—γῆ ἢ λεβριὲ ἢ ἀκόμη καὶ ἀλήτης, χωρὶς «ράτσα» εἶσαι τὸ ἴδιο πιστὸς στὸν ἄνθρωπο. Γιατὶ αὐτὸς εἶνε ὁ Θεός σου. Δὲν τοῦ ζητεῖς τίποτε εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὅσων τοῦ προσφέρεις. Τίποτε. Οὔτε ἀκόμη ἕνα ξερὸ κομμάτι ψωμί. Κι' ἂν κοιμᾶσαι ἢ ἂν τρώγῃς ἢ ἂν παίζῃς, μιὰ μόνη πρόσκλησι τοῦ κυρίου σου σὲ κάνει ν' ἀφήσῃς ἀμέσως κάθε σου εὐχάριστη ἀσχολία—κι' εἶνε τόσο λίγες—γιὰ νὰ τρέξῃς γεμᾶτος χαρὰ καὶ χάδια καὶ οὐροχτυπήματα καὶ μικρὲς χαρούμενες κραυγὲς κοντά του.

Κι' ὅταν γυρίζετε ἀπὸ μακρινὸ ταξεῖδι ποιὸς σᾶς ὑποδέχεται ποιὸ θερμά;

Ἔλα δῶ, καλέ μου σκύλε. Κοιμόσουνα, ἔτρωγες, ἔπαιζες...Μόλις σὲ φώναξα ἦρθες. Πιὸ φωτεινό, πιὸ συγκινητικὸ ἀπὸ τὸ βλέμμα σου, μόνο ἕνα πρᾶγμα γνώρισα : Τὸ δροσερὸ ἀγκάλιασμα τῶν μικρῶν μπράτσων τοῦ παιδιοῦ μου, γύρω στὸ λαιμό μου.

Ἀλλὰ αὐτὰ τὰ ζῶα, τὰ τόσο διαφορετικά, στὴν «τάγια», στὸ χρῶμα, στὸ τρίχωμα, σ' ὅλα ,δὲν βρίσκουν ἀρκετὰ μονότονο καὶ πληκτικὸ τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν διπόδων, ποὺ ἡ φύσις τὰ κατεδίκαζε ν' ἀγαποῦν, ποὺ δὲν ξέρουν νὰ ἐκφράσουν τόσο καλὰ τὴ χαρά, τὴν ὀργή, τὸ μῖσος, καὶ ποὺ δὲν ἔχουν οὐρὰ νὰ τὴν φέρουν ἀπὸ κάτω, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ πηδήσουν, ποὺ δὲν ἔχουν, παρὰ μόνο τέσσαρα χρώματα ;

Τοὺς ἀνθρώπους ;

Ἀσφαλῶς.

ΡΟΖΕ — ΦΡΑΝΣΕ ΝΤΙΝΤΕΖΟ

Ο ΓΡΑΦΟΛΟΓΟΣ ΣΑΣ ΑΠΑΝΤΑ

Γ έ π α ν. Κρήτην.—Μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω σὲ σᾶς μιὰ μεγάλην ἀποκαρδίωσιν κυρίως μὲ τὸν ἑαυτόν σας. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἀσχοληθῆτε ὀλιγώτερον μὲ τὸ ἄτομόν σας καὶ περισσότερον μὲ ἄλλα πράγματα ποὺ νὰ σᾶς ἐνδιαφέρουν σιγὰ-σιγὰ τόσον, ποὺ ἀφ' ἑνὸς νὰ μετριάσετε τὴν ὑπερβολικὴν αὐτοπαρατήρησιν ἀφ' ἑτέρου νὰ σᾶς παρακινήσουν στὴν ἀνάπτυξιν μεγαλειτέρας καὶ κανονικωτέρας ἐνεργητικότητος. Μὴν ἀφήνεσθε σὲ αὐτὴν τὴν ἄγονον καὶ ἄμορφον κατάστασιν ὑπερευαισθησίας. Δὲν σᾶς φωτίζει, σᾶς ξεγελᾶ καὶ καταστρέφει καὶ τὸν χαρακτῆρα. Εἶσθε ἱκανὸς διὰ πολὺ καλλίτερα πράγματα.

Ἡ λ ί α ν Π. Π ε ι ρ α ι ᾶ.—Ὁ χαρακτήρ σας εἶνε κάπως δύσκολος νὰ ἑρμηνευθῇ ἀπὸ τὰς ὀλίγας γραμμὰς καὶ διὰ προχείρου παρατηρήσεως. Ἂν δὲν σφάλλω ἔχετε πρωτίστως τὸ οἰκονομικὸν πνεῦμα' ἐννοῶ ὅτι εἶσθε κατάλληλος δι' ἐμπορικὴν διαχείρησιν ὅπου ὄχι τόσον διὰ τῆς δραστηριότητος, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ μιᾶς συνδυαστικῆς καὶ προβλεπτικῆς ἱκανότητος θὰ ἠμπορούσατε νὰ ἐπιτύχετε. Τίποτε ἄλλο δὲν μπορῶ ἐδῶ νὰ σᾶς πῶ.

Σ—ς, Σ—ς.—Σεῖς δείχνετε προσεκτικότητα καὶ παρατηρητικότητα μεγάλην. Εἶσθε ὁ ἄνθρωπος ποὺ διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐντυπωτικῆς νοημοσύνης του ἠμπορεῖ νὰ συγκεντρώσῃ γνώσεις πολλὰς καὶ ἀξιολόγους. Λέγω ἀξιολόγους, διότι ὑποτίθεται ὅτι ἡ συσσώρευσις κάθε εἴδους μαθήσεως δὲν ἀποτελεῖ μόρφωσιν ἀληθινὴν καὶ σεῖς φαίνεται νὰ ἔχετε ἐξ ἐνστίκτου ἐκλεκτικότητα. Μάλιστα ἴσως ἔχετε καὶ ὡρισμένες συλλεκτικὲς μικρομανίες. Τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα φαίνεται ἐπίσης νὰ σᾶς ἀπασχολῇ καὶ νὰ σᾶς στενοχωρῇ κάπως. Τέλος, ὁ χαρακτήρ σας εἶνε σεμνὸς καὶ φιλότιμος καλὸς ἐπίσης παρὰ τὴν τάσιν κριτικῆς καὶ τὴν μὴ θέλησιν προσαρμογῆς ποὺ δείχνετε.

Ἐ λ ε υ θ έ ρ ι ο ς Σ.—Ὁ χαρακτήρ σας ἀκόμη εὑρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐξελίξεώς του. Αἱ ἐλπίδες ποὺ δίδουν εἶνε εὐοίωνοι. Ἠμπορεῖτε νὰ ὁλοκληρώσετε χαρακτῆρα ἀνθρώπου μὲ ἁρμονικὴν καὶ σύμμετρον ψυχικὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν. Ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀφεθῆτε στὴν ἀδράνειαν καὶ στὴν εὔκολον ἀπόλαυσιν. Πάντως φόβος μεγάλος γι' αὐτὸ δὲν φαίνεται διότι δείχνετε ἤδη ἀρκετὴν αὐτοσυγκράτησιν ὅπως καὶ περίσκεψιν καὶ καθαρότητα ἀντιλήψεως.

Δρ ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟΣ

Ἕνα νέον αἰσθηματικὸν περιπετειῶδες ἀνάγνωσμα

Η ΛΑΙΔΗ ΧΑΜΙΛΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΝΕΛΣΩΝ

Ὑπὸ τοῦ ἐπιφανους Ἄγγλου συγγραφέως Ἄρθουρ Πημπροκ - Στήβενσον

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ: Ἡ λαίδη Ἔμμα Χάμιλτων ἦταν κόρη τοῦ σιδηρουργοῦ Λάϊον ἀπὸ τὸ Φλίντσαϊρ καὶ ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἔδειχνε ἐξαιρετικὴν εὐφυΐαν.

Ὁ πρῶτος της ἐραστὴς ἦταν ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ Τζὼν Βίλλετ — Πάϋν, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκαμε καὶ μιὰ κόρη.

Ὁ Βίλλετ — Πάϋν τὴν πωλεῖ στὸν σὲρ Χάρρυ Φίδιρστον, ποὺ σὲ λίγο τὴν ἐγκαταλείπει τελείως μόνη μέσα στὸ Λονδῖνο, ὅπου τὴν συναντᾶ ὁ σὲρ Τσάρλ Γκρέβιλ, ποὺ τὴν παίρνει μαζί του καὶ τὴν κρατεῖ γιὰ πολὺν καιρό.

Ἀλλὰ κι' αὐτὸς μὲ τὴν σειρά του τὴν πωλεῖ στὸν θεῖο του τὸν πρεσβευτὴ Χάμιλτων, στὸ σπίτι τοῦ ὁποίου ζῇ εὐτυχισμένη.

Καὶ μιὰ μέρα, στὸν κόλπο τῆς Νεαπόλεως, φθάνει ὁ Νέλσων μὲ τὸν στόλο του.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐκείνη τὴ στιγμή, μέσα στὸ γενικὸ πένθος τῆς πόλεως, τριγυρισμένη ἀπὸ ὑπουργοὺς σκυθρωπούς, ποὺ δὲν σκέπτονταν παρὰ τὸν ἔρωτα, ἡ Ἔμμα βρίσκει ὅτι ἡ ζωή της κυλάει ἄχαρα. Μπροστὰ στὸν καλοκάγαθο σύζυγό της συμβαίνει νὰ χασμᾶται πότε-πότε, νὰ παραπονῆται, νὰ ὀνειρεύεται μιὰ χώρα ὅπου ἡ πολιτικὴ δὲν θὰ ἦταν μόνος λόγος τῆς ζωῆς.

Ἡ φοβισμένη καὶ ἐξηγριωμένη βασίλισσα πολλαπλασιάζει τὶς καταδίκες καὶ τὶς συλλήψεις ἐκείνων, ποὺ νομίζει ὅτι συνωμοτοῦν κατὰ τῆς μοναρχίας καὶ προκαλεῖ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν τὴν δυσαρέσκεια τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐγκατάλειψί της ἀπὸ τὰς γειτονικὰς Αὐλάς. Ἡ Ἔμμα πηγαινοέρχεται στὸ παλάτι. Μερικὲς φορὲς ἡ Μαρία — Καρολίνα τὴν φωνάζει νὰ πάῃ κοντά της καὶ τὶς νύχτες ἢ γιατὶ ὑποφέρει ἀπὸ ἡμικρανίες ἢ γιατὶ ἔχει ἀνάγκην τῶν συμβουλῶν της.

—Ὁ διπλωμάτης δὲν εἶμαι ἐγώ, ἀλλὰ σύ, Ἔμμα, ἔλεγεν ὁ σύζυγος, ποὺ χάρις σ' αὐτὴ μάθαινε ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς Αὐλῆς. Σὺ μόνη, μὲ τὴ γοητεία σου.

Μετὰ τὴν ναυμαχία τοῦ Ἀμπουκίρ.

—Ἡ νίκη τοῦ Μὶλν, λέγει ἡ Ἔμμα γρήγορα —γρήγορα.

Ὁ Ὀράτιος Νέλσων, μονόφθαλμος, μ' ἕνα χέρι, ἀλλὰ δοξασμένος, ἀναγγέλλει στὴν ἐπιστροφή του σ' ἐκείνη, ποὺ ἡ θύμησίς της φώτιζε καὶ τὶς πιὸ σκοτεινές του ὧρες. Τῆς γράφει:

«Θὰ μπορέσω τώρα νὰ σᾶς δείξω τὰ λείψανα τοῦ Ὀρατίου Νέλσων. Ἐλπίζω ὅτι ἡ κατάστασίς μου δὲν θὰ σᾶς ἐμποδίσῃ νὰ μὲ δεχθῆτε πάλι καλά. Γιατὶ ἡ βλάβες αὐτὲς εἶνε σημεῖα τιμῆς».

Ἡ Νεάπολις φωτίζεται, ἀνθοστολίζεται καὶ περιμένει μὲ ἀγάπη τὸν νικητὴ τοῦ Ἀμπουκίρ. Στὴν πρόσοψι τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας κρέμασαν ἕνα σταυρὸ τῆς Μάλτας μὲ τὰ ἀρχικά: (Η. Ν.), τὰ ὁποῖα πολλοὶ ἀγνοοῦντες τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ Νέλσων, τὰ παίρνουν σὰν τὰ ἀρχικὰ τῶν Χάμιλτων καὶ Νέλσων, μπερδεύοντες στὸν ἐνθουσιασμό τους τὰ δυὸ θρυλικὰ πρόσωπα.

Ἡ Ἔμμα εἶνε κοντὰ στὴ βασίλισσα σ' ἕνα ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ παλατιοῦ. Τὰ κόκκινα φανάρια φωτίζουν τὶς μεταξωτές των ρόμπες καί, ἐκεῖ — κάτω, πέρα ἀπ' τοὺς κήπους, ἡ στέγες τῶν λευκῶν μεγάρων, ἡ ἀκτὴ τοῦ Κάπρι. Ἡ βασίλισσα μιλάει καὶ παίζει νευρικὰ μὲ τὰ διαμάντια τῶν δαχτυλιδιῶν της.

—Ἔμμα;... Ἔμμα, δὲν μ' ἀκοῦτε;

Ἡ Ἔμμα ἀναταράσσεται καὶ σὰν νὰ εἶχε ἀπότομα ξυπνήσει, ζητάει συγγνώμην. Σκέπτεται τὸ μάτι τοῦ Νέλσων, τὰ παράσημα... «Τὸ πεπρωμένο μου θὰ μὲ φέρνῃ, λοιπόν, πάντα πρὸς τοὺς ναυτικοὺς μὲ τὸ νοσταλγικὸ βλέμμα»;

—Τί σκέπτεσθε; λέγει ἡ βασίλισσα.

—Τὴν ἀγάπη! ἀπαντᾷ ἡ Ἔμμα.

—Δὲν εἶνε καιρὸς γι' αὐτὲς τὶς σκέψεις, λέγει εὔθυμα ἡ βασίλισσα. Σήμερα δὲν πρέπει νὰ σκεπτόμαστε, παρὰ τὴ δόξα.

Ἡ Ἔμμα ἐξακολουθεῖ νὰ ὀνειροπολῇ. Ἡ φροντίδα γιὰ τὸ μέλλον, ἡ φιλοδοξία δὲν ἦταν πράγματα ξένα πρὸς τὶς σκέψεις ἐκεῖνες, τὶς ρωμαντικές. Ὁ Νέλσων εἶνε ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας, ὁ Χάμιλτων εἶνε πιὰ γέρος, αὐτὴ εἶνε τώρα στὴν ἡλικία, ποὺ ἡ γυναῖκες ἀνήσυχες γιὰ μιὰ μόνωσι, ποὺ τὴν νομίζουν νὰ βρίσκεται πολὺ κοντά, ζητοῦν μιὰν ἀγάπη ποὺ θὰ συνεχίσῃ τὴν εὐτυχία. Ὅπως ἀκριβῶς τὰ μυρμήγκια κάνουν ἀπ' τὸ καλοκαίρι τὶς προμήθειές των γιὰ τὸν χειμῶνα. Ὁ Χάμιλτων εἶνε περίπου ἑβδομήντα δύο χρόνων κι' ἐκείνη ἴσως τριάντα ἕξη.

Τὶ διαφορά !...

☙

Ὁ σὲρ Οὐΐλλιαμ περιμένει τὴν πρεσβευτῖνα, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν κατορθώνει νὰ διαλέξῃ ἕνα καπέλλο καὶ ἀργεῖ· οἱ γραμματεῖς, οἱ ἀκόλουθοι, οἱ λακέδες καὶ τὰ ἄλογα περιμένουν. Πρέπει στὶς δυόμισῃ ἡ πρεσβεία νὰ εἶνε ἕτοιμη νὰ ὑποδεχτῇ στὴν ἀποβάθρα τὸν ἥρωα τοῦ Νείλου. Ναί, ἀλλὰ πρέπει πρὸ πάντων νὰ εἶνε ὡραία ἡ Ἔμμα καὶ τὸ καπέλλο της νὰ τῆς πηγαίνῃ καλά. Ἐμφανίζεται ἐπὶ τέλους : καπέλλο μπλέ, ἐσάρπα ρόζ...πρέπει νὰ εἶνε ὡραία στὰ μάτια τοῦ Χάμιλτων καὶ τῶν γραμματέων, ποὺ τὴν χαιρετοῦν. Ἕνας δομέστικος τῆς γεμίζει τὴν ἀγκαλιὰ ἀπὸ κόκκινα ρόδα.

Στὸ πέρασμα τῶν ἁμαξῶν οἱ δρόμοι εἶνε γεμᾶτοι κόσμο καὶ πνιγμένοι στὶς σημαῖες. Τὸ πλῆθος ἀνευφημεῖ. Γιὰ νὰ περάσῃ τὴ μικρὴ γέφυρα, ποὺ φέρνει στὴ ναυαρχίδα, ὁ βασιλῆας τῆς δίνει τὸ χέρι καὶ μὲ τὰ λουλούδια της φθάνει γεμάτη συγκίνησι μπροστὰ στὸν ἥρωα, ποὺ ἁπλώνει τὸ μεγάλο του χέρι. Δὲν ἔχει παρὰ ἕνα χέρι, ἀλλὰ ἕνα χέρι τόσο δυνατό...Οἱ ἀξιωματικοὶ περισυνέλεξαν τὰ ρόδα καὶ ὅλοι σχηματίζουν ἕνα κύκλο πέριξ ἐκείνης...Γιατὶ λιποθυμεῖ ; Σηκώνοντας τὰ μάτια στὸ πρόσωπο, ποὺ εἶνε σκυμμένο πάνω της, τὸ βλέπει ὡραῖο κι' ὠχρὸ καὶ ὠχριᾶ κι' ἐκείνη. Ὕστερα παίρνει τὰ λουλούδια της καὶ ἡ μουσικὴ ἀρχίζει.

Πάλι γιορτές, χοροί, δεῖπνα. Ὁ Νέλσων καὶ ἡ πρεσβευτίνα, πάντα κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον γνωρίζουν ὧρες ὑπέροχες, σιωπὲς ἐκμυστηρεύσεις, ἐλπίδες τρελλές. Αὐτοὶ οἱ δυὸ φιλόδοξοι, αὐτὲς ἡ δυὸ σπάνιες ὑπάρξεις ἦταν καμωμένες γιὰ νὰ συναντῶνται καὶ νὰ νοιώθωνται. Ἐκεῖνος, ὁμολογεῖ, ὅτι ἀπ' τὸ πρῶτο βλέμμα, τὴν ἐρωτεύθηκε τρελλὰ καὶ ὅτι ἡ θύμησίς της τοῦ φώτιζε τὶς πιὸ δύσκολες ὧρες του. Ἡ οἰκειότης, ἡ ἀνία τῶν τιμῶν μεγαλώνουν τὸ πάθος τοῦ θαλασσόλυκου. Δὲν προσπαθεῖ ν' ἀμυνθῇ καὶ μόλις προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὸν ἔρωτά του καὶ κάποτε γράφει σὲ μιὰ ἡμερησία διαταγή του πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς: «Θὰ καταλάβετε τὴν ἀσυναρτησία τῆς διαταγῆς μου, ὅταν σκεφθῆτε, ὅτι ἡ λαίδη Χάμιλτων ἦταν καθισμένη ἀπέναντί μου, στὸ τραπέζι...»

Ἡ Λαίδη Χάμιλτων προσευχομένη ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ναυάρχου Νέλσωνος.

Ὁ σὲρ Οὐΐλλιαμ, ποὺ ἐργάζεται πολύ, φαίνεται εὐτυχισμένος, ἀλλὰ πιθανώτατα δὲν εἶνε κουτός. Ὅταν ὁ ναύαρχος, ποὺ μένει στὸ δεύτερο πάτωμα τῆς πρεσβείας, τὸν βλέπῃ νὰ μεταβαίνῃ στὸ συμβούλιο, κατεβαίνει κοντὰ στὴν Ἔμμα, ποὺ βρίσκεται πάντα στὸ πιάνο, ντυμένη μὲ ἄσπρες δαντέλλες. Τραγουδεῖ Ἰταλιάνικες καντσονέττες καὶ δὲν παύει ὅταν ἐκεῖνος πλησιάζῃ, προσφέροντάς του σὰν πειρασμὸ τὸν λαιμό της, τὸν ὡραῖο κύκνειο λαιμό της. Χαμογελᾷ καὶ τοῦ τείνει τὸ χέρι. Ἐκεῖνος, πάντα μὲ τὴ χρυσοποίκιλτη στολή του, ἁρπάζει ἀπότομα τὸ χέρι, τὸ φιλεῖ, τὸ παρατηρεῖ καὶ τὸ πιέζει στὰ μάγουλά του. Καὶ ὅταν πότε - πότε τὸ ἀφήνῃ, σκύβει πάνω στὸν τράχηλο καὶ τραβάει κοντά του τὸ πρόσωπο μὲ τὰ κλειστὰ ἀπὸ εὐτυχία καὶ ἡδονὴ μάτια. Ἡ «θεία λαίδη» ζαρώνει πάνω στὰ χρυσάφια τῆς στολῆς, ξεφεύγει, ξαναγυρίζει, δίνει τὰ χείλη της.. Προσποιεῖται πὼς μεταρσιώνεται, ἀφοῦ εἶνε καὶ ρωμαντικὴ καὶ κοκέττα, ἀλλὰ κατὰ βάθος ἀμύνεται. Ἡ ἐπιφύλαξί της, ἡ σεμνότητά της δείχνουν μιὰ γυναῖκα, ποὺ ξυπνᾶ ὕστερ' ἀπὸ χρόνων αἰσθησιακὸ ὕπνο καὶ δὲν θέλει νὰ «καταληφθῇ ἐξ ἀπίνης». Ἢ μήπως φοβᾶται ν' ἀποκαλυφθῇ ὅτι ἄλλοτε ὑπῆρξε μιὰ ἁπλῆ παξιμάδα ; Ἀπὸ τὸ καιρὸ τοῦ γάμου της ἔγινε τελεία καὶ ἡ «μεγάλες κυρίες» τῆς Νεαπόλεως ὑποχρεώθηκαν νὰ ἀνακαλέσουν τὶς ταπεινές των κουρκουσουριές. Ὁ μεγάλος ναυτικὸς, ἐξαγριωμένος, βλέπει νὰ τριγυρίζουν τὴν ἀγαπημένη του ὑπουργοὶ καὶ διπλωμάτες καὶ ὡραῖοι κουφιοκεφαλάκηδες σενιόροι. Ὑποφέρει καὶ παραπονεῖται ὅτι δὲν τὸν ἀγαπᾷ. Πρέπει νὰ βρεθῇ ἕνα μέσον νὰ ζήσουν οἱ δύο των, μόνοι. Ἡ Ἔμμα ἔπεισε γρήγορα τὴν Αὐλή, ὅτι ὁ ἥρως κουρασμένος πιὰ καὶ ὄχι τέλεια θεραπευμένος, ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ φροντίδων. Οἱ Χάμιλτων θὰ τὸν πάρουν μαζί των στὸ Καστέλλα - Μάρε, ποὺ νοίκιασαν μιὰ βίλλα ἄσπρη μὲ ὑπέροχες τερράτσες. Τίποτε δὲν ἀκούεται· ἄλλο ἀπὸ τὴν βοὴ τῶν κυμάτων καὶ τῶν ἀνέμων. Ὁ σὲρ Χάμιλτων σὲ λίγο φεύγει γιὰ τὴ Νεάπολι, ὅπου τὸν καλοῦν ἐπειγουσες διπλωματικὲς δουλειές. Οἱ δύο ἐρωτευμένοι μένουν μόνοι, κάτω ἀπὸ τὰ προστατευτικὰ βλέμματα τῆς μίστρες Κάντογκαν, ποὺ δὲν εἶχε πεθάνει ἀκόμη, αὐτῆς τῆς γυναίκας, ποὺ τὸ ἐποπτικὸ βλέμμα δὲν διαφεύγουν οὔτε οἱ μάγειροι, οὔτε οἱ ὑπηρέτες, οὔτε ἡ καμαριέρες. Κανένας.

Ἡ Ἔμμα φροντίζει ἐπιμελῶς τὸν ἥρωά της, τὸν μονόφθαλμο, ποὺ μένει ξαπλωμένος κάτω ἀπ' τὶς λεϊμονιές. Ἀπέναντί της μιὰ μικρὴ ροδαλὴ πολιτειούλα ἀναρριχᾶται πάνω στὰ βράχια, ποὺ κρέμονται πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα. Ἡ Ἔμμα τραγουδάει τὸ τραγοῦδι τῆς Νίνα. Ἡ φωνή της μαλακώνει τὴν καρδιὰ τοῦ ἄνδρα. Βλέπει νὰ λάμπῃ ἀνάμεσα στὶς ἐλῆες τὸ λευκὸ φουστανάκι της καὶ ξέρει, ξέρει πὼς αὐτὸ τὸ λευκὸ φουστανάκι θὰ γίνῃ ἀναπόσπαστο μέρος τῆς μελλοντικῆς του ζωῆς. Ἡ καλλίτερα τῆς δόξας του. Τοῦ χρησιμεύει ὡς γραμματεὺς καὶ νοσοκόμος, εὐτυχής, ποὺ φροντίζει ὄχι μόνο γιὰ τὰ γεύματά του φροντίδες ταπεινές, ἀλλὰ καὶ γιατὶ μὲ τὶς θερμὲς θωπεῖες της, τὸν κάνει ν'ἀρέσῃ τὴ ζωή, τὴν ὠμορφιά. Ὁ ἄνθρωπος, γοητευμένος πιά, δὲν μπορεῖ νὰ φύγῃ παρ' ὅλο, ποὺ ἡ γυναίκα του καὶ οἱ φίλοι του τοῦ γράφουν ἔκπληκτοι : «Γιατὶ μένετε στὴ Νεάπολι; Ἡ μάχες τελείωσαν. Ξαναγυρῖστε..»

Ἡ Ἔμμα, ἄλλως τε, τοῦ ἀντιστέκεται ἀκόμη. Δίνει τὰ χείλια της, τὰ χέρια της...Ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸ σῶμα της. Ὅλα. Ἐν τούτοις τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ναυάρχου γιὰ τὴ Μάλτα, παίρνει τὴ μεγάλη ἀπόφασι : Νὰ δοθῇ...Κι' ἕνα βράδυ, ποὺ τὸ χωριὸ γιόρταζε καὶ ποὺ ὅλοι χαίρονται καὶ ἡ ἀγάπη ἦταν διάχυτη στὸν ἀέρα...

Ἀλλὰ οἱ Γάλλοι βαδίζουν κατὰ τῆς Νεαπόλεως. Ἡ βασίλισσα τρελλὴ ἀπὸ τὸ φόβο της, ζητεῖ κρυψῶνα γιὰ τὰ τιμαλφῆ της. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς Ἔμμας καὶ ὁ ζῆλος μὲ τὸν ὁποῖον θέλει νὰ ὑπερασπίσῃ μιὰ ἀγαπητή της ὑπόθεσι, δείχνουν σ' ὅλους, ὅτι ἡ γυναίκα αὐτὴ ἔχει μέσα της γενναιόφρονα συναισθήματα καὶ θάρρος. Καὶ εὐγνωμοσύνη. Αὐτὴ τὴν ἐποχή, εἶνε τώρα ἀληθινά, ἡ μόνη παρηγοριὰ καὶ ἡ μόνη χαρὰ μιᾶς Αὐλῆς καταρρεούσης. Ἡ βασίλισσα, ποὺ τὴν κάνει νὰ μοιράζεται τὶς φροντίδες της, τὶς ἀϋπνίες της, τὴν κάνει ἐπίσης νὰ μοιράζεται μαζί της τὴ δύναμι. Διπλᾶ βασίλισσα—ἀπὸ τὴ γοητεία της κι' ἀπὸ τὴ νέα της δύναμι—ἡ Ἔμμα λυπᾶται γιὰ τὸν καιρό, ποὺ μὴ ἀσχολουμένη μὲ τὴν πολιτικήν, ἀσχολεῖτο μὲ τὴν καλλονή της.

Ἡ ὑστερικὴ βασίλισσα ἔχει κρίσεις ὀργῆς ποὺ ὑποχρεώνουν τὸν μακρομύτη σύζυγο, τὸν ἐραστή της, τοὺς ὑπουργούς της, τὰ δεκατοχτὼ παιδιά της νὰ φεύγουν μακρυά. Πρέπει τὶς βραδυὲς τῶν κρίσεων ἡ Ἔμμα νὰ κοιμᾶται πλάϊ της καὶ κοιμᾶται πάνω σ' ἕνα σκληρὸ φωτέϊγ. Τὸ πρωῒ εἶνε ἡ ἴδια : φρέσκη καὶ χαρούμενη, σὰν χθές, ποὺ ἔκοβε λουλούδια στὸν κῆπο. Αὐτὴ διευθύνει τὶς ἀπογραφὲς καὶ ἀνακαλύπτει τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς ὑπηρέτη ἕνα γλοιώδη ὑπόνομο, χάρις στὸν ὁποῖο ἡ βασίλισσα θὰ μπορέσῃ νὰ φύγῃ πρὸς τὴ θάλασσα, χωρὶς νὰ ἀνησυχήσῃ ὁ λαός, συναποφέροντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ παλατιοῦ.

Πρέπει νὰ φύγῃ. Δὲν εἶνε μιὰ ἀναχώρησις, ἀλλὰ μιὰ ἀληθινὴ φυγή, ἕνας πανικός, μέσα στὴ χειμερινὴ ὁμίχλη, ποὺ κάνει τὸν οὐρανὸ ὑγρόν. Ὁ Νέλσων, ποὺ δὲν ἀγαπᾷ οὔτε τὴν Ἰταλία, «τὴ χώρα τῶν βιολιτζῆδων, τῶν ποιητῶν καὶ τῶν λωποδυτῶν», οὔτε τὴν αὐταρχικὴ βασίλισσα, δὲν δέχεται, παρὰ τὰς διαταγὰς τῆς Ἔμμας καί, πάνω στὸ πλοῖο του, δυσαρεστεῖται γιὰ τὴν ἐπαίσχυντη αὐτὴ φυγή, ποὺ ὑποχρεώνεται νὰ ὑποβοηθήσῃ.

Χωρὶς ὑπηρέτας, χωρὶς κρεββάτι, χωρὶς γιατρό, μ' ἕνα παιδί, ποιὰ ξεψυχᾶ—τὸν πρίγκηπα Ἀλβέρτον τὸν πιὸ μικρὸ γυιὸ τῆς βασιλίσσης καὶ τοῦ βασιλῆᾶ ἢ τοῦ ὑπουργοῦ Ἄκτον—ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἀφίνει τὴν Νεάπολι κάτω ἀπὸ τοὺς γιουχαϊσμοὺς καὶ τὰ σφυρίγματα τοῦ λαοῦ, ποὺ τέλος μυρίστηκε τὴν ἄνανδρη ἐγκατάλειψι. Τὸ πρωῒ μιὰ ἀντιπροσωπεία ἔρχεται καὶ παρακαλεῖ τὸν βασιλῆᾶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ τὴ χώρα.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἑπόμενο

Ἀνέκδοτα καὶ ἀστεῖα

Ἕνας περίεργος λογαριασμὸς

Ὁ ὑπάλληλος. — Ἐργάζομαι πολὺ κύριε, καθὼς καταλαβαίνετε καὶ πρέπει νὰ μοῦ ὑψώσετε τὸν μισθόν μου.

Ὁ προϊστάμενος.—Στάσου μιὰ στιγμὴ νὰ ἰδοῦμε. Ὁ χρόνος ἔχει 365 ἡμέρας δὲν εἶνε ἔτσι ;

Ὁ ὑπάλληλος.—Βέβαια.

Ὁ προϊστάμενος.—Λοιπόν. Κοιμᾶσαι ὀκτὼ ὥρας τὴν ἡμέραν ἔ ;

Ὁ ὑπάλληλος.—Μάλιστα.

Ὁ προϊστάμενος.—Ὀκτὼ ὧραι εἶνε τὸ ἓν τρίτον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ἓν τρίτον τῶν 365 εἶνε 122 ἡμέραι. Τώρα μᾶς μένουν 243 ἡμέραι, ἔ ;

Ὁ ὑπάλληλος.—Φυσικά.

Ὁ προϊστάμενος.—Ὀκτὼ ὧραι τὴν ἡμέραν ἀναπαύεσαι, δὲν εἶνε ἔτσι ; Αἱ ὀκτὼ αὐταὶ ὧραι, εἶνε τὸ ἕτερον τρίτον τοῦ ἔτους — δηλαδὴ 122 ἡμέραι.

Ὁ ὑπάλληλος.—Ἀκριβῶς.

Ὁ προϊστάμενος.—Ἀφαιρῶντας τὰς 122 ἡμέρας ἀπὸ τὰς 223 μᾶς μένουν 121, ἔ ;

Ὁ ὑπάλληλος.—Σωστά.

Ὁ προϊστάμενος.—Ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι τὴν Κυριακὴ δὲν ἐργαζόμεθα, ἔχομε 52 Κυριακάδες τὸ χρόνο ἀφαιρούμεναι ἀπὸ τὰς 121 ἡμέρας, μένουν 69 ἡμέραι.

Ὁ ὑπάλληλος.—Μάλιστα.

Ὁ προϊστάμενος.—Ἐπίσης τὸ Σάββατο τ' ἀπόγευμα δὲν ἐργαζόμεθα. Ἔχουμε 52 Σάββατα τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ εἶνε εἰκοσιέξ. Ἀφαιροῦντες τὶς 26 αὐτὲς ἡμέρες ἀπὸ τὶς 69 μᾶς μένουν 43.

Ὁ ὑπάλληλος.—Μάλιστα.

Ὁ προϊστάμενος.—Δεκατέσσαρες ἡμέρες τὸ χρόνο κατὰ τὰς διαφόρους ἑορτὰς δὲν ἐργαζόμεθα, ἀφαιροῦντες λοιπὸν κι' αὐτὲς ἀπὸ τὶς 43 μᾶς μένουν 29.

Ὁ ὑπάλληλος.—Λαμπρά.

Ὁ προϊστάμενος.—Ἐπίσης παίρνεις δύο ἑβδομάδες τὸ χρόνο ἄδεια. Ἀφαιρῶντας της ἀπὸ τῆς 29 μᾶς μένουν δεκαπέντε ἡμέραι.

Ὁ ὑπάλληλος.—Μάλιστα.

Ὁ προϊστάμενος.—Ἐπίσης ἔχεις μία ὥρα τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ γευματίσῃς, κι' αὐτὸ κάνει 14 ἡμέρες, ἀφαιρῶντας της ἀπὸ τὶς 15 μᾶς μένει μιά. Ἔ, τὴ μιὰ αὐτὴ ἡμέρα δὲν ἐργάζεσαι γιατὶ εἶνε Χριστούγεννα.....

Ὁ διευθυντὴς

Ὁ πελάτης.—Τὸν κύριον ἐκεῖνον ποὺ κάθεται στὸ στρογγυλὸ τραπέζι τὸν περιποιεῖσθε καλλίτερα ἀπὸ ἐμένα καὶ τοῦ δίνετε καλλίτερο φαγητό. Γιατὶ αὐτό ; Θὰ παραπονεθῶ. Ποῦ εἶνε ὁ διευθυντής.

Ὁ σερβιτόρος.—Εἶνε αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸ στρογγυλὸ τραπέζι κύριε....

— Τὸν πῆρε «ἐπὶ λέξει!»

— Τέλος πάντων, κύριε δικαστή, τὸ ὁμολογῶ, ὁρίστε, ἐγὼ τὰ πῆρα κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ λεφτά, ἀλλὰ γλέπεις ὅμως, κύριε δικαστή, ἔτσι εἶνε ὁ ἄτιμος ὁ παράς, ὅσα παραπάνω λεφτὰ ἔχεις, τόσο περισσότερα θέλεις.

— Ὀκτὼ μῆνες φυλακὴ — πόσους παραπάνω θέλεις νὰ σοῦ καθήσω ;

— Αἰωνιότης

Δυὸ σύζυγοι κάθονται δίπλα στὴν σόμπα. Ὁ καιρὸς ἔξω εἶνε μελαγχολικός. Καὶ ὁ σύζυγος ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν συννεφιὰ βαθειὲς σκέψεις.

— Μπορεῖς ἐσὺ νὰ τὸ φαντασθῇς τί μακρυὰ ποὺ εἶνε ἡ αἰωνιότης;

Καὶ ἡ σύζυγος γελῶντας :

— Μπορῶ θαυμάσια. Φθάνει νὰ θυμηθῶ μονάχα πόσος καιρὸς εἶνε ἀπὸ τότε ποὺ μ' ἀγόρασες τὸ τελευταῖο μου καπέλλο.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Οἰκογενειακαὶ περιπέτειαι τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ Η ΜΕΛΑΝΙΑ ΜΠΑΛΝΤΟΡ

Στὶς 29 Ἰουλίου 1824, ἐνῷ τὸ Παρίσι διατελοῦσε ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς εἰδήσεως τοῦ θανάτου τοῦ δουκὸς Μονπασιὲ, ἕνα παιδὶ ἔκανε ἀθόρυβα καὶ ταπεινὰ τὴν εἴσοδό του στὸν κόσμο ἀπὸ ἕνα ἁπλὸ δωμάτιο στὸ νούμερο 1 τῆς πλατείας τῶν Ἰταλῶν—νῦν πλατείας Μπουαλντιέ. Ἡ μητέρα: μιὰ ἀσήμαντη Γαλλὶς μοδίστα «κατ' οἶκον» καὶ ὁ πατέρας, ἕνας κάποιος κύριος Δουμᾶς, ὑπάλληλος, ὄχι διακεκριμένος, εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης. Ἐξεδήλωσε μιὰ χαρὰ μετρουμένη γιὰ τὴ γέννησι τοῦ «διαδόχου», στὸν ὁποῖον ἔδωσε τὸ ὄνομά του: Ἀλέξανδρος καὶ ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὸ ἐνεπιστεύθη στὰ στοργικὰ χέρια μιᾶς χωριάτισσας τῶν πειχώρων τῶν Παρισίων, ποὺ εἶχε καὶ καμμιὰ μισὴν ντουζίνα παιδιὰ ἀκόμη ν' ἀναστήσῃ. Ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ ὀνομαζόταν δεσποινὶς Ἴντα.

Τὴν ἄνοιξι, ποὺ πρώτη ἀκολούθησε τὴ γέννησι τοῦ παιδιοῦ, ἡ δεσποινὶς Ἴντα πῆγε καὶ τὸ ἐπεσκέφθη στὸ χωριὸ καὶ δύσκολα τὸ ἀνεγνώρισε. Ὁ μικρὸς Ἀλέξανδρος—θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανεὶς—μεγάλωνε μὲ τὴν ὥρα. Καὶ ἐπειδὴ τὸ χωριὸ ἦταν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἡ δεσποινὶς μαμὰ δὲν μποροῦσε νὰ πηγαίνῃ τακτικὰ καὶ τὸ παιδὶ ἤρχετο λιγώτερο συχνὰ στὸ Παρίσι. Ἔτσι τὸ παιδὶ γνώρισε γιὰ πραγματική του οἰκογένεια τὴ χωριάτικη ἐκείνη τῶν σκληρῶν καὶ ἀπότομων χωρικῶν. Μαζί της αἰσθανόταν ἄνετα. Σιγὰ-σιγὰ τὸ παιδὶ μεγάλωνε καὶ ἔγινε ἑπτὰ χρόνων, χωρὶς ἀκόμα νὰ ἔχῃ ἰδῆ τὸν πατέρα του καὶ μεγάλη χαρὰ τὸ πλημμύρισε ὅταν ὁ γεννήτωρ του φώναξε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ χωριὸ καὶ νὰ πάῃ στὸ Παρίσι. Πίστεψε πὼς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε ἀντικρύσει θὰ τοῦ ἐκπληροῦσε μονομιᾶς ὅλες του τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὰ τρελλὰ ὄνειρα, ἀλλὰ τί ἀπογοήτευσις ὅταν ἀντὶ τοῦ πατέρα του ποὺ περίμενε τρυφερὸ καὶ γλυκὸ, ἀντίκρυσε ἕνα κύριον ἀξιοπρεπῆ, ἀλύγιστο, σκληρὸ, ἀμίλητο: Ἔτσι εἶνε λοιπὸν οἱ μπαμπάδες;

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα κλείστηκε στὸ παιδαγωγικὸ σπίτι ἑνὸς κάποιου κυρίου Γκυμπὼ, ποὺ ἀνελάμβανε τὴν ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν, συνισταμένη στὴν πλήρη ἐλευθερία τοῦ παιδιοῦ μέσα σ' ἕνα ἀπέραντο περίβολο, νὰ κάμνουν ὅ,τι τοὺς κατέβαινε. Αὐτὸς, διάβολε, εἶχε ἄλλες ἀσχολίες. Ἔκανε διασκευὲς ἔργων γιὰ τὸ θέατρο.

Ἀπὸ παραδρομὴ ξεχάσαμε ν' ἀναφέρουμε πὼς ὁ πατὴρ Ἀλέξανδρος εἶχε γίνει ἐκείνη τὴν ἐποχὴ «μεγάλος καὶ τρανὸς», γιατὶ ὁ παλαιός του ἀφέντης δούκας τῆς Ὀρλεάνης ἄλλαξε ὄνομα κι' ἔγινε Λουδοβῖκος-Φίλιππος ὁ 1ος, ποὺ φυσικὰ δὲν ξέχασε καθόλου τὸν παληό του ὑποτακτικὸ, τὸν ὁποῖον καὶ διώρισε στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Παλατιοῦ. Καὶ—ἀκόμη—τὸν βοήθησε τὸ ἔργο του «Ἐρρῖκος 3ος» νὰ παιχτῇ ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Κωμωδία καὶ νὰ σημειώσῃ μιὰ πωτοφανῆ ἐπιτυχία. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ πατὴρ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς «γάφει μὲ τὴν ὀκᾶ» καὶ κερδίζει μὲ τὴ φοῦχτα. Γίνεται πλούσιος καὶ ἔνδοξος. Μιὰ φορὰ θυμᾶται τὸ παιδί του, τὸν παιδαγωγὸ καὶ ζητάει νὰ τοῦ τὸ φέρουν νὰ δῇ τὰς προόδους του.

Ὁ μικρὸς ἔρχεται δειλὸς καὶ συνεσταλμένος καὶ μπαίνει στὸ δωμάτιο τοῦ πατέρα του, ποὺ ὅμως πῆρε τὴ διαταγὴ νὰ ὀνομάζῃ: Κύριο.

Στὸ διάστημα ποὺ μορφωνόταν στὴ μάντρα τοῦ κ. Γκυμπὼ εἶχε κατορθώσει νὰ μείνῃ μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους συμμαθητάς του καὶ νὰ μελετάῃ λίγο - λίγο.

Ὁ πατέρας δὲν ἀπογοητεύεται ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τοῦ παιδιοῦ του καὶ αἱ συναντήσεις των πυκνώνονται κάπως. Βλέπει τὸ γυιό του νὰ εἶνε λιγώτερο παιδὶ καὶ περισσότερο ἄνδρας. Μιὰ μέρα μάλιστα τολμάει σὲ μιά του συνομιλία νὰ ἐκφράσῃ τὸ θαυμασμό του γιὰ τὸν «Αἰμίλιο» τοῦ Ζιραρντέν.

—Ἔτσι λοιπὸν μπορεῖς ἐσὺ νὰ καταλάβῃς τὸν «Αἰμίλιο» τόσο μικρὸς ποὺ εἶσαι;

—Βέβαια. Μήπως ἄλλως τε χρειάζεται νὰ εἶνε κανεὶς γέρος γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ θάρρος τοῦ Αἰμιλίου;

—Πῶς; Θαρραλέος ὁ Αἰμίλιος; Καὶ γιατί;

—Γιατὶ, ἁπλούστατα, τολμάει νὰ πάρῃ τὸ ὄνομα ποὺ ὁ πατέρας του τοῦ ἀρνεῖται.

Ἄγριο μάθημα...

Ὁ μεγάλος Δουμᾶς θὰ μείνῃ μιὰ στιγμὴ ἐννεὸς, θὰ παρατηρήσῃ μὲ ξαφνικὸ ἐνδιαφέρον τὸ παιδὶ ἐκεῖνο καὶ θὰ πῇ τὴ μεγάλη λέξι:

—Ἔχεις δίκηο, γυιέ μου...

Καὶ ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὑπῆρξαν ἐπισήμως δυὸ Δουμάδες, δυὸ Ἀλέξανδροι Δουμάδες.

Ὁ Ἀλέξ. Δουμᾶς υἱὸς ὅταν ἔγραφε τὴν «Κυρίαν μὲ τὰς Καμελίας».

Ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱός !

Ἡ τύχη τοῦ μικροῦ ἄλλαξε ἀμέσως. Ἔφυγε ἀπὸ τὴ μάντρα τοῦ Γκυμπὼ καὶ κλείστηκε στὸ ὀνομαστὸ κολλέγιο τοῦ Μπουρμπόν.

Ἀναπτύσσεται γοργὰ, πρὸς μεγάλην χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν τοῦ πατέρα του, ποὺ στὸν κύκλο του τὸ ὀνομάζει : «τὸ καλλίτερο ἔργο μου». Εἶνε μιὰ εὐτυχισμένη ἐποχὴ γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο-υἱὸ καὶ δὲν εἶνε παρὰ ἕνα σημάδι σκοτεινὸ στὴ ζωή του: ἡ μητέρα του ποὺ δὲν βλέπει, ποὺ δὲν δοκιμάζει τὰ τρυφερά της χάδια, τί γίνεται; Ἀλλὰ δὲν τολμᾷ ἀκόμη νὰ πῇ τίποτε στὸν πατέρα του...

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1843, ἀφοῦ πῆρε ὅλα τὰ βραβεῖα τοῦ κολλεγίου, κάνει τὴν εἴσοδό του στὸν κόσμο. Ὁ πατέρας του τὸ παίρνει μαζί του σὲ μιὰ γιορτὴ στὸ σπίτι μιᾶς κάποιας κυρίας Μπαλντόρ. Ἡ εἴσοδός των κάνει αἴσθησι, ἀλλὰ αὐτὸς σὲ λίγο δὲν βλέπει τίποτε ἄλλο ἐκεῖ μέσα παρὰ μόνον τὴν μικρὴ κόρη τῆς οἰκοδεσποίνης, τὴ Μελανία. Οἱ δυό των ἀπομονοῦνται κάπου καὶ συζητοῦν γιὰ ποίησι καὶ διάφορα ἄλλα.

—Διάβασα τὰ ποιήματά σας, τοῦ λέγει ἡ Μελανία, καὶ μοῦ ἄρεσαν πολύ.

—Εἶμαι εὐτυχὴς γιατὶ σᾶς ἄρεσαν...

Δὲν μπορεῖ νὰ πῇ τίποτε ἄλλο. Ἡ συγκίνησις τὸν συνέχει καὶ ἀργὰ τὸ βράδυ ὁ πατέρας του τὸν βρίσκει στὰ γόνατα τῆς μικρῆς Μελανίας νὰ ὁρκίζεται αἰώνια ἀγάπη.

Ἦταν τότε ἐκείνη δεκατεσσάρων χρόνων καὶ ἐκεῖνος δέκα ἑπτά.

Λίγες μέρες ἀργότερα ἡ μικρὰ ἐξομολογεῖται τὸ... πάθος της στὴ μαμά της καὶ τὴν ἐπιθυμία της νὰ τὸν νυμφευθῇ, ἀλλὰ ἡ κυρία Μπαλντὸρ ἀρνεῖται νὰ δώσῃ στὴν κόρη της σύζυγο ἐκεῖνον ποὺ ἀπὸ τὸν πατέρα του κρατάει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοὺς νέγρους τῆς Μαρτινίκας.

Ἀπογοήτευσις στὰ δύο μέρη.

Καὶ πιὸ πολὺ στὴν ψυχὴ τοῦ νέου Ἀλεξάνδρου. Φαίνεται ἀπαρηγόρητος. Ὁ πατέρας φοβηθεὶς τὸν παίρνει μαζί του σὲ μακρυνὰ ταξείδια. Φαίνεται νὰ ξέχασε, ἀλλὰ μόλις γύρισαν ἡ μελαγχολία πάλι τὸν κατέλαβε. Ἀλλὰ τώρα ὄχι γιὰ τὴν Μελανία, ἀλλὰ γιὰ κάποια ἄλλη γυναῖκα, μιὰ κάποια φτωχὴ καὶ λησμονημένη δεσποινίδα Ἴντα.

Τὴ μητέρα του.

Ἡ ἐξέγερσίς του γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἀδικία τὸν ἔκαμε μεγάλο. Ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ μεγάλος συγγραφεὺς καὶ ὄχι μέτριος «ἀματόρος», ἤθελε νὰ αἰσθάνεται τιμὴ ὅποιος τὸν πλησιάζει.

Πηγαίνει τώρα συχνὰ καὶ ξαναβλέπει τὴ μητέρα του, ποὺ τώρα ζοῦσε μιὰ ζωὴ τελείως φτωχὴ καὶ περιωρισμένη. Ἕνα σχέδιο γεννιέται ξαφνικὰ καὶ μεγαλώνει γρήγορα στὸ μυαλό του.

Καὶ σὲ μερικοὺς μῆνες ὁ συγγραφεὺς τῶν «Τριῶν Σωματοφυλάκων» ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸν συγγραφέα τῆς «Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας» παντρεύεται τὴν «δεσποινίδα» Ἴντα.

Ὅσο γιὰ τὴ Μελανία;

Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν τὴν λησμόνησε ποτέ του τελείως. Στὴ ζωή του πολλὲς γυναῖκες πέρασαν, ἀλλὰ ἡ ἀνάμνησις τῆς μικρᾶς Μελανίας γλύκαινε γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ τὶς ἀναμνήσεις του.

ΚΛΩΝΤ ΣΑΜΟΥΝ

ΑΙ ΑΝΑΡΙΘΜΗΤΕΣ ΤΑΒΕΡΝΕΣ

Πίνομεν πολὺ κρασί!.

Εἴμεθα λοιπὸν ὅλοι μπεκρῆδες ἢ ἁπλῶς μᾶς ἀρέσει τὸ κρασί. Γιατὶ πῶς θὰ ἐξηγηθῇ τὸ φαινόμενον ὅτι ὅλα τὰ μαγαζιὰ παντὸς εἴδους ἔχουν μεταβληθῆ σὲ κρασοπουλιά καὶ κάθε ἐπιχειρηματίας δὲν σκέπτεται τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τοῦ κρασιοῦ, τὸ ὁποῖον φυσικά, λόγῳ τῆς καταναλώσεώς του, θεωρεῖ ὡς μίαν θετικωτάτην καὶ ἀσφαλῆ ἐπιχείρησιν. Ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος — ἀρσενικὸς καὶ θηλυκὸς— βασανίζεται γιὰναὔρῃ ἕνα καλὸ κρασί. Ἀφίνω τοὺς συγχρόνους ποιητάς μας, οἱ ὁποῖοι δὲν παύουν νὰ μᾶς σερβίρουν στίχους πάντα στὸ κρασὶ καὶ στὰ ἀποτελέσματά του ἀφιερωμένους. Ἀκούσατε ἢ ἐδιαβάσατε τὰ τελευταῖα χρόνια ποίημα ἀγνό; Ὄχι! Ὅλα εἶναι... ρετσινωμένα, κρασωμένα ! Τώρα κάμετε μιὰ βόλτα σὲ ὁποιαδήποτε γειτονιὰ καὶ ὁποιαδήποτε ὥρα καὶ θὰ δῆτε πῶς θὰ βγῆτε...μεθυσμένοι. Καὶ πῶς μπορεῖ ν' ἀποφύγετε τὸ ποτήρι ἀφοῦ ὅπως προείπαμε παντοῦ πουλιέται κρασί. Δὲν ἐννοεῖται μπακάλικο χωρὶς κρασί, οὔτε καρβουνιάρικο, ἀλλ' οὔτε καὶ γαλακτοπωλεῖο. Παντοῦ «στίβες». Καὶ διαβάζομεν : «Κατάστημα ψιλικῶν καὶ κρασὶ νέκταρ»! ἢ «Πρατήριον ἄρτου καὶ κρασὶ κεχριμπάρι»! ἢ «Παγωτὰ καὶ ρετσίνα Μεσογείων»! ἢ «Ἐπιδιορθώνονται καρέκλες καὶ κρασὶ στὴν τρίχα»! κ. λ. π. Μ' ἄλλους λόγους σὲ ὅποιο μαγαζὶ μπῆτε γιὰ νὰ ψωνίσετε ἔστω καὶ καθαρτικὸ, θὰ βγῆτε τρικλίζοντας, γιατὶ θέλοντας καὶ μὴ θὰ δοκιμάσετε τὸ νέο βαρέλι ἢ τὸ «σῶσμα».

— Μοῦ δίνετε σᾶς παρακαλῶ ἕνα παγωτό ;

— Δοκιμάσατε, κύριε, πρῶτα τὸ νέο βαρέλι.

Καὶ τὸ νέο βαρέλι σᾶς φαίνεται πάντα καλό, διότι τὸ ὑποβάλλει ὁ καταστηματάρχης. Θέλετε δηλαδὴ καὶ πιστεύετε καὶ οἱ ἴδιοι ὅτι τὸ κρασὶ τοῦ παγωτατζῆ εἶναι καλὸ καὶ ρουφᾶτε μερικὰ κατοσταράκια στὸ πόδι, ἀντὶ τοῦ δροσιστικοῦ παγωτοῦ ποὺ εἴχατε ἀνάγκη νὰ πάρετε, γιὰ νὰ δροσισθῆτε.

— Μιὰ κουβαρίστρα καὶ μιὰ χτένα, κύριε φιλικατζῆ !

— Μάλιστα, κύριε.

Παίρνετε τὴν κουβαρίστρα καὶ τὴν χτένα καὶ ἑτοιμάζεσθε νὰ φύγετε, ὁ καταστηματάρχης ὅμως σᾶς προλαμβάνει :

—Ἔχω ἕνα «σῶσμα» στὴν τρίχα!

—Ἂς τὸ δοκιμάσωμε.

Καὶ τὸ δοκιμάζετε μὲ τὸ παραπάνω.

Καὶ εἰς τὸ γαλακτοπωλεῖον τώρα-

— Φέρε μου λίγες μαριδίτσες καὶ ἕνα κατοσταράκι. Δίπλα σας ὁ ἄλλος — ὁ ἄρρωστος —πίνει τὸ γάλα του καὶ ἐνῷ σεῖς ζητᾶτε καὶ δεύτερο καὶ τρίτο κατοσταράκι, σᾶς πιάνει λύπη γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ διπλανοῦ σας ποὺ πίνει γάλα.

— Ἔχω δυὸ καρέκλες χαλασμένες ,κύριε καρεκλᾶ. Περᾶστε ἀπὸ τὸ σπίτι μου νὰ τὶς πάρετε .

Καὶ ἡ ἀπάντησις :

— Ἔχω ἕνα κρασὶ ποὺ ἀνασταίνει ! Περᾶστε μέσα νὰ συμφωνήσωμε....

Περνᾶτε μέσα καὶ ὕστερα ἀπὸ ὧρες βγαίνετε ὀλίγον κόκκινος καὶ μερακλωμένος.

Σᾶς βεβαιῶ, δὲν ἔχω ἀκούσει ἄλλο διάλογο ἀπὸ τὸν παρακάτω :

— Βρῆκα, Κώστα, ἕνα «καλό».

— Μώρ' πέτυχα, Μῆτσο, ενα «ἀθάνατο».

—Θὰ σὲ πάω, Νίκο, σὲ «ἕνα», ποὺ ἀναστενάζει.

Καὶ ὅλα αὐτά, «καλό», «ἀθάνατο», «ἕνα», καὶ χίλιες δυὸ ἀκόμη λέξεις ὑπονοοῦν τὸ κρασί. Ὁ καθένας νοιώθει ὅτι δὲν πρόκειται ὁ φίλος του νὰ τοῦ συστήσῃ κανένα ζαχαροπλαστεῖο μὲ καλὰ γλυκά, ἀλλὰ μόνον κρασοπουλιά. Καὶ ἂν θελήσῃς νὰ συστήσῃς τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ κρασί, κινδυνεύεις νὰ παρεξηγηθῇς καὶ νὰ κάμῃς τὸν φίλο σου ἐχθρό.

Ἐλᾶτε τώρα στὸ κοσμικὸ σαλόνι.

— Κύριε Λελέ, τὶ κρασὶ προτιμᾶτε ;

— Ρετσίνα, ἀπ' αὐτὴ ποὺ πίνει καὶ ὁ φίλος μου Ντιντῆς.

Καὶ ὁ Λελές καὶ ὁ Ντιντῆς τὰ κοπανοῦν ἄγρια μέχρι πρωΐας.

Γιὰ τὸ κρασί, φίλοι μου, κάνετε δρόμους μακρυνούς. Γυρνᾶτε ἐπὶ ὧρες σὲ σοκάκια καὶ ταξιδεύετε ἀκόμα, γιὰ νὰ πετύχετε τὸ «καλό».

Ἡ ρετσίνα ἐπεβλήθη, φίλε μου, μοῦ ἔλεγε κοσμικὴ κυρία μὲ μιὰ σοβαρότητα ποὺ ἐπρόδιδε τὴν κατάστασιν.

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ, κυρία μου, τῆς ἀπήντησα.

— Νά, μοῦ ἐξήγησε. Ἂν δὲν πάρω ἕνα-δυὸ κατοσταράκια δὲν μὲ πιάνει ὕπνος.

Καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ποὺ δὲν βάζω «γουλιὰ» στὸ στόμα μου, τὴν ἔπαθα κάποια φορὰ σὲ ἕνα φαρμακεῖο νησιοῦ τοῦ Σαρωνικοῦ.... Ὁ φαρμακοποιός, πρώτης τάξεως ἄνθρωπος, εἶχε κάμει κρασιὰ δικά του. Ὅταν κάποια νύχτα τὸν ξύπνησα γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ καταπραϋντικὸ τῶν πόνων, μὲ κράτησε γιὰ λίγες στιγμές.

— Περίμενε δυὸ λεπτά, μοῦ λέγει.

Καὶ σὲ λίγο, ὦ Θεέ μου! Ἀντὶ τῆς ἀσπιρίνης ἢ τοῦ «κόκορα» μοῦ φέρνει μιὰ κανάτα κρασί λίγα καρύδια καὶ ἀρκετὰ μῆλα.

— Θὰ πιοῦμε λίγο.

— Μὰ πονῶ.

— Δὲν ἔχει σχέσι. Αὐτὰ ἄλλως τε εἶναι καταπραϋντικά. Καὶ ὢ τοῦ θαύματος ! Τὴν ἀσπιρίνη ἢ τὸν «κόκορα» τὰ ἀντικατέστησε ἡ ὡραία Αἰγινίτικη ρετσίνα.

Βλέπετε ὅτι οἱ μπεκρῆδες παραδέχονται ὅτι τὸ κρασὶ ἔχει θεραπευτικὲς ἰδιότητες. Ἄλλως τε, πολλοὶ ἰατροὶ καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Δοντᾶς συνιστοῦν λίγο κρασί.

Τὸ κρασὶ ὅμως δὲν εἶναι «πεζὸ» πιοτό. Θέλει δύναμι, σκέψεις, πνεῦμα, ψυχή. Διαβάσετε στὰ σταυρόλεξα: «Ποιὰ λέξι μεταχειρίζονται πολὺ οἱ μπεκρῆδες». Ἀπασχολεῖται λοιπὸν τὸ μυαλό. Θυσιάζετε φαιὰ οὐσία.

Καὶ γιὰ νὰ τελειώνομεν ἐπειδὴ ὅλοι εἴμεθα ρωμηοί !

—Πίνομεν, πίνετε, πίνουσιν...

Μ. ΜΑΓΚΛ.

ΑΙ ΠΡΟΔΟΙ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ἡ ἐνδοκρινολογία

Ἡ ἐνδροκρινολογία εἶνε πραγματικότης ἢ ἕνας ἐνθουσιασμὸς τῶν γιατρῶν, ποὺ τὴν ὑποστηρίζουν; Πολλὰ ἄρθρα ἔχουν γραφῆ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ σὲ ἐπιθεωρήσεις λίγο ἢ πολύ. Εἰδήσεις, ἀλλὰ ἀφοῦ ἴδιον τῆς δημοσιογραφίας εἶνε ἡ ἐνημερότης σὲ ὅλα τὰ ζητήματα, ἔκρινα καλὸν ν' ἀπευθυνθῶ στὸν ὑφυγητὴ Βίν'. ,Ἀλλὰ ὁ ὑφηγητὴς Βίν' ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ εἰδικοὺς στὸ ζήτημα αὐτό, δὲν ἀγαπᾷ τὶς συνεντεύξεις καὶ χρειάσθηκε πολὺς κόπος νὰ πεισθῇ νὰ μοῦ παραχωρήσῃ μερικὰ λεπτὰ, ἀλλὰ κατόπιν προηγουμένης συμφωνίας, ὅτι δὲν θὰ τοῦ ὑπέβαλα παρὰ ὡρισμένας ἐρωτήσεις.

Ἰδοὺ ἡ πρώτη :

—Ἡ Ἐνδοκρινολογία, γιὰ τὴν ὁποία τόσος πολὺς λόγος γίνεται τώρα εἶνε ἐπιστήμη νέα ;

—Ὄχι τελείως. Δὲν κάνουμε τώρα ἢ νὰ πραγματοποιοῦμε ἀρχάς, ἐκφρασθείσας ἀπὸ τὸν Κλὰντ Μπερνὰρ καὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἀκριβεῖς καθορισμοὶ ἀνάγονται στὸν Μαρόουν Σεκὰρ στὰ 1869. Εἴκοσι χρόνια ἀργότερα—στὰ 1889—ὁ μεγάλος αὐτὸς σοφὸς ἐγνώριζε στὸν κόσμον τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀναμνήσεών του ἐπὶ τοῦ ρόλου μερικῶν ἀδένων ἐσωτερικῆς ἐκκρίσεως. Ὁ Μαρόουν Σεκὰρ ἀπέδειχνε, ὅτι μερικοὶ νόσοι, δὲν εὑρίσκονται σὲ κάποια σχέσι μὲ τὴν πλημμελῆ λειτουργία, μποροῦσαν νὰ θεραπευθοῦν μὲ τὸ ἔκκριμα ἀδένος ζώου, διδόμενον εἰς τὸν ἀσθενῆ. Εἰς τὸ ἔκκριμα αὐτὸ ,τὸ περιέχον μιὰ ζωντανὴν ἐνεργητικότητα ἀπεκάλεσαν ὁρμόνην.

—Ἀπὸ πεντηκονταετίας ἡ ἐνδοκρινολογία ἔκαμε πραγματικὰς προόδους ;

—Βέβαια. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ὅλες. Ἀλλὰ, ἀσφαλῶς θὰ ξέρετε τὴν ἰσολίνην, ποὺ χρησιμεύει τόσο γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ παγκρεατικοῦ διαβήτου, τὴν κορτινην, ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει να παλαίσωμεν κατὰ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἀδένων καὶ ἄλλας.

»Εἶνε γνωστὸν, συνεχίζει ὁ κ. ὑφηγητὴς, ὅτι παιδιὰ, ποὺ γεννιῶνται ἀπὸ μητέρες ὑνοθωροειδικὰς εἶνε καχεκτικά. Ἡ φύσις κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην ἐκτελεῖ ἕνα πείραμα πλέον ἐπιτυχὲς ἀπὸ κάθε ἐργαστηριακὸν πείραμα. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς γυναικὸς λειτουργεῖ βάσει τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων, οἱ ὁποῖοι θέτουν εἰς κίνησιν ὅλες τὶς δυνατότητες τοῦ ὀργανισμοῦ.

—Καὶ ἂν μιὰ γυναῖκα ἔχῃ κακὴν ἐγκυμοσύνην ;

—Αὐτὸ συμβαίνει, γιατὶ οἱ ἀδένες δὲν λειτουργοῦν καλά. Δὲν παρέχουν τὴν ἀναγκαίαν βοήθειαν. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ὅλα τὰ φαινόμενα, ποὺ ἀνεκάλυψε ἡ ἐνδοκρινολογία, ὅτι λαμβάνουν χώραν στὸν ὀργανισμὸ τῆς ἐγκύου γυναικός. Ἐν τούτοις θὰ σᾶς ἀναφέρω μερικὰ στὴν τύχη, ὑπάρχουν, λόγου χάριν, μερικοὶ ἔμετοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κυοφορίας, ποὺ φαίνεται νὰ ὀφείλωνται εἰς κάποιαν ἐλαφρὰν ἀνεπάρκειαν τοῦ θυροειδοῦς ἀδένος.

Ἡ κατάστασίς των βελτιώνεται διὰ μεγάλων δόσεων αἵματος θυροειδικοῦ. Ἐπίσης ὑπάρχουν μερικὲς γυναῖκες φοβερὰ νευρικές, τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις βελτιώνεται πιθανῶς, γιατὶ χρησιμοποιοῦν τὴν ὑπερβολικὴν θυροειδῆ δραστηριότητά των.

—Ποιὰ εἶν τὰ μέσα, ποὺ τώρα κατέχει ἡ ἰατρικὴ γιὰ τὴ θεραπεία τῶν βλαβῶν τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων ;

—Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶνε περισσότερον γνωστὸν εἰς τὸ κοινὸν εἶνε ἡ ὀκοθεραπεία, ποὺ συνίσταται εἰς τὴν χορήγησιν εἰς τὸν ἀσθενῆ ἀδενικῶν ἐκκριμάτων, τὰ ὁποῖα τοῦ λείπουν. Ἡ ὀκοθεραπεία εἶνε παλαιὰ καὶ ὁ κόσμος καὶ πολὺ πρὶν γίνῃ ἐπιστημονικῶς γνωστὴ ὁ ρόλος τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων, οἱ ἀρχαῖοι ἀπέδιδαν θαυμασίας ἰδιότητας καὶ μερικὰ ὄργανα. Ἂν πρέπῃ νὰ πιστεύσωμεν τὸν Ὅμηρο, ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ὁ κένταυρος Χείρων γιὰ νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὸν Ἀχιλλέα τὸν ἔκαμε νὰ πάρῃ μυαλὸ ἀπὸ λέοντα. Ὁ Διοσκουρίδης, λίγο ἀργότερα, ἐθεράπευε μὲ ἐγκέφαλον τὸν τρόμον (τρεμούλιασμα) καὶ οἱ Ἄραβες παρεῖχαν τὸν πνεύμονα τοῦ σκαντζοχοίρου στοὺς φυματικούς. Ἡ ὀκοθεραπεία ὅπως τὴν ἐφαρμόζομε σήμερα εἶνε πιὸ συστηματική.

—Πρέπει νὰ πιστέψωμε στὶς τόσες καὶ τόσες φῆμες ποὺ κυκλοφοροῦν γι' αὐτὴν ;

—Τί νὰ σᾶς πῶ...Θυμυθῆτε τὴν ὀρροθεραπεία ποὺ ἐφήρμοσε ὁ Παστέρ, γιὰ τὶς ἐπιδημικὲς ἀσθένειες. Ἕνα παραλήρημα κατέλαβε τὸν κόσμο ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα, ἀλλὰ ἀργότερα ἀπεδείχθη ὅτι καὶ μερικοὶ ὀρροὶ ἔγιναν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἔ....λοιπόν, τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σήμερα μὲ τὴν ἐνδροκρινολογία. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ κάπως καταπληκτικὰ, ποὺ ἐπέτυχε παρήγαγον ἕνα ἐνθουσιασμὸ, ποὺ κινδυνεύει νὰ κάμῃ τὴν ἰατρικὴν ἀπαιτητικὴν ἀπέναντί της, νὰ τῆς ζητήσῃ δηλαδὴ πράγματα, ποὺ ὅμως δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τῆς δώσῃ. Γι' αὐτὸ πρέπει πρὸς τὸν παρὸν νὰ μείνωμε ἐπιφυλακτικοὶ καὶ νὰ περιμένωμε μ' ἐμπιστοσύνην τὴν τελευταία λέξι :

»....Ποὺ θὰ τὴν πῇ τὸ μέλλον....

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΤΟΥΡΖΙ

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ ΠΟΛΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΤΟ «ΤΕΧΝΗΤΟΝ ΨΥΧΟΣ»

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποὺ μετεφέρετο τὸ χιόνι σὲ φορτία καμήλων μέχρι τῶν τεραστίων συγχρόνων παγοποιείων.— Πῶς χρησιμοποιεῖται σήμερον τὸ «τεχνητὸν ψῦχος» σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς παραγωγῆς μιᾶς χώρας καὶ στὰ περισσοτέρας βιομηχανίας. Τί πρέπει νὰ γίνῃ καὶ στὴν Ἑλλάδα.

ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΙ... ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Ὁ πάγος ! Ὑπάρχει τίποτε πολυτιμότερον καὶ χρησιμότερον ἀπὸ αὐτὸν τώρα τὸ καλοκαῖρι ; Καὶ ὅμως ζῇ εἰσέτι δέσποινα γνωστῆς οἰκογενείας τῶν Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας δυὸ υἱοὶ εἶνε σήμερον ἱδρυταὶ καὶ μέτοχοι μεγάλου παγοποιείου, ἡ ὁποία, πληροφορηθεῖσα πρὸ τριακονταπενταετίας περίπου ἀπὸ τὴν ὑπηρέτριάν της ὅτι ὁ γειτονικὸς μανάβης ἀνήρτησε στὸ ὀπωροπωλεῖον του ἐπιγραφήν : «πωλεῖται πάγος», ἐσταυροκοπήθη καὶ ἀνεφώνησε :

—Ἀχρείαστος νὰ 'ναι παιδί μου...

Πόσο ἄλλαξαν τὰ πράγματα ! Τότε ἔψυχον τὸ πόσιμο νερὸ μὲ τὰ γνωστὰ πορώδη κανάτια τῆς Αἰγίνης. Σήμερον καὶ ὁ ἀπορώτερος ἀστὸς προμηθεύεται ἕνα μικρὸ κομμάτι πάγου γιὰ νὰ κάνῃ τὸ νερὸ ἢ τὸ κρασάκι του περισσότερον εὐχάριστο πρὸς πόσιν. Ἀλλὰ καὶ σὲ τί δὲν χρησιμοποιεῖται σήμερον ὁ πάγος ! Δὲν ὑπάρχει κλάδος τῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς στὸν ὁποῖον νὰ μὴν εἶνε ἀναγκαιότητος. Διότι μὲ τὸν πάγο δὲν ψύχουν μόνο πόσιμο νερὸ καὶ εὐφραντικὰ ποτά, ἀλλὰ κατασκευάζουν παγωτά, συντηροῦν εὐπαθῆ τρόφιμα, (κρέας, ψάρια, πουλερικά, κυνῆγι, φροῦτα κλπ.) συντηροῦν θεραπευτικοὺς ὀρροὺς καὶ παρασκευάσματα τῶν νοσοκομείων, διατηροῦν ἢ σώζουν ἀπὸ καταστροφὴ κρασιά, κατασκευάζουν χρώματα ἀνιλίνης καὶ τόσα ἄλλα. Ἀλλὰ ἂς πάρουμε τὰ πράγματα μὲ τὴν σειράν των.

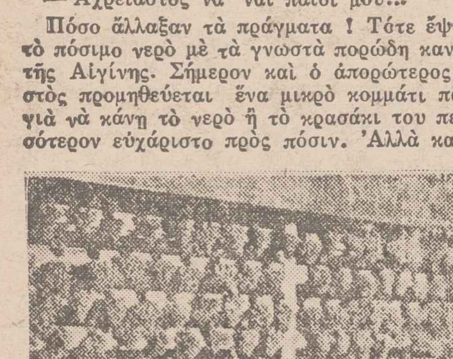

Σταφυλαὶ ἐντὸς ψυχροθαλάμου

ΤΟ ΤΕΧΝΗΤΟ ΨΥΧΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ.

Ἡ μέθοδος τῆς διὰ ψύξεως συντηρήσεως τῶν τροφίμων εἶνε ἀρχαιοτάτη. Στὴν Βίβλον π.χ. ἀναφέρεται ἡ χρῆσις χιόνος διὰ τὴν ψῦξιν τροφίμων. Ἡ τοιαύτη ὅμως μέθοδος συντηρήσεως ἦτο δαπανηροτάτη, καθόσον ἡ προμήθεια χιόνος, ἰδίως στὰ θερμὰ κλίματα, ὅπου εἶνε καὶ περισσότερον ἀναγκαία, ἦτο πολὺ δύσκολος. Οἱ ἱστορικοὶ ἀναφέρουν ὅτι ὁ Χαλίφης Μαχδῆς ποὺ ἤκμασε κατὰ τὰ ἔτη 775—785 μ. Χ. ἐπρομηθεύετο χιόνι ἀπὸ τὴ Συρία σὲ φορτία καμήλων. Στὰ βορειότερα κλίματα ἀποθήκευαν σὲ εἰδικὰς ἀποθήκας φυσικὸν πάγον ποὺ συνέλεγαν ἀπὸ τὰς λίμνας καὶ τὰ ποτάμια κατὰ τὸν χειμῶνα, μετεχειρίζοντο δὲ κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνας τοῦ ἔτους διὰ τὴν συντήρησιν τροφίμων.

Ἀλλὰ πῶς ἦλθε στὸν ἄνθρωπον ἡ ἰδέα νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν πάγον διὰ τὰ τρόφιμα ; Ἁπλούστατα : Αἱ κατὰ καιροὺς ἀναδύσεις ἀπὸ τοὺς τηκομένους πάγους τῶν βορείων χωρῶν πτωμάτων ζώων τὰ ὁποῖα παρέμειναν πεπακτωμένα μέσα στοὺς πάγους ἐπὶ πολλὰς χιλιετηρίδας—ὅπως ἐπὶ παραδείγματι, ἑνὸς πτώματος ἐλέφαντος στὴν Σιβηρίαν τῷ 1804, ἑνὸς πτώματος Δεινοθηρίου τοῦ Γιγαντιαίου, ζώου προϊστορικοῦ ποὺ ἀπετέλεσε στὸ 1850 θαυμασίαν τροφὴν τῶν Λαπώνων, ἑνὸς ἄλλου πτώματος μαστόδοντος τῷ 1868 κλπ.—ἔδωσαν ἀφορμὴν στὸ νὰ ἐξετασθῇ μὲ πολλὴ προσοχὴ τὸ ζήτημα τῆς συντηρήσεως τοῦ κρέατος διὰ τοῦ ψύχους.

Ἀλλὰ τὰ πτώματα αὐτὰ διετηρήθησαν ἐντὸς τοῦ πάγου μακρὰν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν πολλῶν βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδὲν, ἐνῷ ἡ συντήρησις μέσα σὲ ψυχροὺς θαλάμους ἢ σὲ ἑρμάρια ψυχόμενα μὲ χιόνι ἢ πάγο δὲν ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ της, παρὰ διὰ βραχύτατον μόνον χρόνον καὶ τοῦτο διότι ἡ μεγίστη ψῦξις τὴν ὁποίαν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπιτύχῃ μὲ τὴν χρῆσιν πάγου εἶνε +0 ἕως +20 Κ. Ἐκτὸς τούτου ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτυγχανομένη ψῦξις εἶνε πάντοτε ὑγρὰ, κατὰ συνέπειαν ἀκατάλληλος διὰ τὰ περισσότερα εἴδη τροφίμων διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται ξηρὰ ψῦξις.

Καὶ ἐδῶ ἐπενέβη ἡ νεωστὶ ἀναπτυχθεῖσα βιομηχανία τοῦ τεχνητοῦ ψύχους, ἡ ὁποία ἐπέτυχε κυριολεκτικῶς θαύματα. Ἀξίζει λοιπὸν νὰ ποῦμε μερικὰ πράγματα διὰ τὴν βιομηχανίαν αὐτὴν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας κατέστη σημαντικωτάτη.

ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΨΑΡΙΑ

Ὅπως εἶνε γνωστὸν τὰ τρόφιμα εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς ἀποτελοῦν τὰ 50—60 % τῆς ὅλης δαπάνης τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων. Ἔχει ὅμως κάθε χώρα τὰ κρέατα, τὰ ψάρια, τὰ φροῦτα, τοὺς καρποὺς, τὰ γαλακτερὰ καὶ ὅλες τὶς ἄλλες νωπὲς τροφὲς ποὺ χρειάζονται διὰ τὴν συντήρησιν τῶν κατοίκων της σὲ ὅσας ποσότητας εἶνε ἀναγκαῖαι μέσα στὰ ἴδια της τὰ ἐδάφη ἢ τὶς θάλασσες ; Ὄχι βέβαια. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ μεταφορὰ αὐτῶν τῶν εἰδῶν τροφίμων καὶ ἀπὸ ξένας χώρας. Καὶ ἐξησφαλίσθη χάρις στὴν παραγωγὴ τεχνητοῦ ψύχους

Ἡ πρώτη ἐπιχείρησις μεταφορᾶς κρέατος στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ποὺ ὑπεραφθονοῦσε, ἐπέτυχεν ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος τοῦ ἐμπορεύματος, ἀπέτυχεν ὅμως ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς. Τῷ 1878 ἕνας Γάλλος ἐφοπλιστὴς ὁ Ἰούλιος Καρρὲ ἐναυπήγησε στὴν Μασσαλίαν τὸ σκάφος «Παραγουάη» ποὺ τὸ ἐφωδιάσε μὲ ψυκτικὸ μηχάνημα δι' ἀμμωνίας. Μὲ τὸ σκάφος αὐτὸ μετέφερε τῷ 1879 ἀπὸ τὴν Λὰ Πλάτα στὴν Χάβρην δέκα χιλιάδες ἀρνιὰ ποὺ εἶχαν σφαγῆ πρὸ τριῶν μηνῶν. Τὸ κρέας αὐτὸ μετεφέρθη στὰς ἀγορὰς τῶν Παρισίων ὅπου ἐκρίθη ἀρίστης ποιότητος.

Μετὰ τὴν «Παραγουάην» ἐναυπηγήθησαν ἀμέσως ἕνα ἀγγλικὸν καὶ ἕνα αὐστραλιανὸν σκάφη, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν νὰ μεταφέρουν συνεχῶς σφάγια (ἀρνιὰ καὶ βόας) ἀπὸ τὴν Αὐστραλίαν στὸ Λονδῖνον σὲ ἀρίστη ἐπίσης ποιότητα. Ἀπὸ τότε τὰ ἀτμόπλοια—ψυγεῖα ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ὅπως εἶνε γνωστὸν εἰς ὅλους ἡ κατανάλωσις κατεψυγμένων κρεάτων στὴν Εὐρώπην εἶνε σήμερον κολοσσιαία.

Στὴν Ἑλλάδα ἡ χρησιμοποίησις τεχνητοῦ ψύχους διὰ τὴν μεταφορὰν σφαγίων ἐβράδυνε πολύ. Ἀκόμη καὶ σήμερον τὰ τῆς μεταφορᾶς τοῦ κρέατος δὲν ἔχουν ὀργανωθῆ κατὰ τρόπον ἐπιστημονικὸν καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτὴ ὀργανώσεως μᾶς στοιχίζε δεκάδας ἑκατομμυρίων κατ' ἔτος μὲ τὰς ὁποίας ἐπιβαρύνεται ἡ κατανάλωσις κρέατος. Τὰ ζῶα ἐπιβιβάζονται ἀπὸ τὴ μιὰ περιφέρεια τοῦ κράτους διὰ νὰ μεταφερθοῦν στὴν ἄλλη μέσα σὲ βαγόνια ἢ σὲ ἀτμόπλοια χωρὶς τροφὴ, χωρὶς νερὸ καὶ τόσο σφικτὰ ἐστιβαγμένα, ὥστε οὔτε νὰ κινηθοῦν μποροῦν, οὔτε ν' ἀναπνεύσουν ἐλεύθερα. Ἔτσι πολλὰ ζῶα ἀποθνήσκουν καθ' ὁδὸν, ὅσα δὲ μένουν χάνουν ἀσφαλῶς τὸ τέταρτον ἢ πέμπτον τοῦ βάρους των. Ἐκτὸς αὐτοῦ τὰ μεταφορικὰ τῶν ζώντων ζώων εἶνε κατὰ πολὺ ἀνώτερα τῶν ἐσφαγμένων. Ἕνα βαγόνι μπορεῖ νὰ μεταφέρῃ δύο ἕως τέσσαρες χιλιάδες κιλὰ ζώντων ζώων ἀναλόγως τοῦ μεγέθους των. Καὶ ὅμως τὸ αὐτὸ βαγόνι μεταφέρει ὀκτὼ χιλιάδας κιλὰ κρέατος, ἤτοι ἐσφαγμένων ζώων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀναλογία ζῶντος πρὸς κρέας εἶνε 50 % ἔπεται ὅτι ὁ ναῦλος τῶν ζώων εἶνε 4 ἕως 8 φορὰς ἀνώτερος τῶν ἐσφαγμένων.

Κάτι παρόμοιον συμβαίνει καὶ μὲ τὰ ψάρια. Ἕνας Ἰταλὸς εἰδικὸς ἰχθυολόγος ποὺ ἐμελέτησε πρὸ ἐτῶν τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας ἀπὸ ἀπόψεως ἰχθυοπαραγωγῆς εἶπεν ὅτι «οἱ ψαράδες μας ἔπρεπε νὰ μαζεύουν τὰ ψάρια μὲ τὰ καλάθια». Καὶ ὅμως ἐξ αἰτίας τῆς ἁλιείας μὲ δυναμίτιδα αἱ θάλασσαί μας εἶνε σχεδὸν στεῖραι καὶ ἔτσι ἀντὶ νὰ ἐξάγωμε ψάρια—τροφὴν ἐξαιρετικῆς θρεπτικῆς ἀξίας—ἀναγκαζόμεθα νὰ προμηθευωμέθα μέγα μέρος ἀπὸ αὐτὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἔτσι καὶ λίγο ψάρι τρῶμε καὶ πανάκριβα τὸ πληρώνομε. Ἰδού, π. χ. ἡ μέση ἐτησία κατανάλωσις ἰχθύων κατ' ἄτομον σὲ ἕξη χῶρες ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς στατιστικῆς συνταχθείσης πρὸ πενταετίας :

Νορβηγία ....,	229	χιλιόγρ.
Δανία	32.8	»
Ἀγγλία	30	»
Ὀλλανδία	23.4	»
Ἰταλία	16	»
Ἑλλὰς	3.8	»

Διὰ τὴν μεταφορὰν νωπῶν ἰχθύων ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν κατεσκευάσθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη ἕξη ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια—ψυγεῖα. Ἀπὸ αὐτὰ ὅμως ἀπέμειναν τὰ τέσσαρα, διότι τὰ ἄλλα δύο ἐπωλήθησαν στὴν Ἀλεξάνδρειαν.

ΑΛΛΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Ἀλλὰ μήπως εἶνε μόνον τὸ κρέας καὶ τὰ ψάρια στὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται τὸ τεχνητὸν ψῦχος; Στὴν βιομηχανίαν τοῦ ζύθου, ἐπὶ παραδείγματι παίζει πρωτεύοντα ρόλον ἡ τεχνητὴ ψῦξις, δὲν μπορεῖ δὲ νὰ ἐννοηθῇ ἐργοστάσιον σοκολατοποιΐας χωρὶς ψυκτικὰς ἐγκαταστάσεις. Στὴν οἰνοποιΐα διὰ τοῦ τεχνητοῦ ψύχους ἐπιτυγχάνονται τὰ ἑξῆς ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα : 1) Συμπύκνωσις τοῦ γλεύκους. 2) Διαύγασις τῶν οἴνων καὶ 3) Παλαίωσις τῶν οἴνων. Γενικῶς δὲ ποιὸ λίγο ποιὸ πολὺ ὅλα τὰ νωπὰ τρόφιμα ἔχουν ἀνάγκην τεχνητοῦ ψύχους, εἰς τρόπον ὥστε ἐνῷ μέχρι τοῦ 1910 δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἕνα συστηματικὸν ψυγεῖον στὴν Ἑλλάδα, σήμερον ὑπάρχουν στὰς Ἀθήνας καὶ στὸν Πειραιᾶ περὶ τὰ 20 ψυγεῖα συνολικῆς χωρητικότητος 100 χιλιάδων κυβικῶν μέτρων καὶ ἄλλα τόσα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Μπακαλιάρος, ρέγγες, χαβιάρια, τυριὰ, βούτυρα, φροῦτα κλπ. ποὺ ἄλλοτε κατέσχοντο ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν καὶ κατεστρέφοντο σὲ τεράστιες ποσότητες, τώρα σώζονται. Εὐπαθῆ ἐμπορεύματα βάρους πολλῶν χιλιάδων τόννων καὶ ἀξίας δεκάδων ἢ καὶ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων δραχμῶν εὑρίσκονται ἀσφαλέστατα ἀποθηκευμένα σὲ ψυχραποθῆκες χωριτηκότητος 200 χιλιάδων κυβικῶν μέτρων, ὅπου παραμένουν τελείως ἀνέπαφα καὶ σὲ καλὴν κατάστασιν, τροφοδοτοῦντα τὰς ἀγορὰς μας ἀναλόγως τῆς ζητήσεως.

Ἁλιευτικὸν σκάφος-ψυγεῖον

Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου εἶνε ἀνάγκη πολλὰ ἀκόμη νὰ γίνουν στὸν τόπον μας—ἰδίως διὰ τὴν συντήρησιν καρπῶν καὶ λαχανικῶν, ὅπως εἶνε τὰ σταφύλια, τὰ μῆλα, τὰ σῦκα, τὰ ροδάκινα, τὰ δαμάσκηνα, τὰ πεπόνια, τὰ καρπούζια ἢ ντομάτες, τὰ λεμόνια, τὰ βερύκοκα, τὰ κεράσια, τὰ βύσινα, τὰ πορτοκάλλια, καὶ τόσα ἄλλα θαυμάσια προϊόντα τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Μεγάλες παραγωγικὲς περιφέρειες ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται μεγάλας ζημίας—συχνὰ δὲ καὶ καταστροφὰς—ἀπὸ τὴν σῆψιν τῶν προϊόντων των, ἐλλείψει εἰδικῶν ψυγείων καρπῶν καὶ λαχανικῶν ποὺ ἀφθονοῦν στὶς διάφορες χῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ στὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Τέλος θ' ἀναφέρωμε καὶ τὴν ἀνθοκομίαν στὴν ὁποία ἡ βιομηχανία τοῦ τεχνητοῦ ψύχους ἔδωσε τεραστίαν ὤθησιν, τόσον διὰ τῆς συντηρήσεως κομμένων ἀνθέων, ὅσον καὶ διὰ τῆς παραγωγῆς ἀνθέων στὴν κατάλληλο ἐποχή.

Τοιουτοτρόπως σήμερον γίνεται ἐντεταμένη ἐφαρμογὴ τῆς βιομηχανίας τοῦ τεχνητοῦ ψύχους στὴν ἀνθοκομίαν τῆς Γερμανίας, τῆς Ὀλλανδίας, Ἀγγλίας, Γαλλικῆς Κυανῆς Ἀκτῆς κλπ. Τὰ περιζήτητα ἰδίως διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πρωτομαγιᾶς muguet, τὰ Majblumen τῶν Γερμανῶν, ποὺ πλημμυροῦν τὶς διάφορες ἀγορὲς τῆς Εὐρώπης, προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὶς τεράστιες ἀνθοκομικὲς ἐκτάσεις τοῦ Νωΰμπερτ τῆς Βορείου Γερμανίας. Τὰ ἄνθη αὐτὰ παράγονται σήμερον σὲ τεράστιες ποσότητες καὶ ἀποτελοῦν σημαντικὸν ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Γερμανίας. Στὴν ἑλληνικὴν ἀνθοκομίαν ἡ χρησιμοποίησις τεχνητοῦ ψύχους εἶνε ἀκόμη ἄγνωστος. Καὶ ὅμως δὲν χωρεῖ καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ εὔκρατον κλῖμα μας θὰ μποροῦσε νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐξαιρετικὰ ἡ ἀνθοκομία καὶ νὰ ἐξελιχθῇ, μὲ τὴν βοήθειαν εἰδικῶν ψυχραποθηκῶν, σὲ θαυμασίας βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις μὲ εὐρὺ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον.

Εὐτυχῶς ὅτι ὑπάρχει ἕνα..βιομηχανικὸν εἶδος στὸν τόπο μας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐπῆρε ἐξαιρετικὴν ἄνθησιν ποὺ τὴν ὀφείλει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνονστὸ...τεχνητὸν ψῦχος : Εἶνε τὸ πλῆθος τῶν «κατασκευαζομένων» ἐπιθεωρήσεων, ὀπερεττῶν καὶ ἄλλων «ἔργων» τοῦ ἐλαφροῦ μας θεάτρου μὲ τὰ ὁποῖα δροσίζονται οἱ Νεοέλληνες. Μέγα ὅμως δυστύχημα ὅτι ἀπὸ αὐτὴν τὴν...ἀποκλειστικότητά μας δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε ἐξαγωγήν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουμε τοὐλάχιστον τά...λεμόνια ποὺ μᾶς χρειάζονται.

Ο ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΣ

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Ἡ δύναμις τοῦ αἵματος

ΠΛΗΓΕΣ, ΠΟΥ ΑΙΜΑΣΣΟΥΝ ΕΚ ΝΕΟΥ

Τὸ ἀνθρώπινον αἷμα ἔπαιξε πάντοτε ἐνδιαφέροντα ρόλον εἰς τὴν μαγειαν, χάρις στὶς ἰδιότητές του ἀκόμη κακῶς καθωρισμένας. Οἱ μῦσται τῆς μαγείας τὸ μεταχειρίζονται καὶ πολλὲς φορὲς ἀποτελεσματικῶς. Ἰδοὺ ἕνα παράδειγμα ποὺ ἀναφέρει ἡ ἀστροσοφία, κατὰ μίαν ἐφημερίδα τῆς Ν. Ἀμερικῆς. Πρόκειται γιὰ γεγονὸς ποὺ ἔγινε μόλις πρὸ ὀλίγου.

Ὁ κ. Χ., μεγάλος γαιοκτήμων εἰς τὰς ἀκόμη ἡμιαγρίους περιοχὰς τῆς Βραζιλίας, δεχόταν ἕνα βράδυ τὴν εἴδησιν ὅτι ὁ στενός του φίλος κ. Ζὺλ Μ. ἦτο ἑτοιμοθάνατος καὶ τὸν ζητοῦσε κοντά του. Ἔφυγε ἀμέσως. Φθάνοντας ἐκεῖ ἔμαθε, ὅτι ὁ φίλος του εἶχε δεχθῆ μερικὲς σφαῖρες ἐκ τῶν ὄπισθεν καὶ ὅτι δὲν κατώρθωσε νὰ πῇ παρὰ μερικὲς λέξεις, μὲ τὶς ὁποῖες καλοῦσε τὸν φίλον του νὰ πάῃ ἐκεῖ.

Στὸ δωμάτιο ποὺ εἶχαν ξαπλώσει τὸν νεκρὸ, ὁ κ. Χ. διέκρινε στὴν πρώτη σειρὰ τῶν παρεστώτων μιὰ γρηὰ ποὺ εἶχε τὴ φήμη σπουδαίας μάγισσας στὸ μέρος ἐκεῖνο. Εἶχε ἤδη πολλὲς φορὲς τὴν εὐκαιρία νὰ κουβεντιάσῃ μὲ τὴν Ἰνδὴ μάγισσα, ποὺ μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ εἶπε, ὅτι ὑπῆρχε κάποια σχέσις μεταξὺ τοῦ αἵματος ποὺ τρέχει ἀπὸ τὶς πληγὲς τῶν φονευομένων καὶ ἐκείνων ποὺ προεκάλεσαν τὶς πληγές.

Ὑποψίες γιὰ τὸν φόνο βάρυναν ἰδιαιτέρως κάποιον ὑπηρέτη. Ἀλλὰ ἀποδείξεις δὲν ὑπῆρχαν. Λοιπὸν ὁ κ. Χ. τὸν κάλεσε μέσα στὸ νεκρικὸ θάλαμο καὶ μπροστὰ σ' ὅλους τὸν κατηγόρησε ὡς τὸν φονέα τοῦ κυρίου του. Ἐκεῖνος διεμαρτυρήθη ἐντόνως ἀλλὰ σὲ μιὰ στιγμὴ οἱ πληγὲς τοῦ νεκροῦ ξανάνοιξαν καὶ ἄρχισαν νὰ τρέχουν αἷμα. Ἔντρομος ὁ ὑπηρέτης ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ ζητοῦσε συγγνώμην...

Ἡ μάγισσα διηγήθη ἐπίσης στὸν κ. Χ. ὅτι καὶ ὅταν ζοῦσε μὲ μιὰ φυλὴ Ἰνδῶν πολλὲς φορὲς παρέστη σὲ παρόμοιες σκηνές.

Λοιπὸν εἶναι πράγματι ἔτσι; Ἂν συμβαίνῃ αὐτὸ, τότε θὰ πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς δραστηριότητος τοῦ αἵματος στὴν ἀγάπη ἢ στὸ μῖσος. Ἡ θέα ἑνὸς προσώπου ἀγαπητοῦ ἢ μισητοῦ προκαλεῖ μιὰ κίνησι τοῦ αἵματος ἀθέλητον. Ἀλλὰ ὑπάρχει εἰς τὸ αἷμα ἕνα αἴνιγμα πιὸ βαθύ. Τὸ αἷμα ἔπαιξε σπουδαῖον ρόλον στὴ μαγεία. Καὶ εἶνε τὸ αἷμα ποὺ καὶ ἂν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὶς φλέβες ἑνὸς ἀνθρώπου, μένει συνδεδεμένο μαζί του μὲ δεσμοὺς ἀόρατους. Καὶ ὅπως ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, ἐνεργεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πάρθηκε. Βάσει αὐτῆς τῆς μυστηριώδους ἰδιότητος διεπράχθησαν πολλὲς δολοφονίες μελῶν βασιλικῶν οἰκογενειῶν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα καὶ ἰδίως τῶν Πορτογάλων πριγκήπων κατὰ τὸ 1860. Ἀνακρίσεις δὲ ποὺ ἐνεργήθησαν, ἀπέδειξαν ὅτι τὰ θύματα γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγο, εἶχαν ἀφήσει νὰ τοὺς ἀφαιρέσουν ἐκ τῶν προτέρων αἷμα.

Μποροῦμε νὰ παρομοιάσωμε τὰ γεγονότα αὐτὰ πρὸς τὰ πειράματα ἑνὸς Γάλλου ἰατροῦ. Προαφήρεσε αἷμα ἀπὸ ἕνα κατάδικον ποὺ εἶχε πρὸ ὀλίγου ἐκτελεσθῆ, γιατὶ εἶχε διαπράξει μερικοὺς φόνους καὶ τὸ ἔφερε ἀμέσως σ' ἕνα γειτονικὸ σπίτι τοῦ μέρους τῆς ἐκτελέσεως. Τὸ μπουκαλάκι ποὺ περιεῖχε τὸ αἷμα ἐτοποθετήθη στὸ στῆθος μιᾶς γυναίκας εὑρισκομένης εἰς κατάστασιν ἡμιϋπνώσεως.

Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἄμεσον. Ἡ γυναίκα ἀνέζησε μὲ ἐξαιρετικὴν ζωηρότητα τὰ τραγικὰ πάθη ποὺ πλημμυροῦσαν τὴν ψυχὴ τοῦ ἐγκληματίου.

Ζῶμεν τώρα στὴν ἐποχὴ ποὺ κανεὶς δὲν διστάζει νὰ δώσῃ σ' ἕνα διευθυντὴ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου λίγην ποσότητα ἀπὸ τὸ αἷμα του. Ἂν ὁ ἐπιστήμων αὐτὸς ἦταν εἷς φοβερὸς μάγος... θὰ εἶχε ἀσφαλῶς στὴ διάθεσί του τόσες ἀνθρώπινες ὑπάρξεις, στὶς ὁποῖες θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιβάλῃ τὰ μαρτύρια τῆς ἐκλογῆς του. Εὐτυχῶς, ὅτι οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐργαστηρίων δὲν πιστεύουν στὴ μαγεία!

ΡΕΝΕ ΤΙΜΥ

* * *

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΤΟΣ

Ὁ Τοτός.—Μαμᾶ, θέλεις νὰ σφουγγίσω τὰ πιάτα ;

Ἡ μητέρα.—Ὄχι, παιδί μου. Σπάζεις τόσα πολλὰ κάθε φορὰ ποὺ ἐπιχειρεῖς νὰ μὲ βοηθήσῃς....

Ὁ Τοτός.—Ἔ, μικρὴ βοήθεια εἶνε αὐτὴ, μαμά μου ; Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ θὰ ἔχῃς ὀλιγώτερα.

Ἕνα ἀνάγνωσμα ἀσυλλήπτων περιπετειῶν

ΙΝΚΑ, Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

Τοῦ διασήμου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως **ΤΖΑΚ ΛΟΝΤΟΝ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τότε ὁ ἀνακόνδας, καθὼς μποξὲρ ποὺ ἐξαπολύει τὸ δεξί του χέρι, τεντώθηκε. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Ἄνθρωπος μὲ τὸ Μαῦρο Ἀστέρι μὲ μιὰ μανιασμένη κίνησι χτύπησε τὸ ἑρπετὸ στοὺς πρώτους σπονδύλους τοῦ λαιμοῦ. Τὸ χτύπημα δὲν προωριζόταν βέβαια νὰ σκοτώσῃ τὸ τέρας. Ἀλλὰ ἐκεῖνο σφυρίζοντας ἀπὸ λύσσα καὶ πόνο συνεπτύχθη σὲ τερατώδεις σπεῖρες, ἐνῷ ἡ οὐρά του ἐλεύθερη μαστίγωνε τοὺς κλάδους.

—Μπράβο! φώναξε ὁ Τζὰκ Μπρόνλι. Ἄς τελειώνωμε μ' αὐτὸ τὸ βρωμερὸ θηρίο, προτοῦ μᾶς ξαναφορτωθῇ.

— Ἀνωφελές. Πληγωμένο τὸ τέρας εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνο. Ἄς περιμένωμε.

Ὁ Ὕβ εἶχε δίκηο. Ὁ ἀνακόνδας ἐγκατέλειψε τὴ θέσι του καὶ βυθίσθηκε στὸ νερό. Στὸ πεδίο τῆς μάχης δὲν ἔμειναν γιὰ ἀνάμνησι τῆς τρομερῆς καὶ σύντομης πάλης παρὰ μερικὲς κηλῖδες μαῦρο αἷμα.

Συνέχισαν τὸν δρόμο των.

Τὸ βράδυ βρῆκαν πάλι μιὰ σπηλιὰ καὶ μπόρεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

Ὅταν ἔγινε πρωῒ—καὶ ἡ αὐγὴ στὴ ζούγκλα ἀναγγέλλεται πάντοτε ἀπὸ τὸ «τρομπιτέρος», τὸ παράξενο αὐτὸ πουλὶ—ξαναπῆραν τὸ δρόμα πρὸς τὴ σωτηρία ἢ τὸν ἀφανισμό. Σχεδὸν δὲν τοὺς ἔμενε τίποτε πιὰ νὰ τραφοῦν. Μιὰ τελευταία μπανάνα ἦταν προωρισμένη γιὰ τὸν Ἴνκα, ποὺ στὶς πλάτες τοῦ πατέρα του χαμογελοῦσε στὴ φύσι ποὺ κοιμόταν ξένοιαστα. Ἡ Φρὰνς εἶχε ἀρχίσει νὰ δείχνῃ σημεῖα κοπώσεως καὶ ὁ Τζὰκ Μπρόνλι—τὸ καταλάβαινε καλὰ ὁ Ὕβ—κατέβαλλε μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ μὴ δείξῃ ὅτι ἐξηντλεῖτο σιγὰ-σιγά.

Αὐτὴ ἡ τρίτη μέρα πορείας μέσα στὴ ζούγκλα ἦταν ἕνα ἀληθινὸ μαρτύριο. Τί θὰ γινόταν; Χωρὶς τροφή, χωρὶς τίποτε; Ἐν τούτοις ἔφθασε καὶ τὸ τρίτο βράδυ καὶ πάλι ζήτησαν καταφύγιο σὲ μιὰ σπηλιά, ὅπου καὶ χώθηκαν γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.

Πρῶτο νούμερο βάρδειας ἦταν ὁ Τζὰκ Μπρόνλι. Θὰ φρουροῦσε ὥς τὰ μεσάνυχτα. Οἱ ἄλλοι βυθίστηκαν σ' ἕνα ὕπνο βαθύτατο.

Ὧρες πέρασαν.

Χωρὶς νὰ καταλάβῃ πῶς, ὁ Ὕβ ξύπνησε. Τέντωσε τὸ χέρι του καὶ βεβαιώθηκε πῶς ὁ Ἴνκα καὶ ἡ Φρὰνς ἦταν κοντά του, ἀλλὰ στὸ ἄνοιγμα τῆς σπηλιᾶς δὲν ἔβλεπε τὸν Τζάκ. Ἀπὸ τ' ἀστέρια κατάλαβε πῶς ἔπρεπε νὰ ἦταν περασμένες ἡ δύο. Σύρθηκε ὥς τὴν ἔξοδο. Ὁ Τζὰκ δὲν ἦταν ἐκεῖ. Πῶς νὰ τὸν δῇ; Ν' ἀνάψῃ φωτιὰ ἦταν ἐπικίνδυνο. Οἱ Χιβάρος ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἔβλεπαν. Λοιπόν; Μὲ τὰ χέρια ψηλαφῶντας γύρω του προσπαθοῦσε ν' ἀνακαλύψῃ τὸν Τζάκ. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ φεγγάρι μέσ' ἀπὸ τὰ φυλλώματα τοῦ φώτισε τὸ μέρος καὶ μπροστά του διέκρινε ξαπλωμένο κάτω ἕνα μακρὺν ὄγκο. Ἔτρεξε. Ἦταν ὁ Τζάκ.

Ἀλλὰ λιποθυμισμένος; Νεκρός;

Τὸν σήκωσε καὶ τὸν μετέφερε στὴ σπηλιά. Τοῦ ἔτριψε τὰ χέρια. Σὲ λίγο ἐκεῖνος συνῆλθε. Τί εἶχε πάθει; Οὔτε ὁ ἴδιος δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πῇ. Μόνο ἐκεῖ ποὺ στεκόταν ὀρθὸς καὶ φρουροῦσε κατάλαβε νὰ τὸν πιάνῃ κάτι σὰν μέθη. Ὕστερα... δὲν θυμόταν τίποτε ἄλλο.

Ὁ Ὕβ κατάλαβε. Ὁ Τζὰκ εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ μιὰ νυχτερίδα ποὺ τρέφεται μόνο ἀπὸ αἷμα. Τὸ δάγκαμά της εἶνε ἀνεπαίσθητο καὶ δηλητηριῶδες. Ἀλλὰ ὄχι θανατηφόρο. Μόνο φέρνει μιὰ λιποθυμία. Ἀφοῦ πιῇ ὅσο αἷμα τῆς χρειάζεται, ἀφίνει τὸ θῦμα της καὶ φεύγει.

Ξημέρωσε.

Τώρα ἡ πορεία ἦταν πιὸ δύσκολη. Ὁ Τζὰκ μόλις κρατιῶταν στὰ πόδια του, γιατὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς νυχτερίδας δὲν εἶχε περάσει ἀκόμα. Ὅσο γιὰ τὴ Φράνς, αὐτὴ εἶχε διαπράξει τὴν ἀπερισκεψία νὰ βγάλῃ τὰ παπούτσια της καὶ τώρα προχωροῦσε κουτσαίνοντας καὶ σφίγγοντας τὰ δόντια της γιὰ νὰ μὴ φωνάζῃ.

Ξαφνικὰ καθὼς προχωροῦσαν ἄκουσαν πίσω τους θόρυβο θραυομένων κλάδων κι' ἀμέσως ὕστερα ἕνα βαρὺ γδοῦπο. Ἡ Φρὰνς καὶ ὁ Τζὰκ Μπρόνλι ἔτρεξαν νὰ κρυφτοῦν. Ὁ Ὕβ γύρισε πίσω καὶ βρέθηκε μπροστὰ στὸ ζεστὸ ἀκόμη σῶμα ἑνὸς πιθηκανθρώπου. Ἦταν πιὰ νεκρός. Τίποτε δὲν γινόταν. Καθὼς τὸν ἐξήταζε ἔγινε κάτωχρος. Ἕνα βέλος ἦταν σφηνωμένο στὸ στῆθος του. Τὸ κύτταξε: ἦταν ἕνα βέλος ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ Χίβαρος. Δηλητηριασμένο. Τίποτε δὲν σώζει ἀπ' τὸ θάνατο ὅποιον τὸ φοβερὸ βέλος πετύχῃ. Λοιπόν; Οἱ Χιβάρος βρίσκονταν στὰ ἴχνη των; Κι' αὐτὸ ἦταν μιὰ προειδοποίησις ὅτι δὲν τοὺς εἶχαν καθόλου χάσει, ὅτι βρίσκονταν στὸ ἔλεός των. Κι' ἤξερε καλὰ ὁ Ὕβ ὅτι οἱ Χιβάρος ἦταν ἀνελέητοι. Δὲν ζητοῦσε αὐτούς, ἀλλὰ τὴ Φρὰνς καὶ μόλις ἐκεῖνοι ἔκριναν κατάλληλο τὸν καιρὸ θὰ τὴν ἔπαιρναν. Τίποτε δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὴ σώσῃ. Τῶν δύο ἀνδρῶν καὶ τῆς Φρὰνς ἡ τύχη ἦταν τώρα ἀποφασισμένη κι' ἂν οἱ Χιβάρος δὲν τοὺς εἶχαν ἀκόμη ἐπιτεθῆ, ἦταν γιατὶ θυμόταν ἴσως ἀκόμη τὴν παληά τους φιλία μὲ τὸν Ὕβ. Ἀλλὰ τότε θὰ τοὺς ἄφηναν; Κι' ὁ Ἴνκα; Τί θὰ γινόταν ὁ Ἴνκα; Σὲ τί ἔφταιγε τὸ ἀγαθὸ πλασματάκι νὰ πέσῃ στὰ χέρια τῶν Χιβάρος, ποὺ καὶ γι' αὐτὸ δὲν θὰ αἰσθάνονταν κανένα οἶκτο;

Ὁ Ὕβ ἔκαμε γνωστὲς τὶς σκέψεις του στοὺς δύο φίλους του καὶ συνέχισαν τὸ δρόμο των μὲ τὴν καρδιὰ πιὸ σφιγμένη.

Σὲ λίγο ἡ Φρὰνς βγάζοντας μιὰ κραυγὴ ἔπεσε κάτω. Ἔτρεξαν κοντά της. Ἕνα στραγγάλισμα τοῦ ποδιοῦ της. Ἀδύνατο νὰ βαδίσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατο νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Ὁ Τζὰκ πρῶτος τὴν ἅρπαξε στὰ χέρια του, τὴν ἔφερε στοὺς ὤμους του καὶ καταβάλλοντας ὑπεράνθρωπες προσπάθειες προχώρησε. Ὕστερα τὴν πῆρε ὁ Ὕβ, δίνοντας στὸ Τζὰκ τὸν Ἴνκα. Ἀλλὰ αὐτὸ πόσο θὰ διακοῦσε; Καὶ νά... πάλι μόλις προχώρησαν λίγο ἕνας συριγμὸς ἀκούστηκε καὶ ἕνα βέλος πῆγε νὰ φυτευθῇ στὸν κορμὸ ἑνὸς δένδρου. Δεύτερη προειδοποίησις: «Εἴμαστε πάντα ἐδῶ!» Καὶ ὅμως κανένας κρότος, κανένας θόρυβος μέσα στὰ φυλλώματα δὲν ἀκουγόταν.

Τὰ πράγματα χειροτέρευαν.

Ὁ Ὕβ μὲ τὴν Φρὰνς στὴν ἀγκαλιά του δὲν μποροῦσε νὰ προχωρήσῃ οὔτε γρήγορα, οὔτε νὰ πάῃ μακρυά. Ὁ Τζὰκ δὲν βρισκόταν σὲ καθόλου καλὴ θέσι. Μόλις κρατιῶταν στὰ πόδια του. Ἡ Φρὰνς κατάλαβε τὴ δύσκολη θέσι τῶν δύο ἀνδρῶν.

—Σᾶς κάνω νὰ μὴν μπορῆτε νὰ προχωρήσετε. Ἂν βροῦν ἐμένα οἱ Χιβάρος δὲν θὰ σᾶς καταδιώξουν ἄλλο. Ἀφῆστε με ἐδῶ καὶ σεῖς φύγετε, σωθῆτε... τοὺς εἶπε μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

—Εἶσθε τρελλή, Φράνς, εἶπε μὲ ἀγανάκτησι ὁ Ὕβ. Νὰ σᾶς ἀφήσωμε στὰ χέρια τῶν Χίβαρος; Θὰ κάμωμε ἕνα πρόχειρο φορεῖο καὶ θὰ σᾶς κρατοῦμε καὶ οἱ δυό. Ἢ θὰ γλυτώσωμε ὅλοι ἢ κανείς. Εἶνε ὁ νόμος τῆς ζούγκλας.

Πράγματι στάθηκαν καὶ ἔκαμαν ἕνα πρόχειρο φορεῖο, ὅπου ξαπλώθηκε ἡ Φρὰνς καὶ προχώρησαν πάλι. Ἐν τούτοις ἡ νύχτα ἔφθανε κι' ἔρριχνε τὸν πέπλο της. Ἔπρεπε σὲ λίγο νὰ βροῦν μέρος νὰ κοιμηθοῦν. Ἀλλὰ τέτοιο μέρος δὲν ὑπῆρχε πουθενά. Ἡ Φρὰνς ξαναεῖπε:

— Ὕβ, Τζάκ, ἂν δὲν θέλετε νὰ μὲ ἀφήσετε στὰ χέρια τῶν Χιβάρος, σῶστε με, κάντε το

Ἦταν φρικτὸ νὰ τὴν ἀκούουν νὰ μιλῇ μὲ τὸν θρηνώδη ἐκεῖνο τόνο, ποὺ τοὺς σπάραζε τὴν καρδιά. Ὁ Τζὰκ τὴν διέκοψε ἀπότομα:

— Φράνς, σωπάστε, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ...

Φαινόταν μεθυσμένη ἀπὸ θυμὸ καὶ βάδιζοντας χειρονομοῦσε. Ἀλλοίμονο, μετὰ μιὰ στιγμὴ ἀργότερα, ἕνα νέο βέλος ἦρθε νὰ σφηνωθῇ μπροστά τους στὸν κορμὸ ἑνὸς φοινικοειδοῦς. Ἀκριβῶς πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια των.

Ὁ Τζὰκ γύρισε μ' ἕνα πήδημα καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἔρριξε μιὰ τουφεκιά.

Ἡ σφαῖρα πέτυχε; Δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ ξέρουν. Ἡ ἔκρηξις ὅμως, ἔσπασε τὴν ἀπελπιστικὴ σιωπὴ τῆς ζούγκλας. Κραυγὲς ἀκούστηκαν, κραυγὲς ἀπειλῶν καὶ ὀργῆς. Εἴκοσι πολεμικὰ τύμπανα ἀντήχησαν...

Ὁ Τζὰκ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ τρελλὸς ἀπὸ ὀργή. Τὰ τύμπανα ἀκούγονταν, ἡ κραυγὲς ἐπίσης, ἀλλὰ κανεὶς ἐχθρὸς δὲν φαινόταν.

— Θὰ εἶνε καμμιὰ ἑκατοστή, εἶπε ὁ Ὕβ, ἀλλὰ φωνάζουν γι' ἀνὰ φανοῦν περισσότεροι.

Καὶ σὲ λίγο:

— Τζάκ, μᾶς ἔχουν κυκλώσει. Πρέπει νὰ πεθάνουμε σὰν ἄνδρες. Σύμφωνοι;

Ἀπέθεσαν τὴ Φράνς, περισσότερο νεκρὴ παρὰ ζωντανή, στὴ ρίζα ἑνὸς «βαοβάβ», καὶ τῆς ἔδωσαν νὰ κρατάῃ τὸν Ἴνκα. Ὁ Ὕβ παρετήρησε, ὅτι ὁ Τζὰκ εἶχε σχεδὸν χάσει τὰ λογικά του, γιατὶ προχώρησε λίγο κι' ἄρχισε νὰ μιλάῃ μὲ ὠργισμένο τόνο πρὸς τοὺς ἀφανεῖς ἐχθρούς των:

— Ἄνανδροι! Βρυκόλακες! Δέκα ἐναντίον ἑνός! Ἐμπρός, λοιπόν... φανῆτε... ἐλᾶτε νὰ πολεμήσωμε. Λαγοί, ποῦ εἶστε!...

Οἱ Χιβάρος ἄκουγαν, πιθανῶς, μὲ τὴν πιὸ μεγάλη προσοχὴ τὸν λόγο αὐτόν, ἀπ' τὸν ὁποῖον δὲν ἐνοοῦσαν γρῦ. Ἡ σκηνή, ποὺ εὔκολα θὰ μποροῦσε νὰ περάσῃ γιὰ κωμική, ἦταν τραγική.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).

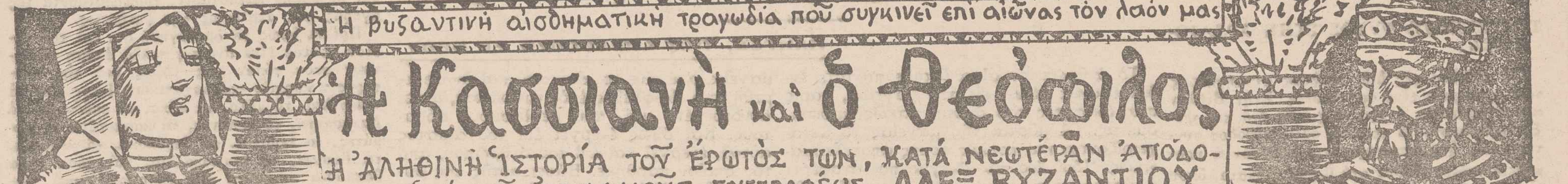

Ἡ βυζαντινὴ αἰσθηματικὴ τραγωδία ποὺ συγκινεῖ ἐπὶ αἰῶνας τὸν λαόν μας

Ἡ Κασσιανὴ καὶ ὁ Θεόφιλος

Ἡ ἀληθινὴ ἱστορία τοῦ ἔρωτός των, κατὰ νεωτέραν ἀπόδοσιν ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς συγγραφέως **ΑΛΕΞ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ**

Η ΦΥΓΗ

—Ναὶ νὰ πεθάνω. Γιατὶ νὰ ζήσω; Τὶ θέλγητρο μπορεῖ νἄχῃ γιὰ μένα τώρα ἡ ζωή; Μιὰ ἀτιμασμένη. Μόνο ὁ θάνατος θὰ μὲ λυτρώσῃ.

—Ἀφελής, ποὺ εἶσαι. Ἀλλὰ γιατὶ νὰ πεθάνῃς; Ἐπειδὴ βρέθηκε ἕνας ἄτιμος καὶ σὲ περιέπαιξε; Καὶ γιαὐτὸ ἀφαιρεῖς ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου τὸ δικαίωμα νὰ ζήσῃς; Ἀλλὰ ἡ ζωὴ σοῦ χαμογελᾷ ἐδῶ μπροστά σου. Δόσου σ' αὐτὴν κι' ὅλα θὰ ξεχαστοῦν.

Ἡ Κασσιανὴ δὲν μιλοῦσε.

Μόνο τὸν κύτταζε ἀφηρημένη καὶ φαινόταν πῶς ὁ νοῦς της ἦταν προσηλωμένος σὲ κάτι πολὺ μακρυνό, κάτι ποὺ τόσο ἀγαποῦσε, ἀλλὰ ποὺ, ἀλλοίμονο, δὲν θὰ ξαναγύριζε.

Ὁ Θεόφιλος κατάλαβε τὴν ψυχικὴ κατάστασι τῆς Κασσιανῆς, ποὺ τώρα δὲν χρειαζόταν παρὰ τὸ τελειωτικὸ κτύπημα γιὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ κάθε ἐπιφύλαξι, νὰ διώξῃ κάθε σκέψι ἀπὸ πάνω της γιὰ τὸν «φυγάδα»...

...Καὶ νὰ παραδοθῇ.

—Ἔλα, Κασσιανή, θεώρησέ με γιὰ λίγες στιγμὲς φίλο σου, εἰλικρινῆ σου φίλο, καὶ δέξου νὰ ἐξετάσωμε μαζὶ τὴν κατάστασι. Τὸ γεγονὸς εἶνε ἕνα: ὅτι ὁ Ἀκίλλας σὲ πώλησε σὲ μένα ἀντὶ τοῦ εὐτελεστάτου τιμήματος τοῦ βαθμοῦ τοῦ στρατηγοῦ. Ἀλλὰ μὴ ἀνησυχῇς. Κι' αὐτὸς δὲν θὰ μείνῃ ἀτιμώρητος. Ἐκεῖ ποὺ πάει θὰ βρῇ τὴν πληρωμή του. Δὲν πρόκειται νὰ γυρίσῃ ποτέ!...

—Ὤ!...

—Ναί. Ἐκεῖ στὴν Κρήτη τὸν περιμένει ὁ θάνατος. Οἱ Τοῦρκοι εἶνε σχεδὸν κύριοι τῆς καταστάσεως καὶ τὰ στρατεύματά μας δὲν διατηροῦν καμμιὰ ἐλπίδα ὅτι θὰ μπορέσουν νὰ νικήσουν. Ἡ τελευταία μας νίκη ἦταν χειρότερη ἀπὸ τὴν πιὸ ἐπαίσχυντη ἧττα. Μᾶς στοίχισε χιλιάδες ὁπλίτες καὶ δὲν ἔμειναν τώρα παρὰ ἐλάχιστοι. Πῶς λοιπὸν θὰ μπορέσῃ ὁ Ἀκίλλας νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῶν στιφῶν τῶν βαρβάρων, ποὺ ἔχουν πλημμυρήσει τὴν νῆσο; Ἔτσι λοιπόν, ὑπογράφοντας τὴν πώλησί σου, ὑπέγραψε συγχρόνως καὶ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του. Ἀλλὰ τώρα μένει ἕνα ἄλλο: μέσα σου φέρνεις τὸν καρπὸ τῶν ἐρώτων σας. Σὲ λίγο καιρὸ δὲν θὰ μπορῇς νὰ κρύβῃς τὴν ντροπή σου. Οἱ γονεῖς σου μὲ κανένα τρόπο δὲν θὰ δεχθοῦν νὰ κρατήσουν κοντά τους καὶ νὰ σκεπάσουν τὸ αἶσχος μιᾶς ἄτιμης κόρης. Τὶ θὰ γίνῃς; Ποῦ θὰ πᾷς; Ποιὸς θὰ σὲ προστατέψῃ; Κανεὶς στὸν κόσμο δὲν σοῦ μένει. Εἶσαι μιὰ ἔρημη καὶ δυστυχισμένη γυναίκα, χωρὶς τὸ παραμικρὸ στήριγμα. Εἶσαι σὰν ἕνα μικρὸ κλαράκι πάνω σὲ μιὰ βουνοκορφή, ποὺ ὁλημερὶς τὸ δέρνει ὁ ἄγριος ἀγέρας. Τί θὰ γίνῃ τὸ κλαράκι; Πόσο θ' ἀνθέξῃ; Πολὺ λίγο. Πάντως θὰ γκρεμιστῇ κάποτε...

— Ἄς γκρεμιστῶ κι' ἐγώ... ἂς πεθάνω, ψιθύρισε σὰν νὰ ξεψυχοῦσε ἡ ἄμοιρη.

—Ὄχι. Δὲν πρέπει νὰ πεθάνῃς. Κάποιος σοῦ μένει σ' αὐτὸ τὸν κόσμο νὰ σοῦ παρασταθῇ στὶς δύσκολες στιγμές σου, σ' ὅλη σου τὴ ζωή, κάποιος ποὺ σ' ἀγαπᾷ, ποὺ εἶνε τρελλὸς γιὰ σένα, ποὺ δὲν λογαριάζει τίποτε, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ σένα...

—Ἐσύ, κύριέ μου!...

—Ἐγώ, Κασσιανή. Ἐμπιστεύσου σὲ μένα τὴν τύχη σου, τὴ δυστυχία σου. Ἄφησε νὰ γίνω γιὰ σένα τὸ στήριγμα ποὺ σοῦ χρειάζεται στὴ δύσκολη αὐτὴ περίοδο τῆς βασανισμένης σου ζωῆς. Τί ζητάω; Τίποτε. Μόνο νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ σὲ λατρεύω.

—Τί δυστυχία!...

— Ἔχεις δίκηο, Κασσιανή. Εἶνε μεγάλη δυστυχία, ἀλλὰ εὐτυχῶς δὲν θὰ καταστραφῇς. Εἶμαι ἐδῶ νὰ σὲ προφυλάξω ἀπὸ κάθε κίνδυνο κι' ἀπὸ κάθε τρελλὴ ἀπόφασι.

—Καὶ τὶ πρέπει νὰ γίνῃ, βασιλεῦ;

Ὁ Θεόφιλος ἔμεινε λίγες στιγμὲς βαθειὰ σκεπτικός. Τὸ πρόσωπό του ἦταν σκοτεινιασμένο. Τὸ στόμα του σφιχτὰ κλειστό. Ἀπὸ κεῖνον αὐτὴ τὴν ὥρα ἐξαρτιῶταν ἡ τύχη τῆς Κασσιανῆς. Ἐκείνη τὸν κύτταζε κατάματα κι' ἦταν τόσο δυνατὴ ἡ συγκίνησι ποὺ τὴν κατεῖχε ἀκόμα ἀπὸ τὸ ἀναπάντεχο κακό, ποὺ τὴν βρῆκε, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ διαβάσῃ τὴν κακία, τὴ σκληράδα καὶ τὴν ἀπανθρωπιὰ στὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Θεόφιλου.

Τοῦ καταστροφέα της.

Σὲ λίγο ἐκεῖνος μίλησε:

—Αὐτὸ θὰ γίνῃ, Κασσιανή: Τώρα ἀμέσως, γιατὶ σὲ λίγο ἴσως θἆνε ἀδύνατο, θὰ μ' ἀκολουθήσῃς. Θὰ φύγῃς μαζύ μου, μακρυὰ ἀπ' τὸ σπίτι σου. Θ' ἀποχαιρετήσῃς γιὰ πάντα ὅλα αὐτὰ ἐδῶ τ' ἀγαπημένα σου πρόσωπα καὶ πράγματα, ποὺ ἀποτελοῦν γιὰ σένα τὸ παρελθόν. Ἕνας ἀδιαπέραστος πέπλος θὰ πέσῃ μεταξὺ αὐτῶν καὶ σένα. Ἕνας πέπλος, ποὺ τίποτε δὲν θὰ σοῦ θυμίζῃ τὸ κακὸ παρελθόν. Θὰ κυττάξῃς μπροστά σου, στὸ μέλλον, ποὺ ἀνοίγεται φωτεινὸ κι' εὐτυχισμένο. Τὸν καρπὸ τῆς ἀτιμίας, τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ θὰ σοῦ θυμίζῃ τὸν ἄπιστο ἐραστή, θὰ τὸν πετάξῃς μὲ μιᾶς ἀπὸ πάνω σου. Κι' αὐτὸ τὄνομά σου θὰ τὸ ξεχάσῃς. Θὰ λέγεσαι ἀπὸ δῶ καὶ πέρα Γλαύκη.

—Ἀλλὰ πῶς νὰ φύγω; Κι' οἱ γονεῖς μου;

—Ἔχεις δίκηο. Δύσκολα ξεχνιοῦνται δυὸ γέροι κι' ἀγαπημένοι γονεῖς, ποὺ σὲ τίποτε δὲν ἔφταιξαν. Ὅμως ἡ ἀνάγκη τὸ ἐπιβάλλει. Πρέπει!... Πρέπει ἡ καρδιὰ νὰ σφιχτῇ, νὰ πάψῃ νὰ χτυπᾷ γιὰ κάθε τι ἀγαπημένο. Πρέπει νὰ ξεχάσῃς. Μόνο ἔτσι θὰ σωθῇς.

—Θὰ σωθῶ!...

—Ναί. Θὰ σωθῇς καὶ θὰ ζήσῃς εὐτυχισμένη. Αὐτὸ σοῦ τὸ ὑπόσχομαι. Ἀλλὰ πρέπει νὰ πάρῃς τὴν ἀπόφασι. Σὲ λίγο θἆνε ἀργά. Θ' ἀρχίσῃ νὰ χαράζῃ κι' ἡ μέρα δὲν θὰ μπορῇ νὰ κρύψῃ τὴ φυγή σου.

—Τὴ φυγή μου!...

—Τὴ φυγή σου πρὸς τὴν εὐτυχία, πρὸς τὴ ζωή, Κασσιανή. Ἔλα, μὴν διστάζῃς. Μένοντας ἐδῶ σὲ περιμένει ἡ καταισχύνη, ἡ καταφρόνεια, ἡ δυστυχία. Μακρυὰ ἀπὰ δῶ εἶνε ἡ ζωή, ἡ χαρά, ἡ εὐτυχία... Ἔλα....

Σώπασε. Μπροστά του δὲν βρισκόταν πιὰ ἕνας ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἕνα πλάσμα τελείως ἐξουθενωμένο, ἄβουλο, ἀδύναμο. Ὁ ἴδιος λυπήθηκε γιὰ τὸ κατάντημα τῆς γυναίκας ἐκείνης, ποὺ λίγες μέρες πρὶν λαμποκοποῦσε ἀπὸ εὐτυχία καὶ ὠμορφιὰ καὶ τώρα ἦταν ἐκεῖ μαραμένη σὰν νεκρή, πλάσμα χωρὶς ζωή, χωρὶς τίποτε τὸ ἀνθρώπινο.

Ἀλλὰ τὸ φρικτό του πάθος δὲν τὸν ἄφησε νὰ σκεφθῇ ἀνθρώπινα καὶ παίρνοντας δυνάμεις ἀπ' τὴν ἰδέα τῆς ἀνέκφραστης ἐρωτικῆς πανδαισίας ποὺ τὸν περίμενε συμπλήρωσε:

»Γιατὶ διστάζεις; Καμμιὰ πιὰ ἐλπίδα δὲν σοῦ μένει. Σοῦ προσφέρουν τὴν εὐτυχία καὶ ἀρνεῖσαι. Μεῖνε ἐδῶ, ἀλλὰ σκέψου. Σκέψου τὴν καταισχύνη, τὴν προτιμότερη κι' ἀπ' αὐτὸν τὸν θάνατο, στὸν ὁποῖον ὅμως δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ δοθῇς, γιατὶ εἶσαι καμωμένη γιὰ τὴ ζωή, γιὰ τὴν ἀγάπη. Ἔλα. Οἱ γέροι γονεῖς σου εἶνε πιὰ στὰ χείλια τοῦ τάφου. Σὲ λίγον καιρὸ θὰ πεθάνουν καὶ θὰ μείνῃς τελείως μόνη. Τότε ποιὸν θἄχῃς;

—Ναί... ποιὸν θἄχω...

—Λοιπόν, ἀκολούθησέ με. Ἔλα κοντά μου, σὲ μένα ποὺ σ' ἀγαπῶ. Ἔλα καὶ μὴ σὲ φοβίζῃ τὸ μέλλον. Ἀργότερα θὰ μηνύσῃς, ἂν θέλῃς, στοὺς γονεῖς σου τοὺς λόγους ποὺ σ' ἀνάγκασαν νὰ πάρῃς τὴν μεγάλη ἀπόφασι. Ἔλα, σὲ λίγο θὲ προφθάνεις. Ἡ μέρα φτάνει καὶ θὰ σοῦ κόψῃ τὸ δρόμο. Κύτταξε ἐκεῖ πέρα ἀρχίζει νὰ χαράζῃ. Μόλις μᾶς μένει καιρός. Μὴν ἀργῇς.

Σίμωσε κοντά της καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τοὺς ὤμους. Ἐκείνη ἀνατρίχιασε καὶ σήκωσε τὰ μάτια της πρὸς τὸν οὐρανό. Τ' ἀστέρια ἔχαναν λίγο-λίγο τὸ ἀσημένιο του φῶς καὶ γινόταν ὠχρά. Μ' ἕνα ἀπότομο κίνημα σηκώθηκε, σφίχτηκε πάνω στὸ Θεόφιλο καὶ τοῦ ψιθύρισε:

—Ἐμπρός, ἂς φύγωμε... ἀλλὰ γρήγορα.

Ἕνα χαμόγελο διέστειλε τὰ χείλη τοῦ ἀπαίσιου βασιλῆ. Τὴν ἔσφιξε τότε κι' ἐκεῖνος πιὸ δυνατά, τὴ φίλησε στὸ στόμα, ποὺ ἐκείνη δὲν τοῦ ἀρνήθηκε κι' εἶπε:

—Ἔλα.

Ἔρριξε ἕνα τελευταῖο βλέμμα στὸ σπίτι ποὺ ὑψωνόταν σκοτεινὸ στὴν ἄκρη τοῦ κήπου, σκούπισε ἕνα δάκρυ καὶ χωρὶς νὰ πῇ λέξι τὸν ἀκολούθησε.

Ποῦ πήγαινε;

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

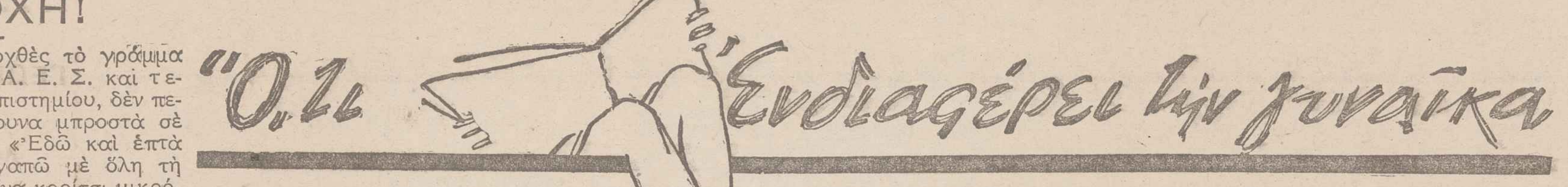

Ὅ,τι Ἐνδιαφέρει τὴν γυναῖκα

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΖΩΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ἀποσφραγίζοντας προχθὲς τὸ γράμμα τοῦ ἀναγνώστου του Α. Ε. Σ. καὶ τελειοφοίτου τοῦ Πανεπιστημίου, δὲν περίμενα, ὅτι θὰ βρισκόμουνα μπροστὰ σὲ τόσο σοβαρὴ περίπτωσι: «Ἐδῶ καὶ ἑπτὰ χρόνια ἀγάπησα καὶ ἀγαπῶ μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῆς καρδιᾶς μου ἕνα κορίτσι μικρότερό μου στὴν ἡλικία, ποὺ τυχαίνει νὰ εἶνε καὶ πρώτη μου ἐξαδέλφη. Ἡ ἴδια ἀνταπέδωσε τόσο δυνατὰ τὸν ἔρωτά μου, ὥστε μᾶς εἶνε ἀδύνατο νὰ ζήσωμε χωριστά. Δὲν εἶμαι ἀπὸ κείνους ποὺ παίρνουν τὰ πράγματα ἐπιπόλαια. Σᾶς μιλῶ σοβαρὰ καὶ εἰλικρινά. Ταιριάζομε τόσο πολὺ ὡς χαρακτῆρες, ὥστε μπορῶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι βρῆκα στὸ κορίτσι αὐτὸ τὴν ψυχὴ ποὺ μπορεῖ νὰ μὲ κάμῃ εὐτυχισμένο καὶ εἴμεθα τόσο ψυχικῶς ἡνωμένοι, ποὺ τίποτα δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ μᾶς χωρίσῃ. Οὔτε ὁ θάνατος. Στὸ διάστημα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ποὺ ἀγαπιόμαστε, τὴν ζήτησαν πολλοί, ἀλλὰ ἀπέρριψε ὅλες τὶς προτάσεις καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ πανδρευθῇ ἄλλον ἀπὸ μένα, ἀφοῦ κι' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ νυμφευθῶ ἄλλην. Μὴ μᾶς πῆτε νὰ ξεχασθοῦμε. Ὄχι: Χίλιες φορὲς ὄχι. Προτιμῶ νὰ μοῦ ἀφαιρέσουν τὴ ζωή, παρὰ νὰ χάσω τὸ κορίτσι ποὺ τόσο ἀγαπῶ. Σημειώσατε ὅτι ἡ ἀπόφασίς μας εἶνε νὰ ἑνωθοῦμε στὸ μέλλον, στὴ ζωὴ ἢ στὸ θάνατο.....». Εὐχαριστῶ πολὺ τὸν ἀναγνώστη μου γιὰ τὴν ἐκτίμησί του, ποὺ δείχνει σὲ μένα αὐτὸ τὸ γράμμα του, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει, ὅτι ἡ συμβουλὲς ποὺ δίνω ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ ἐκτιμοῦνται κατάλληλα ἀπ' ὅλους. Ὅπως κατάλαβα ἀπὸ τὸ γράμμα του, ἡ ἀπόφασί του εἶνε νὰ πάρῃ μὲ κάθε τρόπο — μὲ κάθε τρόπο — τὸ κορίτσι ποὺ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ σκέφτηκε κάποιο ἐμπόδιο ποὺ ἀναπόφευκτα θὰ παρουσιασθῇ μπροστὰ στὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι, τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ ἑνωθῇ; Μήπως ξέχασε ὅτι ἡ Ὀρθόδοξη Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀπαγορεύει αὐστηρὰ τὸ γάμο μεταξὺ πρώτων ἐξαδέλφων; Καὶ τί σκέπτεται νὰ κάμῃ ἂν τὸ ξέρῃ ἢ τώρα ποὺ τὸ πληροφορεῖται; Νὰ δημιουργήσῃ μήπως μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης μιὰ σχέσι ποὺ ἡ νομικὴ ἀποκαλεῖ σχέσι παλλακείας; Ἀλλὰ τότε, τί συνέπειες θἄχῃ ἡ ἀπόφασι αὐτή; Καὶ τὸ κορίτσι θὰ θελήσῃ; Ἢ μήπως ἔχει ὑπ' ὄψιν του νὰ ἀσπασθῇ τὴν Οὐνιτικὴ αἵρεσι, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κάμῃ αὐτὸ ποὺ θέλει, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, οἱ Οὐνῖται ἐπιτρέπουν τὸν γάμο μεταξὺ πρώτων ἐξαδέλφων καὶ ὑπάρχει μάλιστα στὴν Ἑλλάδα γνωστὸ παράδειγμα; Τὸ ξέρει αὐτό;

Συμπάθησα πολὺ τὸν ἀναγνώστη μου γιὰ τὴ δύσκολη θέσι ποὺ βρίσκεται καὶ θἄθελα μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν βγάλω ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο, ἀλλὰ ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει. Καὶ δὲν μένει παρὰ νὰ δεχθῇ καὶ ἡ ἄλλη. Καὶ φαντάζομαι πῶς δὲν θἄχῃ λόγους ν' ἀρνηθῇ. Ἄς μοῦ ξαναγράψῃ.

Ἡ ἀναγνώστριά μου **Μαραμένος Κρῖνος** μὲ παρακαλεῖ νὰ τὴν συμβουλέψω τί νὰ κάμῃ ἀφοῦ ἀγαπᾷ κάποιον φτωχὸ νέο, ποὺ οἱ γονεῖς της δὲν στέργουν νὰ τῆς τὸν δώσουν γιὰ ἄνδρα της. Μοῦ γράφει, ὅτι εἶνε «σεμνός, ἠθικὸς καὶ ἐργατικὸς καὶ τὸ μόνο του ἐλάττωμα εἶνε ὅτι εἶνε φτωχός, ἀλλὰ αὐτὸ τί σημασία μπορεῖ νὰ ἔχῃ στὴν ἀγάπη μας, κυρία Πηνελόπη; Μήπως τὰ πλούτη θὰ φέρουν τὴν εὐτυχία;...».

Συμφωνῶ. Ποτὲ τὰ πλούτη δὲν εἶνε ὁ ἀπαραίτητος ὅρος στὴν εὐτυχία δυό, ποὺ ἀγαπιοῦνται. Ἂν ἡ ἀναγνώστριά μου εἶναι βεβαία γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ φίλου της κι' ἂν κι' ἡ ἴδια θεωρῇ τὸν ἑαυτόν της ἀρκετὰ ἰσχυρό, γιὰ ν' ἀντιταχθῇ χωρὶς νὰ μετανοιώσῃ ἀργότερα, στὴ θέλησι τῶν γονέων της, δὲν ἔχει παρὰ νὰ τραβήξῃ τὸν δρόμο της, βεβαία, ὅτι θὰ εὐτυχήσῃ.

Τῆς τὸ συμβουλεύω μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ

Η ΜΟΔΑ

Καλοκαρινὰ στολίδια.— Ἡ φετινὴ μόδα παρουσιάζει ποικιλία ὄχι μόνον στὰ ὑφάσματα, ἀλλὰ καὶ στὰ γαρνιρίσματα, κυρίως δὲ ἐκεῖνο ποὺ ἐπιδιώκει εἶναι νὰ παρουσιάζῃ ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερα ὅμοια πράγματα.

Μπορεῖ στὶς γενικὲς γραμμὲς νὰ μοιάζουν δυὸ μοντέλα, ἂν προσέξωμε ὅμως θὰ ἰδοῦμε ὅτι ἕνα τιποτένιο πρᾶγμα τὰ κάμνει νὰ φαίνωνται ἐντελῶς διαφορετικά. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὡραιότερο ἀπ' ὅσα ἔχει παρουσιάσει ὡς σήμερα ἡ μόδα: τὸ νὰ μὴ δείχνῃ τὶς γυναῖκες ὁμοιόμορφα ντυμένες σὰν μαθήτριες παρθεναγωγείου. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ δὲν βλέπουμε πιὰ σὰν ἄλλοτε δύο ἀδελφὲς ντυμένες ὅμοια, πρᾶγμα ἐντελῶς ἀντιαισθητικὸν καὶ ἀκαλαίσθητον. Τώρα κάθε γυναίκα ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτόν της ἐπιδιώκει νὰ παρουσιάζῃ κάποια προσωπικότητα, κάτι ποὺ νὰ τὴν κάμνει νὰ ξεχωρίζῃ μέσα στὶς ἄλλες. Ἕνα καπέλλο ποὺ εἶδε σὲ μιὰ φίλη της καὶ τῆς ἄρεσε μπορεῖ κάλλιστα νὰ τὸ μιμηθῇ, μὲ μόνη τὴ διαφορὰ πῶς αὐτὴ θὰ τοῦ δώσῃ μιὰ διαφορετικὴ ὄψι μὲ ἕνα γαρνίρισμα ἀλλοιώτικο ἢ μὲ ἕνα τσάκισμα ποὺ διαφέρει.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀποφεύγῃ ἡ κυρία ποὺ θέλει νὰ λέγεται κομψή, νὰ φορῇ ὑφάσματα ποὺ καταλαβαίνει ὅτι θὰ φορεθοῦν τόσο πολύ, ὥστε θὰ γίνουν κοινά.

Πρέπει ἐπίσης νὰ μὴ φορῇ εἴτε φορέματα, εἴτε ἐπανωφόρια, εἴτε καπέλλα ποὺ νὰ μὴν ἐνδείκνυνται γιὰ τὴν κάθε ὥρα. Διότι ὅπως εἶναι ἄσχημο νὰ παρουσιασθοῦμε σὲ μιὰ συγκέντρωσι κάπως ἐπίσημη χωρὶς τὴν ἀνάλογη τουαλέττα, ἔτσι καὶ τὸ ἀντίθετο δὲν εἶνε ὡραῖο, δηλαδὴ νὰ παρουσιασθοῦμε σὲ κάτι ἁπλὸ μὲ μεγάλη τουαλέττα.

Ἔτσι γιὰ τὰ πρωϊνὰ ἔχομε ἐπανωφόρια διαφόρων εἰδῶν: σινὲ σὲ χρώματα ἀνοικτὰ καὶ φόρμα κλασσικὴ μὲ μιὰ πὰτ στὴν πλάτη γιὰ νὰ στηρίζεται, ἄλλα ἴσια τρουὰ κάρ, μερικὰ σὲ σχῆμα ρεδιγκότας ποὺ κλείνουν μὲ μόνον ἕνα κουμπὶ καὶ ποικίλλονται μὲ «καπυσὸν» καὶ ἄλλα ριχτὰ μὲ μικρὸ γιακαδάκι, ποὺ κλείνει μὲ γραβάττα ἀπὸ ταφτᾶ.

Τὰ ἀπογεύματα προτιμοῦνται τὰ ἐπανωφόρια σὲ σχῆμα ρεδιγκότας. Εἶναι ἐλαφρῶς ἐφαρμοστά, χωρὶς νωμίτες μὲ στενὰ μανίκια καὶ τὸ χαρακτηριστικό τους εἶνε τὰ ἀνοικτά τους χρώματα, ποὺ ἀποτελοῦν ἀντίθεσιν μὲ τὰ σκοῦρα φορέματα. Ἡ Παριζιάνες συνηθίζουν πολὺ μαῦρες τουαλέττες καὶ ἐπανωφοράκια ἀνοικτόχρωμα. Τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ γίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ταφτάδες, σινὲ ἐμπριμέ, γκρὸ γκραίν, δαντέλλες καὶ ὅ,τι ἄλλα ὑφάσματα φανταιζὶ βλέπομε.

Ἀκολούθως γιὰ νὰ συμπληρώσωμε τὸ ἀπογευματινὸ ντύσιμο μὴ λησμονοῦμε τὰ ταφιὲρ ποὺ γίνονται ἀπὸ λεπτὰ ὑφάσματα, ἀλπαγκάδες, σινὲ καὶ διάφορα μεταξωτά.

—Ἡ γκαρνταρόμπα τοῦ κυρίου

Πολλὲς φορὲς ἐθίγη τὸ ζήτημα τοῦ ντυσίματος ἑνὸς κυρίου καὶ ἠκούσθησαν πολλαὶ γνῶμαι περὶ τοῦ ἂν τὰ κοστούμια του στοιχίζουν λιγώτερο ἢ περισσότερο ἀπὸ μιᾶς κυρίας καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ βεβαίως δὲν μπορεῖ νὰ λυθῇ, διότι ἕνας κύριος ποὺ ἀκολουθεῖ κατὰ γράμμα τὰς διατάξεις τῆς μόδας καταντᾷ νὰ ξοδεύῃ σχεδὸν ὅσα καὶ μιὰ κυρία. Μὴ ξεχνοῦμε ὅτι ὑπάρχουν ἀνδρικὰ ὑποκάμισα μεταξωτὰ ποὺ στοιχίζουν 1500 δρ., ὅτι ὑπάρχουν γραβάτες ποὺ στοιχίζουν 400 καὶ 500 δρ., ὅτι, ὅτι....

Πρέπει ὅμως νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, οἱ ἄνδρες εἶνε λιγώτερον ἐλαφρόμυαλοι ἀπὸ μᾶς τὶς γυναῖκες καὶ ὅταν κάμουν ἕνα κοστούμι ποὺ τοὺς ἐστοίχισε 5 ἢ 6 χιλιάδες, δὲν τὸ πετοῦν ἐπειδὴ τὴν ἄλλη σαιζὸν ἡ μόδα ἐλανσάρησε μικρότερα ρεβὲρ ἢ μεγαλείτερο ἄνοιγμα ἢ γιλέκο πλέον κοντό. Διότι ἡ ἀνδρικὴ μόδα ὑπόκειται καὶ αὐτὴ σὲ μεγάλες ἀλλαγές, μόνον δὲν εἶνε ἴσως ὅσο ἀντιληπτὲς ἡ γυναικεῖες σὲ μάτια μὴ ἐξησκημένα.

Θὰ ποῦμε ὅμως καὶ γιὰ τοὺς ἄνδρες ὅ,τι λέμε καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες: Δὲν μπορεῖ ὁ καθένας ν' ἀκολουθῇ κάθε τι ποὺ λανσάρει ἡ μόδα, διότι ἐνδεχόμενον νὰ μὴν ἐναρμονίζεται μὲ τὴν σιλουέττα του, τὸ ἀνάστημά του, ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασία του. Λ. χ. ἕνα πολὺ ἐξεζητημένο ντύσιμο δὲν ἁρμόζει σὲ ἕναν ἄνδρα ποὺ ἔχει ἀνδροπρεπῆ ἐμφάνισι, τὸ ντύσιμό του θὰ εἶνε κομψό, ἀλλὰ καὶ σοβαρό. Θὰ ἀποφεύγῃ κάθε τι ποὺ κτυπᾷ στὰ μάτια καὶ θὰ ἐπιδιώκῃ μόνον μιὰ ἄψογη σὲ ὅλα ἐμφάνισι.

Τὰ σκοῦρα ὑποκάμισα λ. χ. εἶναι μία μόδα ποὺ δὲν πηγαίνει στὸν καθένα καὶ ἂν ἕνας γνωστὸς γιὰ τὴν κομψότητά του κύριος τῶν Ἀθηνῶν ἐμφανίστηκε μὲ μαῦρο μεταξωτὸ ὑποκάμισο καὶ λευκὴ γραβάττα ποὺ συνώδευαν κουκουλάρικο λευκὸ κοστοῦμι, δὲν ἕπεται ὅτι μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἐμφανισθῇ τὸ ἴδιο καὶ νὰ θαυμασθῇ. Ὁ ἐν λόγῳ κύριος μπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ ὅπως θέλει, γιατὶ ἡ κορμοστασιά του καὶ ἡ εὐγενικιά του ἐμφάνισις ἐν γένει τοῦ τὸ ἐπιτρέπουν, ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅλοι τὸ ἴδιο.

Ἔτσι καὶ μὲ τὴν μόδα τοῦ ξεκαπελλώματος: πολλοὶ κύριοι μοιάζουν μὲ γκαρσόνια ξενοδοχείων καὶ μάλιστα μὲ γκαρσόνια ξενοδοχείων τρίτης τάξεως. Τὸ ξεκαπέλλωμα ὅπως καὶ κάθε ἀφέλεια στὸ ντύσιμο θέλει παρουσιαστικὸ ἐξαιρετικὰ ἐπιμελημένο. Ἄλλως τε ἐφέτος ἀρχίζει νὰ καταργῆται καὶ ξαναβλέπομε κυρίους καπελλωμένους. Τὰ κουκουλάρικα ἐπίσης ἐγκατελείφθησαν ἀπὸ τοὺς «chic» κυρίους, διότι ἔγιναν πολὺ κοινὰ καὶ ἀντικαθίστανται σιγὰ-σιγὰ μὲ λευκὰ λινά. Περιττὸ νὰ ποῦμε ὅτι τὰ λινὰ πρέπει νὰ εἶναι ἄψογα σὲ πλύσιμο καὶ σιδέρωμα.

Καὶ γιὰ νὰ ἐπανέλθωμε εἰς τὸ τί στοιχίζει τὸ ἀνδρικὸ ντύσιμο, δὲν ἔχομε παρὰ νὰ παραπέμψωμε τοὺς ἀναγνώστας μας σὲ μιὰ βιτρίνα καταστήματος ἀνδρικῶν εἰδῶν θὰ ἰδοῦν ὅτι καὶ ἡ γκαρνταρόμπα ἑνὸς κυρίου στοιχίζει οὐκ ὀλίγα χρήματα, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι... τὴν πληρώνει μόνος του.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

Κατηγορῶ... τὴ μαμᾶ!..

Ἦταν ἡ μόνη, ποὺ δὲν εἶχε θιγεῖ ἀπ' τὰ βλήματα ποὺ ἀντήλλαξαν ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας μεταξύ των. Τώρα ἦρθε καὶ ἡ σειρά της. Πῶς ἄλλωστε θὰ μποροῦσε νὰ τὴν γλυτώσῃ;

Ἰδοὺ τώρα τί γράφει ἡ δεσποινὶς κατὰ τῆς μαμᾶς της, ἡ δεσποινίς, ἡ ἐλπίδα τῶν γηρατειῶν, ἡ.... ἡ.... κλπ.

1ον. Ὅτι μὲ μαλώνει φρικτά, ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ παίξω τὶς κουμπάρες μὲ τὸν μικρὸ ἐξάδελφό μου.

2ον. Ὅτι μοῦ ἀπαγορεύει τὴν ἐκπλήρωσι κάθε μικροῦ μου καπρίτσιου, ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι εἶμαι ἡ πρωτότοκος καὶ θὰ δώσω τὸ κακὸ παράδειγμα.

3ον. Ὅτι βρίσκει τὴν καλλίτερήν μου φίλη πολὺ χειραφετημένη καὶ συνεπῶς κακὴ συναναστροφὴ γιὰ μένα.

4ον. Ὅτι λέγει στοὺς ἐπισκέπτας μας: «Ἂν ξέρατε πόσο ἔμεινε ἀκόμη μικρή».

5ον. Ὅτι μ' ἐμποδίζει νὰ τραγουδάω γιατὶ τὴν κάνω νὰ πονῇ τὸ κεφάλι της, ἀλλὰ ἂν τύχῃ νὰ μὲ συγχαρῇ καμμιὰ φορὰ λέγει: «Ἔχει τὴν ἴδια φωνὴ μὲ μένα».

6ον. Ὅτι μὲ παρακολουθεῖ ἀγρίως, ἔστω κι' ἂν πάω στὸν αὐστηρότερο οἰκογενειακὸ χορό, ὅπου μόνον ἐξάδελφοι συχνάζουν.

7ον. Ὅτι μοῦ λέγει, σὰν ἀρνοῦμαι νὰ φύγωμε τὰ μεσάνυχτα: «Μικρὴ ξεροκέφαλη, ἂν ἔκανα κι' ἐγὼ τὰ ἴδια στὴ γιαγιά σου.... ἀλλά....».

8ον. Ὅτι μοῦ ἀπαγορεύει τὰ ψηλὰ τακούνια καὶ τὴν κρέμα προσώπου, ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι δὲν εἶνε τῆς ἡλικίας μου.

9ον. Ὅτι μὲ ντύνει μὲ ζωηρὰ χρώματα (πράσινο, κόκκινο) γιὰ νὰ φαίνωμαι μικρὴ καὶ νὰ κόβω ἀπ' τὰ χρόνια της.

10ον. Ὅτι «λογοκρίνει» ὅλα τὰ φίλμ, πρὶν μὲ πάῃ στὸν κινηματογράφο.

11ον. Ὅτι μοῦ ἀπαγορεύει νὰ βγαίνω στὸ μπαλκόνι, ὅταν ὁ νεαρός μου γείτων εἶνε στὸ δικό του καὶ καπνίζει τὴν πίπα του.

12ον. Ὅτι διαιρεῖ σὲ δυὸ τάξεις τοὺς νέους φίλους μου: πιθανοὺς συζύγους καὶ νεαροὺς κορτάκηδες.

13ον. Ὅτι λέγει σὰν καμμιὰ φορὰ λεκιάσω τὴ ρόμπα μου: «Ἄμυαλη κόρη! Θὰ κάμῃς καλὰ νὰ πάρῃς κανένα δισεκατομμυριοῦχο γέρο....».

14ον. Ὅτι μοῦ διακόπτει τὶς γλυκές μου ρέμβες, κοροϊδεύοντάς με, σὰν μὲ δῇ νὰ διαβάζω κανένα ἐρωτικὸ ρομάντσο: «Ὤ... λά.... λά! Πῶς μποροῦν καὶ γράφουν τέτοις ἀνοστιές!...».

15ον. Ὅτι βρίσκει κακὰ τακτοποιημένο τὸ δωμάτιό μου καὶ τὰ ἀναποδογυρίζει ὅλα γιὰ νὰ μὲ μάθῃ νὰ γίνω νοικοκυρά.

16ον. Ὅτι δέρνεται καὶ λέγει, σὰν μὲ δῇ νὰ γράψω τίποτε στὸ Λεύκωμά μου: «Φτωχό μου κορίτσι, δὲν θὰ μεγαλώσῃς, λοιπὸν ποτέ!...».

ΥΒΟΝΗ ΓΙΑΝΝ

ΜΑΘΗΜΑ 26ον
ΤΟ 27ον ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

ΕΥΚΟΛΩΣ - ΔΩΡΕΑΝ
ΚΑΙ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

	Ἀγγλικὰ	προφορὰ	Γαλλικὰ	προφορὰ	Γερμανικὰ	προφορὰ	Ἰταλικὰ	προφορὰ
βάραθρον	abyss	ἄμπις	gouffre	γκοὺφρ	abgrund	ἀμπγκρουντ	precipizio	πρετσιπίτσιο
κατωφέρεια	slope	σλοὺπ	pente	πὰντ	abhang	ἄμπχαγκ	pendio	πεντίο
πίθηκος	monkey	μάνκι	singe	σὲνζ	affe	ἄφε	scimmia	σίμια
προαίσθημα	presentiment	πρέζεντιμεντ	pressentiment	πρεσαντιμὰν	ahnung	ἄνουγκ	presentimento	πρεζεντιμέντο
μυρμῆγκι	ant	αἴντ	fourmi	φουρμὶ	ameise	ἀμάϊζε	formica	φόρμικα
εὐλάβεια	devotion	ντεβόσιεν	devotion	ντεβοσιὸν	andacht	ἄντσαχτ	devozione	ντεβοτσιόνε
ἐπίθεσις	attack	ἄταικ	attaque	ἀττὰκ	angriff	ἄγκριφ	attacco	ἀτάκο
ἄφιξις	arrival	ἀραΐβαλ	arrivée	ἀρριβὲ	ankunft	ἄνκουνφτ	arrivo	ἀρίβο
πρόσωπον	face	φέϊς	visage	βιζὰζ	anteitz	ἄντριτς	faccia	φάτσια
στάχτη	ashes	αἴς	cendres	σὰνδρ	asche	ἄσε	cenere	τσένερε
διαμονὴ	stay	στέϋ	séjour	σεζιοὺρ	aufenthalt	ἄουφεντχαλτ	soggiorno	σοτζιόρνο
ἐκδρομὴ	excursion	ἔξκερσιεν	excursion	ἐξκυρσιὸν	ausflug	ἄουσφλουγκ	escursione	ἐσκουρσιόνε
γυμνόπους	barefoot	μπέρφουτ	nu-pieds	νὺ-πιὲ	barfuss	μπάρφους	scalzo	σκάλτσο
οἰκοδόμημα	construction	κονστράξιεν	construction	κονστρυξιὸν	bau	μπάου	costruzione	κοστρουτσιόνε
ἀγροικία	farm	φὰρμ	ferme	φὲρμ	bauernhof	μπάουερνχοφ	podere	ποντέρε
κορμὸς δένδρου	trunk	τρὰνκ	tronc	τρὸν	baumstamm	μπάουμσταμ	tronko	τρόνκο
διαταγὴ	order	ὄρντερ	ordre	ὄρντρ	befehl	μπεφὲλ	ordine	ορντίνε
σύντροφος	companion	κέμπενιεν	compagnon	κομπανιὸν	begleiter	μπεγκλάϊτερ	compagno	κομπάνιο
ὀρειβάτης	alpinist	ἐλπαΐνιστ	touriste	τουρὶστ	bergsteiger	μπέργκσταϊγκερ	alpinista	ἀλπινίστα
ἐπίσκεψις	visit	βίζιτ	visite	βιζὶτ	besuch	μπεζοὺκ	visita	βίζιτα
ἐπισκέπτης	visitor	βίζιτορ	visiteur	βιζιτὲρ	besucher	μπεζούχερ	visitatore	βιζιτατόρε
κίνησις	motion	μόσιεν	mouvement	μουβμὰν	bewegung	μπεβέγκουγκ	moto	μότο
κάτοικος	inhabitant	ἴνχαιμπιταντ	habitant	ἀμπιτὰν	bewohner	μπεβόνερ	abitatore	ἀμπιτατόρε
γραμματοκομιστὴς	postman	πόστμαν	facteur	φακτὲρ	brieftracger	μπρίφτεγκερ	portalettere	πορταλέτερε
γέφυρα	bridge	μπρὶντζ	pont	πὸν	bruecke	μπρύκε	ponte	πόντε
πηγὴ	fountain	φάουντεν	fontaine	φονταὶν	brunnen	μπροῦνεν	fontana	φοντάνα
πύργος	castle	κὰσλ	château	σιατὼ	burg	μποὺργκ	castello	καστέλλο
προτομὴ	bust	μπὰστ	buste	μπὺστ	bueste	μπύστε	busto	μποῦστο
βούτυρο	butter	μπάτερ	beurre	μπὲρ	butter	μποῦτερ	burro	μποῦρο
βούρτσα	brush	μπρὰς	brosse	μπρὸς	buerste	μπύρστε	spazzola	σπάτσολα